

นนทบุรีสัมพันธ์

หนังสือแถลงข่าวของจังหวัดนนทบุรี
เพื่อการประชาสัมพันธ์

วิจิตร ดิลงษ์กุล

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ ประจำเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗

ภาพปก

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธี
เปิดศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอด ที่อำเภอปากเกร็ด
เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๐๗.

พัฒนาการบ้านเมือง

จังหวัดของเรา กำลังทำอะไร ที่ไหน ?

ส่วนจังหวัด

— กำลังเร่งรัดสร้างถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย ตอนบางกรวย—
โรงงานไฟฟ้าอันธรี ระยะทาง ๓.๒๐๐ ก.ม. งานเสร็จไปแล้ว
๕๐๐ เมตร

— กำลังดำเนินการสร้างถนนจากวัดประหารรังสรรค์ ไปวัดโบสถ์-
ดอนพรหม ด้วยรถแทรกเตอร์ของสภาจังหวัด

— งานก่อสร้างหอสมุดประชาชนประจำจังหวัดเพิ่มเติม ใต้แล้ว
เสร็จเป็นส่วนใหญ่ ขณะนี้กำลังตกแต่งภายในตัวอาคาร

อำเภอเมืองนนทบุรี

— ได้ดำเนินการลงหินลูกรังถนนซอยวัดบางศรีเมือง ยาว ๒๘๐ เมตร
เสร็จเรียบร้อยแล้ว

— การปรับปรุงถนนซอยจากถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย เข้าวัด
พุทธปรางค์ปราโมทย์ ได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

เทศบาลเมืองนนทบุรี

— กำลังร่วมกับวัดบางขวาง เพื่อปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมใน
บริเวณวัดข้างโรงเรียนรัตนวิเชียร แล้วสร้างเป็นอาคารพาณิชย์
ชั้นใหม่ รวม ๓๐ คูหา

อำเภอปากเกร็ด

— กำลังดำเนินการก่อสร้างสถานีอนามัยชั้นหนึ่ง ปากเกร็ด ต่อจาก
ที่ได้ใช้เงินสภาจังหวัด ๑๗๐,๐๐๐ บาท จัดสร้างเสร็จไปแล้วครึ่ง

โครงการ โดยบอกบุญประชาชนสมทบอีกครั้งหนึ่งของโครงการ
— กำลังจะเริ่มงานสร้างอาคารพาณิชย์ของสุขาภิบาล ที่ข้างตลาดสด
อีก ๒ บล็อก

อำเภอบางกรวย

— กำลังร่วมกับจังหวัดในการทำถนน ตอนจากอำเภอบางกรวยถึง
โรงงานไฟฟ้าอันธรี

อำเภอบางใหญ่

— กำลังขุดคลองส่งน้ำสายใหญ่ ผ่าน ๓ ตำบล จากบางรักใหญ่
ถึงบ้านใหม่ งานเสร็จไปแล้ว ๓ กิโลเมตร

อำเภอบางบัวทอง

— กำลังร่วมกับเทศบาลเมืองบางบัวทอง ในการปรับปรุงชุมชน
ตลาดบางบัวทอง ตามผังเมืองใหม่

เทศบาลเมืองบางบัวทอง

— กำลังสร้างอาคารพาณิชย์ของเทศบาล บล็อกที่ ๕-๑๐-๑๑-๑๒
— กำลังสร้างถนนคอนกรีตในเขตเทศบาล อีก ๑๒๐ เมตร ต่อจาก
ที่ทำเสร็จไปแล้วประมาณ ๑ กิโลเมตร

อำเภอไทรน้อย

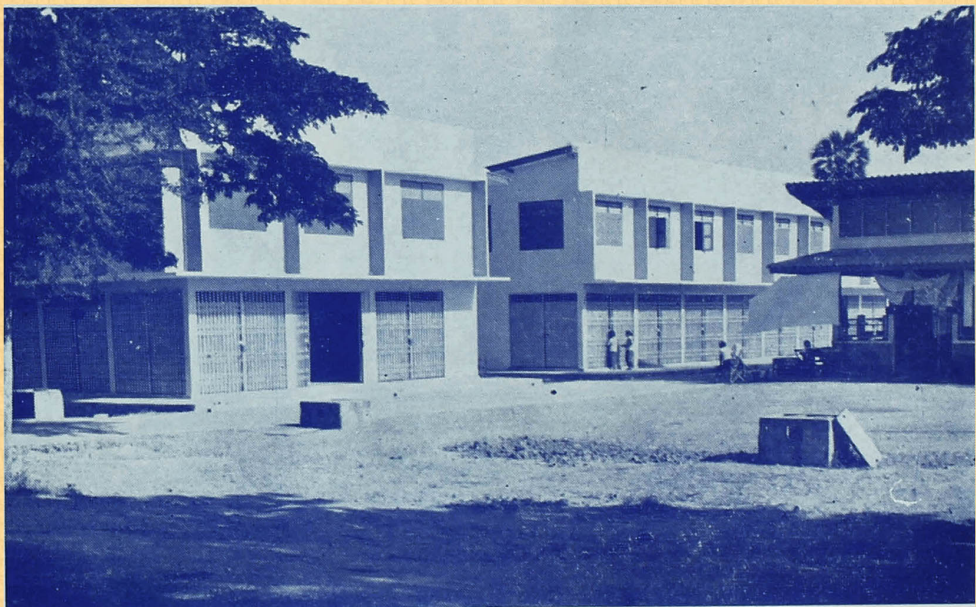
— กำลังปรับปรุงบริเวณชุมชนที่ว่าการอำเภอ ให้มีความสวยงาม
สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น

สารบัญ

	หน้า
การพัฒนาในรอบ ๕ เดือน	๑
คำขวัญของ พลเอก ประภาส จารุเสถียร	๗
การทำน้ำปละ ๒ ครั้ง ในจังหวัดนนทบุรี	๑๑
ความคิดเห็นในเรื่องการทำน้ำปละ ๒ ครั้ง	๑๗
ตำนานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ	๒๑
ไปเยี่ยมเยือนประชาชน กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี	๓๑
นิราศเมืองนนท์	๓๘
ข่าวทั่วไป	๔๒
ข่าวส่วนจังหวัด	๔๔
ข่าวส่วนอำเภอ	๕๔
ท่านถาม?— เราตอบ	๖๓
สังคมนนทบุรี	๖๕
บรรณาธิการแถลง	๗๖

การพัฒนาอำเภอปากเกร็ด

(ภาพบน) อาคารพาณิชย์ตึก ๓ ชั้น ของวัดบ่อ ที่ปากเกร็ด กำลังจะแล้วเสร็จ อีก ๑ บล็อก

(ภาพล่าง) อาคารพาณิชย์ตึก ๒ ชั้น ของสุบาลิบาล ๒ บล็อก ๑๔ คูหา ซึ่งสร้างบนรอบตลาดสด กำลังจะแล้วเสร็จ

การดำเนินงานทั้ง ๒ บริเวณนี้ เป็นไปตามโครงการพัฒนาบ้านเมืองของอำเภอปากเกร็ด.

กรณีศึกษาที่สำคัญในรอบปี

(ภาพบน) ชาย — ผู้ว่าราชการจังหวัด กำลังมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แก่
นางน้อม หงสเดช ผู้พิทักษ์ที่ดินสร้างโรงเรียน คิดเป็นเงินมากกว่า
๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ขวา — กำลังมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แก่นายบรรจง ปิยะมาน
ปลัดเทศบาลเมืองนนทบุรี

(ภาพล่าง) กำลังมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แก่ครูโรงเรียนสตรีวัดปลับปลา,

กรณีศึกษาที่สำคัญในรอบปี

(ภาพบน) นายณรงค์ บัณฑิตย์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ พร้อมด้วย นายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี, นายทองชัย สากิยลักษณ์ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ และบรรดาข้าราชการ พร้อมกัน ณ บริเวณหน้าเรือนจำกลางบางขวาง เนื่องในการเปิดสมัยศึกษา ของนักเรียนข้าราชการฝ่ายราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๗

(ภาพล่าง) นายเกรียง เอี่ยมสกุล อธิบดีกรมสามัญศึกษา กำลังทำพิธีตัดริบบิ้น เปิดอาคารใหม่โรงเรียนวัดบางอ้อยช้าง อำเภอบางกรวย เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๐๗.

ความสุขของประชาชน คือยอดปรารถนา

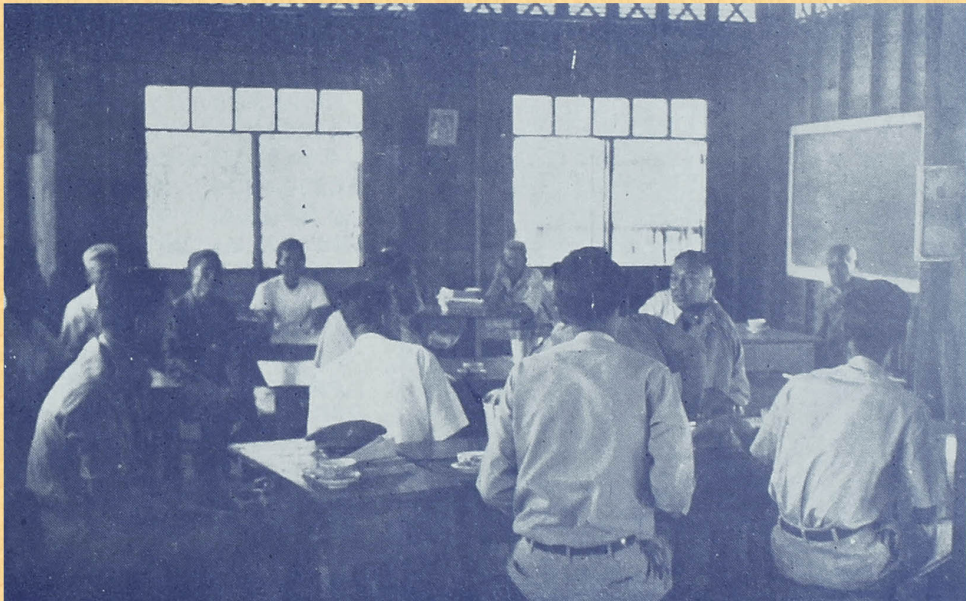

(ภาพบน) ผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมด้วยท่านเจ้าอาวาสวัดสำโรง และนายจำรัส สักกรวัตร ศึกษาธิการจังหวัด เจ้าหน้าที่อำเภอ กำลังตรวจสอบสถานที่สร้างโรงเรียน หลังใหม่ที่วัดสำโรง อำเภอบางกรวย และตรวจแนวถนนสายใหม่ ซึ่งผ่าน บริเวณหลังวัด

(ภาพล่าง) คณะตรวจการ พร้อมด้วยนายแพทย์ อัมพร วิเศษแพทยา อนามัย จังหวัด กำลังตรวจกิจการของสถานีอนามัยชั้นสอง ที่วัดศรีประวัต อำเภอ บางกรวย เมื่อปลายเดือน มกราคม ๒๕๐๗.

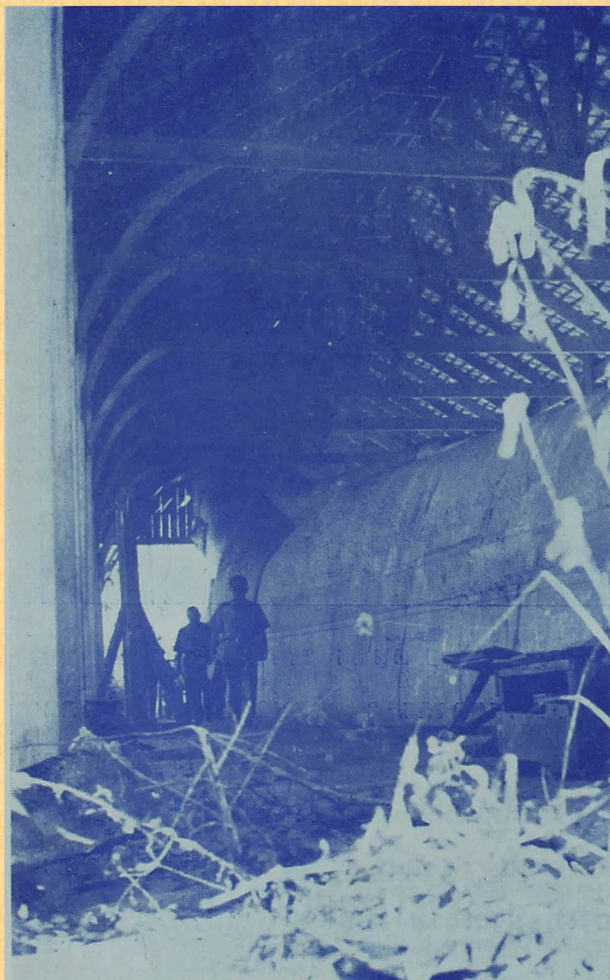
ความสุขของประชาชน คือยอดปรารถนา

(ภาพบน) ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายแพทย์ อัมพร วิเศษแพทยา อนามัยจังหวัด กำลังตรวจกิจการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๐๗ สถานพยาบาลแห่งนี้สร้างโดยการบอกบุญเรี่ยไรของชาวบ้าน ทำประโยชน์แก่ประชาชนมาก

(ภาพล่าง) กำลังประชุมบนอาคารเรียน ร่วมกับท่านเจ้าอาวาส และคณะกรรมการศึกษาโรงเรียนวัดตาล อำเภอปากเกร็ด เพื่อพิจารณาปรับปรุงกิจการของโรงเรียนนี้.

ความสุขของประชาชน คือยอดปรารถนา

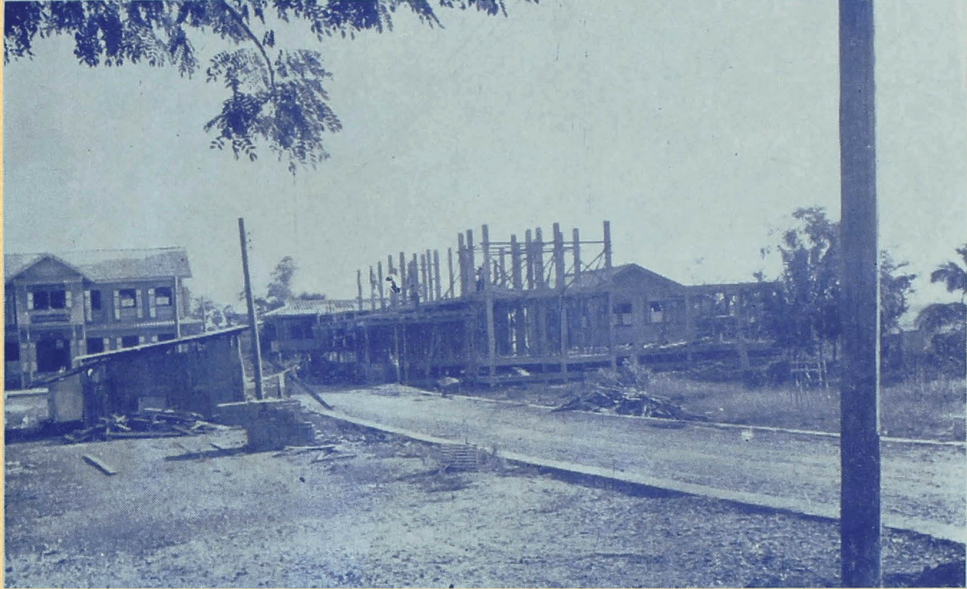

△ กำลังตรวจกิจการของ
โรงเรียนวัดศรีประวดี อำเภอ
บางกรวย พร้อมกับศึกษา-
ธิการจังหวัด และเจ้าหน้าที่
เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๐๗

◁ หลังจากตรวจโรงเรียน
วัดกู่ อำเภอปากเกร็ด เมื่อ
วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๗ แล้ว
ก็ได้ชมกิจการของวัด ใน
ภาพคือ พระพุทธรูปนอน
องค์ใหญ่ในวัดนี้

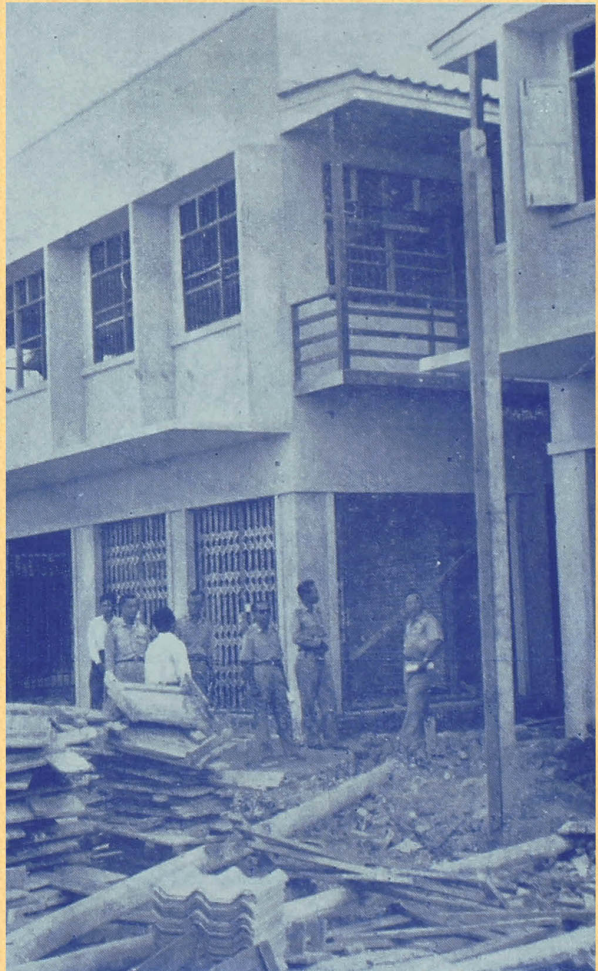
ทางอำเภอปากเกร็ดกำลัง
ตัดถนนสายสำคัญจากอำเภอ
เลียบตามชายฝั่งแม่น้ำไปทาง
เหนือจนถึงวัดนี้ ระยะทาง
ประมาณ ๒ กิโลเมตร เพื่อ
พัฒนาทางคมนาคมในชนบท

ความสุขของประชาชน คือยอดปรารถนา

△
(ภาพบน) ผลของการสร้าง
สถานีอนามัยชั้นหนึ่ง ปาก-
เกร็ด ระหว่างปลายเดือน
มกราคม ๒๕๐๗ ได้แล้วเสร็จ
จนถึงอาคารชั้นสอง กิจการ
นี้จัดสร้างขึ้นโดยงบประมาณ
ของสภาจังหวัด ๑๗๐,๐๐๐
บาท ร่วมกับเงินบอกรุณ
ของอำเภออีก ๑๗๐,๐๐๐ บาท

▷
(ภาพล่าง) กำลังตรวจผล
การพัฒนาบริเวณชุมชน
อำเภอบางบัวทอง เมื่อ
วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๐๗
ปรากฏว่า อาคารพาณิชย์
บล็อกที่ ๖-๗-๘ กำลัง
ใกล้จะแล้วเสร็จ.

ความสุขของประชาชน คือยอดปรารถนา

(ภาพบน) กำลังหารือกับครูใหญ่โรงเรียนวัดศรีประวดี และนายจำรัส สักกวัดร ศึกษาธิการจังหวัด เกี่ยวกับการปรับปรุงกิจการศึกษาของโรงเรียนนี้ เนื่องในการตรวจเยี่ยมประชาชนที่อำเภอบางกรวย เมื่อปลายเดือน มกราคม ๒๕๐๗

(ภาพล่าง) ตรวจสอบผลการทำถนนสายแยก จากทางหลวงสายบางบัวทอง-ไทรน้อย ซึ่งตัดแยกเข้าสู่วัดไทรน้อย ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตรเศษ งานนี้จัดทำโดยใช้รถแทรกเตอร์ของสภาจังหวัด แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖,

ผลงานพัฒนาในรอบ ๕ เดือน

ในรอบ ๕ เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคมที่แล้วมานี้ จังหวัดของเราได้ดำเนินการพัฒนาตามงบประมาณสภาจังหวัดเสร็จไปแล้วหลายรายการ สมควรที่จะได้บันทึกรายงานเสนอต่อประชาชนเพื่อทราบต่อไป จึงขอประมวลผลงานไว้ดังต่อไปนี้

(๑) การสาธารณสุข

ในส่วนโรงพยาบาล ได้ทำการคิดไฟฟ้าในอาคารคึกสงฆ์อาพาธ และถมดินบริเวณนี้เสร็จเรียบร้อยแล้วทั้ง ๒ รายการ จ่ายเงินไปประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท

ในส่วนการอนามัย จากผลแห่งการไปตรวจงานท้องที่และเยี่ยมเยียนประชาชน ได้พิจารณาเห็นความจำเป็นที่จะต้องช่วยส่งเสริมกิจการนี้ จึงได้ตั้งเงินสมทบทุน สร้างสำนักงานผดุงครรภ์ ตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด ไว้ในงบประมาณเพิ่มเติม ๕,๐๐๐ บาท เพื่อสมทบทุนที่ทางอำเภอบอกบุญเรียกอีกประมาณ ๓๓,๐๐๐ บาท และได้จัดสรรเงินสำรองจ่าย ๕๐๐ บาท สมทบกับเงินที่อำเภอจัดหาประมาณ ๒,๕๐๐ บาท ต่อเติมสำนักงานผดุงครรภ์ ที่วัดเส้าขงทอง อำเภอปากเกร็ดด้วย

โดยเฉพาะการสร้างสถานีอนามัยขึ้นใหม่ที่ปากเกร็ด เป็นอาคารคึก ๒ ชั้น ขนาดเดียวกับสถานีอนามัยหนึ่งบางบัวทองนั้น ได้กำหนดโครงการไว้แล้วเป็นเงิน ๓๔๐,๐๐๐ บาท โดยตั้งเงินสภาจังหวัด ๑๗๐,๐๐๐ บาท เพื่อสมทบกับเงินที่ทางอำเภอบอกบุญอีก ๑๗๐,๐๐๐ บาท บัดนี้งานในส่วนที่ใช้เงินทางสภาจังหวัดได้เสร็จสิ้นครั้งหนึ่งของโครงการแล้ว คือสร้างได้ถึงระดับมุงหลังคาแล้วเสร็จ ทางอำเภอกำลังเตรียมก่อสร้างเพิ่มเติมอีกครั้ง โครงการที่ยังค้างอยู่ต่อไป อาคารนี้กำหนดจะแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๐๗

(๒) การสาธารณสุขปโภค ได้มีโครงการคิดไฟฟ้าสาธารณะ ริมถนนแจ้งวัฒนะ

อำเภอปากเกร็ด ระยะยาวประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร และถนนงามวงศ์วาน อำเภอเมืองนนทบุรี ระยะยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร โดยตั้งเงินไว้ในงบประมาณประจำปี ๑๐๐,๐๐๐ บาท บัดนี้ได้คิดค่าให้การไฟฟ้านครหลวงมาคิดตั้งโคมแสงจันทร์เสร็จแล้ว ต้นค่าใช้จ่ายประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท จึงได้ตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อจ่ายให้ครบถ้วนต่อไป

ส่วนการคิดไฟฟ้าตามถนนซอยบางซอยนั้น ได้ตั้งงบประมาณไว้เดิม ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อคิดไฟฟ้าถนนซอยภูมิเวทย์ อำเภอปากเกร็ด ถนนซอยเสนาทิพย์ และซอยเสนาศุภคดีเดช อำเภอเมืองนนทบุรี ได้มอบให้การไฟฟ้านครหลวงทำการคิดไฟฟ้าเรียบร้อยแล้ว รวมเป็นเงิน ๑๐๕,๐๐๐ บาท เงินยังขาดอยู่อีก ๕๕,๐๐๐ บาท จึงได้ตั้งงบประมาณเพิ่มเติมแล้ว ในปีต่อไปจะได้คิดไฟฟ้าสาธารณะตามซอยต่าง ๆ ที่ยังเหลืออยู่เป็นลำดับไป

เป็นที่น่าสังเกตว่าถนนซอยภูมิเวทย์นั้น ได้มีแขกเมืองชั้นผู้ใหญ่จากต่างประเทศมาเยี่ยมเยียนและพักผ่อนอยู่เสมอ การคิดไฟฟ้าสาธารณะจึงจำเป็นมาก เพื่อความสะดวกสบายของประชาชนและการรักษาความปลอดภัยตามหน้าที่

ในส่วนการติดท่อขอให้การไฟฟ้านครหลวง ขยายการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าทางปากกระวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยานั้น ได้สำรวจจำนวนผู้ใช้แจ้งไปแล้วเป็นจำนวนประมาณ ๓,๓๐๐ ราย เรื่องกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของหน่วยราชการนั้น ทางจังหวัดจึงได้เร่งรัดไปอีกครึ่งหนึ่งแล้ว

(๓) การศึกษา ด้วยผลแห่งการออกตรวจเยี่ยมเยียนประชาชน เมื่อปลายเดือนมกราคม ศกนี้ จึงได้อนุมัติเงินสำรองจ่าย สัมทบบูรณะโรงเรียนประชาบาลชั่วคราวขนาดเล็ก รวม ๘ รายการ เป็นเงินเกือบ ๒๐,๐๐๐ บาท โรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ บางโรงเรียนทรุดโทรมมาก บางโรงเรียนมุงหลังกระดี่ ร้อนจัด จึงได้ช่วยสัมทบทุนทำผ้าชั่วคราวให้ บางโรงเรียนถูกพายุพัดพัง จึงได้สัมทบทุนรื้อย้ายและสร้างใหม่ บางโรงเรียนเด็กนักเรียนขาดแคลนน้ำบริโภคน้ำ จึงได้สัมทบทุนขุดสระน้ำให้ ฯลฯ

ในส่วนการสร้างห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดหลังใหม่ ต่อเนื่องกับอาคารพิพิธภัณฑสถานทางด้านหลังนั้น สภาจังหวัดได้อนุมัติเงินไว้แล้ว ๒๐๐,๐๐๐ บาท ผลแห่งการประกวดราคา ต้องใช้เงิน ๒๓๕,๐๐๐ บาท ได้ขอลดได้ ๒,๐๐๐ บาท คงเหลือเพียง ๒๓๓,๐๐๐ บาท เงินที่ยังขาดอยู่ได้จัดตั้งงบประมาณเพิ่มเติมตั้งไว้แล้ว และจนบัดนี้การสร้างได้เสร็จสิ้นแล้วเป็นส่วนใหญ่ กำหนดจะแล้วเสร็จบริบูรณ์ภายในเดือนมีนาคม ศกนี้

มีข้อที่น่าสังเกตก็คือ การจัดสร้างห้องสมุดนี้ ได้รับความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการอย่างใกล้ชิด ท่านปลัดกระทรวงและรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มาตรวจกิจการนี้แล้ว มีความเห็นสมควรส่งเสริมให้เป็นตัวอย่างของห้องสมุดในชนบทที่จัดไว้อย่างสมบูรณ์แบบจริง ๆ จึงได้อนุมัติให้มีบรรณารักษ์ตรี และอนุมัติให้จัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมให้อีกเพื่อให้ครบถ้วนบริบูรณ์จริง ๆ นอกจากนั้น

ทางจังหวัดกำลังพิจารณาขอยุบรวมห้องสมุดกลางใหม่อุทิศมาไว้ด้วยกัน เพื่อขยายงานให้กว้างขวางขึ้นอีก เชื่อว่าในราวเดือนมีนาคม ศกนี้ การจัดห้องสมุดใหม่คงจะเสร็จบริบูรณ์ตามโครงการ

โดยเฉพาะพิพิธภัณฑสถาน ได้ปรับปรุงแผนโบราณวัตถุให้เป็นแผนใหญ่ขึ้น จึงได้จัดหาอุปกรณ์และครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นด้วยเงินประมาณเกือบ ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้เป็นไปตามโครงการของจังหวัด และตามคำแนะนำของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่มาตรวจตั้งการไว้ งานปรับปรุงต่าง ๆ คงจะแล้วเสร็จก่อนเดือนเมษายน ศกนี้

สรุปได้ว่า การสร้างอาคารรวมทั้งการจัดพิพิธภัณฑสถาน และห้องสมุดประชาชนจังหวัดนับแต่เริ่มมา คือเมื่อ ๓ ปีเศษจนถึงปัจจุบัน ได้ใช้เงินไปแล้วประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ยิ่งกว่านั้นตามอำเภอต่าง ๆ ก็ได้ปรับปรุงและขยายกิจการห้องสมุดประชาชนขึ้นใหม่โดยท่านเองเดียวกัน

การส่งเสริมกิจการดูนกและการกีฬากำลังก้าวหน้าไปด้วยดียิ่งขึ้นเป็นลำดับ ได้มีการเปิดหน่วยดูนกหลายหน่วย และการกีฬาของอำเภอต่าง ๆ กำลังได้รับการฟื้นฟูหลายประเภท

(๔) การจัดสวนสาธารณะ กำลังตั้งรถแทรกเตอร์ของสภาจังหวัดไปปราบที่ทำสนามกีฬา และสวนสาธารณะที่วัดโบสถ์ดอนพรหม อำเภอบางใหญ่ ในเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๘๐ ไร่ เพื่อให้เป็นจุดศูนย์กลางของการส่งเสริมกีฬาในบริเวณอำเภอต่าง ๆ ทางภาคตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา กำหนดว่าจะแล้วเสร็จตามโครงการ ภายในเดือนมีนาคม ศกนี้

ในด้านการจัดสวนสาธารณะแห่งใหม่ของเทศบาลเมืองบางบัวทองนั้น กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการอยู่แล้ว เชื่อว่าคงจะแล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน ๓ เดือนข้างหน้า

(๕) การคมนาคม—ทางบก การสร้างถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย กำลังดำเนินการไปตามโครงการปี^{นี้} ในวงเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาทเศษ โดยได้จัดการซ่อมถนนเดิม ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร ด้วยเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาทเศษ แล้วสร้างสะพานตามแนวถนนใหม่ ระหว่างอำเภอบางกรวยกับสะพานพระราม ๖ ระยะทาง ๓.๒๐๐ กิโลเมตร แล้วเสร็จแล้วรวม ๘ สะพาน ทำท่อขนาดเล็กเสร็จรวม ๓๕ แห่ง และกำลังทำงานดินอยู่^{อีก} ๘๐๐ เมตร และเพื่อให้การสร้างถนนในรอบปี^{นี้} แล้วเสร็จจนเชื่อมกับจังหวัดพระนครได้ จึงได้งบประมาณเพิ่มเติมอีก ๓๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อทำงานดินต่อจากเดิมอีกประมาณ ๖๐๐ เมตร ทำท่อขนาดใหญ่เพิ่มเติมอีก ๕ ท่อ และขนาดเล็กอีกประมาณ ๔๐ ท่อ แม้กระนั้นงบประมาณที่จะสร้างถนนให้ตัดตามโครงการก็ยังไม่พอเพียง เพราะในระยะทาง ๓.๒๐๐ กิโลเมตรนี้เป็นบริเวณที่สวนมีคดงและคูกมาก ทั้งยังต้องใช้ดินจากที่อื่นห่างออกไปประมาณ ๓-๕ กิโลเมตร จน

มากมด้วย จึงได้กำหนดวงเงินที่จะต้องใช้จ่ายทั้งสิ้นให้เสร็จประมาณ ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท ฉะนั้นในวงเงินที่ขาดอยู่อีกประมาณ ๕๗๐,๐๐๐ บาท จึงได้เสนอขอผูกพันงบประมาณปีหน้าจากคณะกรรมการการคลังสภาจังหวัด และแจ้งสภาพทราบแล้ว ตามยอดเงินนี้ จะมีการสร้างสะพานเพิ่มชนอีก ๓ แห่ง และทำงานดินอีก ๓.๘๐๐ กิโลเมตร กำหนดว่าโครงการนี้จะแล้วเสร็จประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๐๗

ถนนสายนี้ประชาชนสะดวกที่ดินให้ตัดถนนทาง คิดเป็นเงินไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้เริ่มสร้างมาเมื่อประมาณ ๓ ปีที่แล้วมานี้ ดินเงินไปแล้วประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ จะต้องใช้เงินอีกประมาณ ๒-๓ ล้านบาท จึงจะแล้วเสร็จ

นอกจากถนนสายบางกรวย-ไทรน้อยนี้แล้ว ได้มีโครงการสร้างถนนชอยจาก ตำบล, วัด, และโรงเรียนต่าง ๆ มาเชื่อมด้วย จึงได้มอบหมายให้อำเภอต่าง ๆ รวม ๔ แห่งคือ อำเภอบางกรวย, อำเภอบางใหญ่, อำเภอเมืองนนทบุรี, และอำเภอบางบัวทอง ทำโครงการสร้างถนนสายแยกประมาณ ๓๐ สายมาเชื่อมกับถนนสายนี้ โดยวิธีพัฒนาชุมชน และถ้าหากทางใดยาวเกินกว่า ๑ กิโลเมตร ก็ใช้รถแทรกเตอร์ของสภาจังหวัดไปร่วมดำเนินการด้วย เมื่อปีก่อนได้ทำทางแยกเสร็จไปแล้วประมาณ ๔ สาย ถ้าหากเสร็จทุกสายตามโครงการนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้นอีกมาก

นอกจากตัดถนนสายแยกแล้ว ยังได้ดำริจะตัดถนนสายใหม่อีก ๑ สาย คือจากสามแยกบางใหญ่ถึงตลาดบางคูเวียง ในเขตอำเภอบางใหญ่ ติดต่อกับอำเภอเมืองนนทบุรี ระยะทางประมาณเกือบ ๒ กิโลเมตร ตลาดบางคูเวียงนี้เป็นชุมนุมชนหนาแน่นมาก ถ้าหากงานนี้เสร็จตามโครงการจะอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี และเมื่อการสร้างทางระยะแรกนี้ เสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะได้พิจารณาสร้างสะพานข้ามคลองอ้อมที่วัดโบสถ์ แล้วตัดทางสายใหม่ยาว ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร เดิมขนานทางฟากเหนือของคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย ไปทางทิศตะวันตก จนจดเขตนครปฐม เชื่อว่าจะช่วยเหลือทางการคมนาคม และการอาชีพได้อีกมาก เพราะเหตุนี้ จะพยายามขุดคลองขนานไปกับถนน เพื่อส่งน้ำช่วยเหลืออาชีพของประชาชนในการเกษตรอีกส่วนหนึ่ง

ทางน้ำ ตามโครงการขุดคลองสายตำบลบางรักใหญ่-บ้านใหม่ ในเขตอำเภอบางใหญ่ นั้น ได้ใช้รถขุดของสภาจังหวัด ดำเนินการขุดคลองขนาดกว้าง ๘ เมตร แล้วใช้ดินทำถนนควบคู่กันไป ตามโครงการจะขุดคลองยาวประมาณ ๑๔ กิโลเมตร เพื่อส่งน้ำไปช่วยนาดอนรวม ๓ ตำบล ในเขตอำเภอบางใหญ่ ติดต่อกับอำเภอบางบัวทอง จนบัดนี้ การขุดคลองทำได้เสร็จเป็นระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตรแล้ว เชื่อว่าถ้าจะถึงฤดูน้ำ คงจะใช้รถขุดร่วมกับการจัดจ้างคน ดำเนินการขุดคลองได้อีก

ไม่ต่ำกว่า ๖-๘ กิโลเมตร ทั้งนี้จะได้ใช้เงินงบประมาณซึ่งจ่ายไว้ทางสภาจังหวัด ๒๐,๐๐๐ บาท และใช้เงินชลประทานราษฎรอีก ๘๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินที่จะต้องจ่ายในปี ๑๐๐,๐๐๐ บาท

อนึ่ง โดยที่ได้ถมดินที่ขุดได้เป็นคันคลอง จึงเกิดถนนสายใหม่ขนานกันไปกับคันคลอง สภาจังหวัดจึงคงงบประมาณเพิ่มเติมให้อีก ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อทำสะพานชั่วคราวขนาดเด็ก ๑ แห่ง ที่ขนาดใหญ่ ๑ แห่ง, และทำสะพานขนาดกว้าง ๑๖ เมตร ข้ามคลองบางไผ่อีก ๑ แห่ง เชื่อว่าจะ เป็นประโยชน์แก่การคมนาคมในบริเวณนี้มาก

โครงการใหม่นี้ สภาจังหวัดได้มีมติเห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์

(๖) การพัฒนาบ้านเมือง งานตามโครงการนี้ เป็นนโยบายสำคัญที่สุด

ที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย และได้รับความเห็นชอบจากสภาจังหวัดและคณะกรรมการจังหวัด ให้เร่งรัดเป็นพิเศษ และเป็นที่น่าชื่นชมได้อีกประการหนึ่งก็คือ การดำเนินงาน ดังกล่าวแล้ว ได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอย่างดี ในรอบ ๕ เดือนนี้ มีผลงานดังนี้ -

- ในเขตเทศบาลเมืองนนทบุรี กำลั้วรดาบางและตงหินเพิ่มเติมตามถนนซอยต่างๆ ทั้งที่ มีอยู่เดิมและที่สร้างขึ้นใหม่ กำหนดจะรดาบางถนนหลังธนาคารเกษตร เสร็จภายใน ๓ เดือนข้างหน้า

การสร้างอาคารใหม่ของเทศบาลแทนอาคารหลังเก่านั้น ได้กำหนดแผนผังแล้วเสร็จภายใน เดือนกุมภาพันธ์ ศกนี้ และกำหนดจะรดาถนนอาคารเดิม ริมแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน ๒๒ คูหา ภายใน เดือนมีนาคม ค่อจากนั้นจะสร้างขึ้นใหม่เป็นอาคารตึก ๓ ชั้น ยกเว้น ๔-๖ คูหา ตอนริมแม่น้ำนั้น จะสร้างเป็นอาคารตึก ๔ ชั้น คิดเป็นเงินค่าก่อสร้างประมาณเกือบ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท กำหนดจะแล้ว เสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๐๗

นอกจากอาคารพาณิชย์ของเทศบาลแล้ว ยังได้ส่งเสริมให้เอกชนสร้างอาคารพาณิชย์ใหม่ ๕ ชั้นแทนแหล่งเสื่อมโทรมเดิมด้วย จนบัดนี้ เอกชนกำลังสร้างอยู่ใกล้สามแยกถนนพิบูลสงครามประมาณ ๓๐ คูหา และทางวัดบางขวางกำลังรดาแหล่งเสื่อมโทรมข้างโรงเรียนวัดนารีเบศร์ออก แล้วจะสร้างอาคารพาณิชย์ ตึก ๒ ชั้น อีก ๓๓ คูหา ให้เสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ด้วย

- ในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง อาคารพาณิชย์ของเทศบาลที่ ๖-๗-๘ จะเสร็จ บริบูรณ์ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๐๗ และจะเริ่มสร้างบด็อกที่ ๙-๑๐-๑๑-๑๒ รวม ๔ บด็อก ประมาณ ๔๐ คูหา เป็นอาคารตึก ๒-๓ ชั้น ให้เสร็จภายใน ๕ เดือนข้างหน้า ค่อจากนั้นจะได้สร้าง อาคารพาณิชย์ ๓ ชั้น บด็อกที่ ๑๓-๑๔ อีกประมาณ ๒๐ คูหา ให้เสร็จบริบูรณ์ตามโครงการ ภายในต้นปี พ.ศ. ๒๕๐๘

นอกจากการสร้างอาคารพาณิชย์แล้ว จะได้สร้างถนนในบริเวณชุมชนนี้ประมาณ ๓๐ สาย ระยะทางยาวประมาณเกือบ ๒ กิโลเมตร ให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน ๔-๕ เดือนข้างหน้า ในปัจจุบันเทศบาลได้สร้างถนนคอนกรีต ยาวประมาณ ๘๐๐ เมตร จากประตูน้ำบางบัวทอง ถึงตลาด ชุมชนเสร็จแล้ว และขณะนี้กำลังสร้างถนนคอนกรีตระยะสุดท้ายอีกประมาณ ๓๐๐ เมตรเศษ ที่ยัง ค้างอยู่ จนจดคลองพระพิมล การดำเนินงานตามโครงการเหล่านี้ ได้ใช้เงินไปแล้วประมาณเกือบ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

— ในเขตสุขาภิบาลปากเกร็ด ตลาดสดของสุขาภิบาลเสร็จบริบูรณ์แล้ว อาคารพาณิชย์ คึกขนาด ๒ ชั้น รวม ๓๕ คูหารอบตลาดสดก็แล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว กำลังวางแผนสร้างอาคารพาณิชย์อีก เป็นจำนวนเท่า ๆ กัน ทางบริเวณข้างตลาดด้านทิศตะวันออก กำหนดจะแล้วเสร็จบริบูรณ์ภายใน ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ นี้ นอกจากนี้อาคารพาณิชย์อีก ๒-๓ ชั้น ในบริเวณตลาดเดิมของวัดบ่อ ก็กำลัง จะเสร็จบริบูรณ์อีกไม่น้อยกว่า ๓๕-๔๐ คูหา

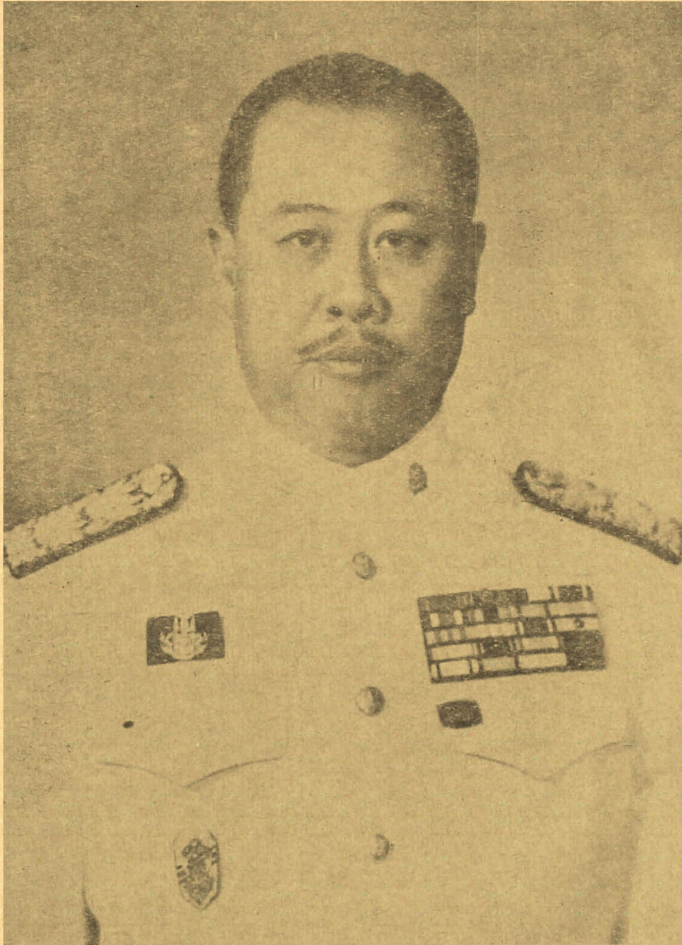
**สรุปได้ว่างานพัฒนาบ้านเมือง กำลังดำเนินไปด้วยดีตามโครงการที่กำหนดไว้
ทุกประการ**

ในระยะเวลาดำเนินการ ๕ เดือนที่แล้วมานี้ การดำเนินงานต่าง ๆ กำลังได้รับผลดีเต็มตามโครงการ แต่ยังมีงานพัฒนาอื่น ๆ ยังรออยู่อีกหลายรายการ เช่นการขุดคลองใหม่, การขุดลอกคลองเก่า, การสร้างโรงเรียนมัธยมวิสามัญที่ไทรน้อย, และการสร้างรวมทั้งบูรณะโรงเรียนต่าง ๆ เกือบทุกอำเภอ ถ้าหากไม่มีอุปสรรคประการใดแล้ว เชื่อว่างานพัฒนาต่าง ๆ ตามโครงการของสภาจังหวัด คงจะ สำเร็จเป็นผลดีแก่ประชาชนสัมตามนโยบายทุกประการ.

คำขวัญ

ของ พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ถึงพี่น้องชาวไทย

๕๖ ๕๖ ๕
พี่น้องที่รักทั้งหลาย

เนื่องในโอกาสที่ได้มีการ
จัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่ ขึ้นศักราช-
ใหม่ และใกล้กันนี้ ก็ใคร่ขอ
ให้พี่แต่บรรดาพี่น้องประชาชน
และขอถือโอกาส แดงนโยบาย
ของ กระทรวงมหาดไทย ให้
พี่น้องที่รักทั้งหลาย ได้ทราบ
โดยทั่วกัน

รัฐบาลได้แถลงนโยบายให้
ทราบแล้วว่า จะยึดถือนโยบาย
ติดต่อสืบเนื่องมาจากรัฐบาลก่อน
จะมีผิดแผก หรือ เพิ่มเติม ก็เพื่อ
เป็นการแก้ไขให้ครบถ้วน เท่า-
นั้น สำหรับกระทรวงมหาดไทย
มีนโยบายสำคัญดังนี้ คือ —

พลเอก ประภาส จารุเสถียร

รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๑. การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ

กระทรวงมหาดไทยจะถือนโยบายข้อนี้เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการบำบัดทุกข์
บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน ในการรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงภายในประเทศ จะต้อง
ดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ คือ

(๑) การป้องกันการแทรกซึมของลัทธิคอมมิวนิสต์

ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านของเรารอบด้านกำลังได้รับความยุ่งยาก และมีเหตุการณ์ไม่สงบสุขเกิดขึ้นภายในประเทศทั้งนี้ ด้วยเหตุนี้เองทำให้ประเทศไทยเราต้องได้รับความกระทบกระเทือนและถูกบ่อนทำลายและแทรกซึมของลัทธิคอมมิวนิสต์อย่างหนัก อันจะเป็นเหตุให้เกิดความไม่เรียบร้อยและความไม่สงบสุขในประเทศได้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยที่จะต้องกวาดล้างระมัดระวังชายแดนโดยจะให้เจ้าหน้าที่ตรวจตราระมัดระวังอย่างเคร่งครัด เกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าเมือง การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนำสินค้าผ่าน ซึ่งในการนี้จะวางหลักการป้องกันไว้เป็นมาตรฐาน โดยอาศัยกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจและตำรวจตระเวนชายแดนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองซึ่งมีประจำอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ และตามชายแดนที่เป็นจุดสำคัญ ๆ อยู่แล้ว

(๒) การปราบปรามและทำลายล้างการแทรกซึมและการบ่อนทำลายของคอมมิวนิสต์

หรือของฝ่ายตรงข้ามที่เข้ามาบ่มบพาทอยู่แล้วในประเทศไทย
เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าได้มีบุคคลบางพวกบางหมู่ ได้พยายามนำลัทธิคอมมิวนิสต์เข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย ซึ่งเขาเหล่านั้นได้พยายามก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยภายในประเทศที่รักของเราด้วยวิธีการนานาประการ อาทิเช่น การชักชวนให้พี่น้องที่เขดาเบาปัญญาให้หลงเชื่อเกิดการแบ่งแยกแวงสงสัยแตกความสามัคคีกัน มีการข่มขู่ทำลายขวัญ ทำการปล้นสะดมภ์ ก่อให้เกิดความวิตกกังวลในหมู่ประชาชนเอง ใช้วิธีการต่าง ๆ ให้ข้าราชการแตกแยกไม่สามัคคีกัน และวิธีอื่น ๆ อีกนานาประการ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นใหญ่ของผู้ที่ฝากฝังในลัทธินี้ กระทรวงมหาดไทยจะพยายามทุกวิถีทางเช่นที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว และจะใช้วิธีการปราบปรามโดยเด็ดขาด ขอให้พี่น้องได้ร่วมมือร่วมใจกับทางราชการ อย่าได้หลงเชื่อในคำหลอกลวง หรือหัวนกดัวในการซุ่มเซ็งญูใด ๆ ทั้งสิ้น หากประสบพบเห็น ก็ขอให้แจ้งแก่เจ้าหน้าที่เจ้าพนักงานของรัฐโดยด่วน โดยปราศจากความเกรงกลัวใด ๆ ทางราชการจะให้ความคุ้มครอง และจะได้จัดการโดยเด็ดขาดเช่นที่ได้เคยกระทำมาแล้วในรัฐบาลชุดก่อน และจะได้เข้มงวดกวาดล้างยิ่งขึ้น ในการนี้ได้วางแผนป้องกันและปราบปรามไว้เรียบร้อยแล้ว

(๓) การปราบปรามโจรผู้ร้าย

กระทรวงมหาดไทยถือว่าการปราบปรามโจรผู้ร้ายเป็นหน้าที่สำคัญยิ่ง ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน จะได้พยายามปราบปรามให้ราบคาบ ในการนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานบังเกิดผลดีจึงได้มอบหมายหน้าที่ให้ฝ่ายตำรวจเป็นผู้กระทำแต่ฝ่ายเดียวโดยเด็ดขาด โดยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง

ให้ความร่วมมือและกำกับประสานงานกันอย่างใกล้ชิด กระทรวงมหาดไทยได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขของพี่น้องที่รักทั้งหลาย ขออย่าได้หัวโหนกไปตามคำลืออันไม่เป็นมงคล ซึ่งเป็นกรบ่อนทำลายไทยด้วยกันเอง

๒. การส่งเสริมอาชีพของประชาชน

กระทรวงมหาดไทยได้ตระหนักดีว่า ความสงบเรียบร้อยและการกินดีอยู่ดี จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อพี่น้องประชาชนทั้งหลายมีอาชีพเป็นหลัก มีรายได้พอสมควรไม่เดือดร้อน จึงเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยที่จำต้องยิ่งอึกประการหนึ่งในการการครองชีพ ที่จะส่งเสริมอาชีพของประชาชน ซึ่งได้มอบหมายให้กรมการปกครองเป็นผู้วางแผนและโครงการนี้ และการส่งเสริมบางอย่างก็ได้จัดทำไปบ้างแล้ว เช่น การส่งเสริมการทำนา การส่งเสริมอาชีพอย่างอื่น เช่น การปลูกกาแฟ ปลูกมะพร้าว การเลี้ยงสัตว์ และการจัดอาชีพที่เหมาะสมแก่ท้องถิ่น เป็นต้น กระทรวงมหาดไทยถือว่านโยบายการส่งเสริมอาชีพของประชาชนเป็นงานหลักที่จำต้องยิ่ง ทั้งนี้ จะได้ดำเนินการโดยร่วมมือกับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อความกินดีอยู่ดีของพี่น้องทั้งหลาย ขอแค่เพียงให้พี่น้องประชาชนได้ร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติโดยมานะพยายามและแข็งขันเท่านั้น ความสำเร็จในการอยู่ดีกินดี ก็จะเป็นของท่าน

๓. การพัฒนาท้องถิ่น

การพัฒนาท้องถิ่นหรือการบำรุงท้องที่ เป็นเรื่องการพัฒนาบ้านเมือง กระทรวงมหาดไทยได้ยึดเป็นนโยบายสำคัญอึกประการหนึ่ง จึงได้พิจารณาจัดตั้งกรมการพัฒนาชุมชนขึ้นในกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ทำหน้าที่โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ก็เพื่อหวังความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามของท้องถิ่น ความอยู่ดีมีสุขลักษณะอนามัยดี การมีที่อยู่อาศัยพอสมควรแก่สภาพของพี่น้องประชาชนทั้งหลายเช่น อารยะประเทศต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม การพัฒนาท้องถิ่น หรือการพัฒนาชุมชนนี้ จะสำเร็จจุดมุ่งไปด้วยดีตามจุดหมายของโครงการหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากพี่น้องทั้งหลายเท่านั้น กระทรวงมหาดไทยจึงใคร่ขอความร่วมมือร่วมใจมายังพี่น้องประชาชนได้ช่วยกันลงทุนลงแรงพัฒนาท้องถิ่นของเราให้เจริญรุ่งเรืองเช่นอารยะประเทศ อันจะเป็นสมบัติของพี่น้องประชาชน

๔. กิจกรรมเกี่ยวกับที่ดิน การจัดตั้งนิคม และการประชาสัมพันธ์

งานเกี่ยวกับที่ดินนี้ กระทรวงมหาดไทยได้วางนโยบายเร่งรัดการจัดการเรื่องการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเอกชน เพื่อให้ประชาชนที่รักทั้งหลายได้มีที่ทำกินตามสิทธิ์ที่ควรจะได้ และใน

ขณะเดียวกันก็จะได้จัดกิจกรรมสร้างตนเองให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีที่ทำกินและยึดถืออาชีพในทางเกษตรเป็นหลัก ในการนี้ได้มอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้รับผิดชอบเรื่องนิคม และในขณะเดียวกันก็จะได้ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

ในโอกาสสุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าในนามของกระทรวงมหาดไทย ใคร่ขอพิจารณาว่า ข้าพเจ้ายินดีรับใช้พี่น้องที่รักและประเทศชาติด้วยความเต็มใจ และจะพยายามทุกวิถีทางที่จะเสริมสร้างบ้านเมืองของเราให้เจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป จะรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะพยายามป้องกันการแทรกซึมและบ่อนทำลายของลัทธิตรงกันข้าม ทั้งนี้ เพื่อความอยู่ดีกินดีและความผาสุกของพี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกัน และในเวลาด้านใกล้ก็จะบรรจุครบรอบปีที่พุทธศักราช ๒๕๐๖ ย่างเข้าสู่กาลอันเป็นมงคลสมัยปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๐๗ แล้ว ข้าพเจ้าขออวยพรฐานต่อคุณพระศรีรัตนตรัย และอัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้โปรดประทานความร่วมมือเป็นสุขแต่มีอุปสรรคพิบัติ ขอให้ทุกคนมีกำลังกาย กำลังใจ กำลังความสามารถ และมีความสามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต่อสู้อุปสรรคให้ผ่านพ้นไป มีโอกาสช่วยกันทำนุบำรุงประเทศไทยให้ก้าวหน้าไปสู่ความวัฒนาสถาพรยิ่ง ๆ ขึ้นตลอดไป.

สวัสดิ์

● จงทำดี

● จงทำดี

● จงทำดี

การทำนาปีละ ๒ ครั้ง

ในจังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์

จังหวัดนนทบุรี ได้วางโครงการส่งเสริมการทำนาปีละ ๒ ครั้ง ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ในท้องที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ และอำเภอไทรน้อย เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ในสาระสำคัญ คือ—

๑. เพื่อเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ให้แก่ชาวนา
๒. เพื่อให้ชาวนาได้มีความรู้ ความสามารถในการทำนา ถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างแท้จริง
๓. เพื่อให้ชาวนารู้จักใช้น้ำให้เหมาะสม รู้จักใช้ปุ๋ยและการบำรุงดิน
๔. เพื่อให้ชาวนาได้รับประโยชน์จากที่ดินของตนอย่างเต็มที่ รู้จักใช้เวลาว่างไปในทางที่เป็นประโยชน์และเปลี่ยนทัศนคติของชาวนาที่มีอยู่เดิม

หลักการและเหตุผล

ในการส่งเสริมการทำนาปีละ ๒ ครั้งนี้ อำเภอที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ อำเภอ ได้วางโครงการส่งเสริมไว้ปฏิบัติตามความเหมาะสมของแต่ละท้องที่ โดยมีหลักการและเหตุผลว่า ในท้องที่ตำบลที่สมควรจะส่งเสริมให้มีการทำนาปีละ ๒ ครั้งนี้ มีจำนวนนาพอสมควร และมีแหล่งน้ำสามารถจะชักน้ำมาช่วยการทำนาได้ตลอดปี แต่ราษฎรยังคงทำนาเฉพาะในฤดูการทำนาปี ปีละครั้ง วิธีการทำนาขาดหลักวิชา ไม่มีการปรับปรุงดินและพันธุ์ข้าว ผลผลิตก็ได้อาศัยในเกณฑ์ต่ำ และเมื่อฤดูการทำนาปีผ่านพ้นไปแล้ว ชาวนาได้ทิ้งผืนนาไว้ให้ว่างเปล่ามิได้ทำประโยชน์แต่อย่างใด ทั้งนี้โดยมีหลักการดำเนินการ คือ —

๑. ส่งเสริมการทำนาปีละ ๒ ครั้ง ในท้องที่ที่กำหนดโดยวิธีการพัฒนา จัดระบบน้ำ ทำเหมืองฝาย คันนาคุนบึงค้ำน้ำให้ชักน้ำมาใช้ทำนานอกฤดูการได้ตลอดฤดูการ ด้วยการแนะนำชี้แจงให้ราษฎรเข้าใจถึงประโยชน์ที่พึงได้รับ และชักจูงให้มาร่วมดำเนินการด้วยความเต็มใจ

๒. การทำนาในพื้นที่ที่กำหนด จัดทำในลักษณะที่ราษฎรชาวนาร่วมกันดำเนินการ เช่น มีการตกกล้าร่วมกัน ช่วยกันปักดำ และช่วยกันเก็บเกี่ยว เป็นต้น

๓. การดำเนินการตามโครงการจะจัดทำโดยการร่วมทุน ร่วมแรงกันในระหว่างราษฎรจังหวัด อำเภอท้องที่และทางราชการ

แผนปฏิบัติงาน

อำเภอบางบัวทอง

๑. เป้าหมายของโครงการ จะทำนาปีละ ๒ ครั้ง ในท้องที่ตำบลบางบัวทอง หมู่ที่ ๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เนื้อที่ ๓๒๕ ไร่ ในปีต่อไปจะขยายการทำนาออกไป ๓,๐๐๐ ไร่ ถึง ๒,๐๐๐ ไร่ขึ้นไป และที่หมู่ที่ ๘ ตำบลบางบัวทอง เนื้อที่ ๔๐๘ ไร่ ในปีต่อไปจะขยายการทำนาออกไป ๓,๐๐๐ ไร่ ถึง ๒,๐๐๐ ไร่ขึ้นไป

๒. ดำเนินการติดตั้งเครื่องสูบน้ำให้เสร็จภายใน ๗ วัน หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวหน้าปีแล้ว

๓. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพให้เสร็จภายใน ๑๕ วัน หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวหน้าปีแล้ว

๔. เริ่มไถคราดในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เสร็จราววันที่ ๓๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗

๕. เริ่มตกกล้าในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗

๖. เริ่มปักดำในราววันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๐๗ เสร็จราววันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๗

๗. เริ่มเก็บเกี่ยวในราววันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๐๗ แล้วเสร็จในราววันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๗

๘. การตกกล้า ไร่วิชิตตกกล้ารวมกันในเนื้อที่ ๓๗ ไร่ ไร่เมื่อดัดพันธุ์ข้าวเหลืองขมิ้น จำนวน

๗๓๔ ไร่

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว อนุมัติให้ดำเนินการในเนื้อที่โครงการ ๔,๐๐๐ ไร่ เริ่มทำนาปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เนื้อที่ ๗๓๔ ไร่

อำเภอบางใหญ่

๑. เป้าหมายตามโครงการ จะทำนาปีละ ๒ ครั้ง ในท้องที่ตำบลบางใหญ่—บางม่วง—เสาชองหิน—บางแม่นาง—บ้านใหม่ รวม ๕ ตำบล เนื้อที่ประมาณ ๔,๐๐๐ ไร่

๒. ดำเนินการติดตั้งเครื่องสูบน้ำให้เสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๐๗

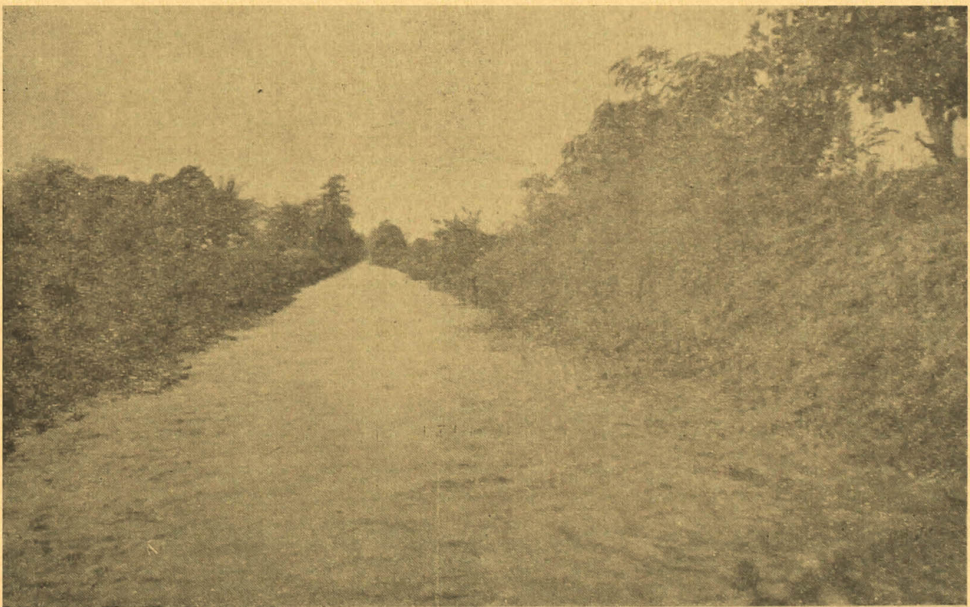
๓. ดำเนินการพัฒนาคันนา คุณา สว่างเหมือน สว่างประดุจปีดเปิดให้เสร็จภายในเดือน

กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗

คลองทิววัฒนา ซึ่งเป็นคลองส่งน้ำใหญ่ของกรมชลประทาน เป็นประโยชน์
ในการทำนาของอำเภอไทรน้อย บางบัวทอง บางใหญ่ และบางกรวย

คลองส่งน้ำย่อย ซึ่งอำเภอต่าง ๆ ได้ขุดขึ้นใหม่ประมาณ ๓๐ คลอง และ
ขุดลอกให้ลึกประมาณ ๗๐ คลอง ในรอบ ๓ ปีที่แล้วมานี้.

- ๔. เริ่มไถคราดในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เสร็จในวันที่ ๓๕ มีนาคม ๒๕๐๗
- ๕. เริ่มตกกกล้าในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗
- ๖. เริ่มปักดำในวันที่ ๓๕ มีนาคม ๒๕๐๗ เสร็จในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๗
- ๗. เริ่มเก็บเกี่ยวในวันที่ ๓๕ มิถุนายน ๒๕๐๗ เสร็จในวันที่ ๓๕ กรกฎาคม ๒๕๐๗
- ๘. การตกกกล้าใช้วิธีตกกกล้าแยกกันเป็นกลุ่ม ๆ โดยใช้พันธุ์ข้าวนาปรัง
กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว อนุมัติให้ดำเนินการในเนื้อที่โครงการ ๕,๐๐๐ ไร่
เริ่มทำในปี ๒๕๐๗ เนื้อที่ ๖๐๕ ไร่

อำเภอไทรน้อย

- ๑. เป้าหมายตามโครงการ จะทำนาปีละ ๒ ครั้ง ในท้องที่ตำบลขุนศรี ตำบลราชบุรีนิคม
เนื้อที่ ๓,๓๐๗ ไร่
- ๒. การดำเนินการพัฒนาคนนาคนา จะเสร็จภายในระยะ ๓ ปี
- ๓. การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ จะให้เสร็จก่อนลงมือทำนา
- ๔. เริ่มไถคราดในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เสร็จวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๐๗
- ๕. เริ่มตกกกล้าวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗
- ๖. เริ่มปักดำวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๐๗ เสร็จวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๐๗
- ๗. เริ่มเก็บเกี่ยววันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๐๗ เสร็จภายในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๐๗
- ๘. การตกกกล้า ใช้วิธีตกกกล้ารวมกันในเนื้อที่ ๑ ไร่ ใช้พันธุ์ข้าวขาวยาวแก้ว เหลืองทราย
จำนวน ๒๐ ถึง

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว อนุมัติให้ดำเนินการในเนื้อที่โครงการ ๓,๐๐๐ ไร่
เริ่มทำในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่

ประมาณการใช้จ่าย

อำเภอบางบัวทอง

จะใช้เป็นค่าเครื่องสูบน้ำ โรงเก็บเครื่องสูบน้ำ ค่าสร้างประตูน้ำ ค่าพันธุ์ข้าว ค่าปุ๋ยเคมี
ค่าน้ำมัน ค่าดีเกอรี่ ค่าจ้างคนงาน ค่าอะไหล่ยนต์ ๓ เครื่อง รวมเป็นเงิน ๓๕๐,๔๒๓ บาท

ค่าใช้จ่ายตามจำนวนดังกล่าวนี้เป็นค่าใช้จ่ายที่ทางราชการลงทุนให้ แต่ให้ราษฎรผู้ได้รับ
ประโยชน์ชำระคืน การชำระคืนมี ๒ ประเภท คือ ชำระคืนทันทีเมื่อเก็บเกี่ยวได้ ได้แก่ ค่าพันธุ์ข้าว

ค่าปุ๋ยเคมี (เครดิตจากบริษัทยูเอชซีเอ็มที จำกัด) ค่าน้ำมัน ค่าดักหรือ ค่าจ้างคนงาน กับประเภท
ชำระคืนโดยวิธีผ่อนส่งระยะยาว ได้แก่ ค่าเครื่องสูบน้ำและโรงเก็บเครื่องสูบน้ำ ค่าอู่ดูยกยนต์ เฉพาะ
ค่าสร้างประตุน้ำ ราษฎรไม่ต้องชำระคืน

นอกจากนี้ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์จะได้ออกแรงงานพัฒนาคันนาคูนา เป็นมูลค่า ๓,๐๐๐ บาท

ด้วย

อำเภอบางใหญ่

จะใช้จ่ายเป็นค่าเครื่องสูบน้ำ โรงเก็บเครื่องสูบน้ำ ค่าสร้างประตุน้ำ ค่าสร้างประตุน้ำ
ค่าจ้างคนคุมเครื่องสูบน้ำ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและห่อถั่ว ค่าน้ำมันข้าวและค่าปุ๋ย รวม ๓๓๐,๓๐๓ บาท

ค่าใช้จ่ายตามจำนวนดังกล่าวนี้ เป็นเงินที่ราษฎรออกเอง เป็นค่าสร้างประตุน้ำ ๔ แห่ง
๘๐๐ บาท ค่าจ้างคนคุมเครื่องสูบน้ำ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและห่อถั่ว ๗,๔๐๐ บาท นอกนั้นเป็นเงินของ

ทางราชการที่ลงทุนให้แล้วให้ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ชำระคืน ในหลักการเช่นเดียวกับอำเภอบางบัวทอง

นอกจากนี้ ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์จะได้ออกแรงงานร่วมกันพัฒนาสร้างเหมืองส่งน้ำ
ยาว ๕,๐๐๐ เมตร เป็นมูลค่า ๒๕,๐๐๐ บาท และสร้างคันนาคูนาด้วย

อำเภอไทรน้อย

จะใช้จ่ายเป็นค่าเครื่องสูบน้ำและโรงเก็บเครื่องสูบน้ำ ค่าสร้างประตุน้ำ ๖ แห่ง ค่าเมล็ด
พันธุ์ข้าว ค่าปุ๋ย ค่าจ้างคนงานควบคุมเครื่องสูบน้ำ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และน้ำมันห่อถั่ว รวม
๓๐๒,๘๖๕ บาท

ค่าใช้จ่ายตามจำนวนดังกล่าวนี้ เป็นเงินที่ราษฎรออกเอง เป็นค่าสร้างประตุน้ำ ๖ แห่ง
๕,๐๐๐ บาท นอกนั้นเป็นเงินของทางราชการที่ลงทุนให้ แล้วให้ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ชำระคืน

ในหลักการเช่นเดียวกับอำเภอบางบัวทอง

นอกจากนี้ ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์จะได้ออกแรงงานร่วมกันพัฒนาคันนาคูนา เป็นมูลค่า
๓๐,๐๐๐ บาทด้วย

ผลประเมิน

ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับจากการทำนานอกฤดูกลางของปี ๒๕๐๗ ตามโครงการ มีดังนี้ —

อำเภอบางบัวทอง เนื้อที่นา ๗๓๔ ไร่ จะได้ข้าวไร่ประมาณ ๕๖ ถึง รวมทั้งหมด

๓๓,๓๐๔ ถึง คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๓๔๒,๓๐๐ บาท

อำเภอบางใหญ่ เนื้อที่นา ๒๐๕ ไร่ จะได้ข้าวไร่ประมาณ ๕๐ ถึง รวมทั้งหมด
๓๐,๒๕๐ ถึง คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๓๐๒,๕๐๐ บาท

อำเภอไทรน้อย เนื้อที่นา ๕๐๐ ไร่ จะได้ข้าวไร่ประมาณ ๕๐ ถึง รวมทั้งหมด
๒๕,๐๐๐ ถึง คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ บาท

ผลการดำเนินการขณะนี้

ทั้ง ๓ อำเภอกำลังเตรียมสถานที่เพื่อติดตั้งเครื่องสูบน้ำและสร้างโรงเก็บเครื่องสูบน้ำ และ
พัฒนาคนนา คุณา และได้รับเครื่องสูบน้ำจากกระทรวงมหาดไทยมาแล้ว จะได้ดำเนินการติดตั้งและ
ดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วต่อไป

สรุป

การส่งเสริมการทำนาปีละ ๒ ครั้งนี้ นับเป็นครั้งแรกที่จังหวัดได้รับ
นโยบายจากกระทรวงมหาดไทย มาปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลอย่างจริงจัง นับเป็น
ความก้าวหน้าในการส่งเสริมอาชีพของราษฎรอีกประการหนึ่ง ซึ่งหากได้ผล
ตามโครงการ คงจะเป็นตัวอย่างแก่ชาวนาในท้องที่อยู่นอกโครงการในอันที่
จะได้พยายามทำนาปีละ ๒ ครั้งบ้าง ซึ่งจะเป็นผลให้มีการขยายเขตการทำนา
ปีละ ๒ ครั้ง ให้กว้างขวางออกไป เพื่อประโยชน์รายได้แก่ชาวนาผู้ดำเนินการ
อันจะเป็นผลถึงเศรษฐกิจของอำเภอ จังหวัด และของประเทศชาติในที่สุด
และนับเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน ที่จะส่งเสริมงานเกษตรให้
มีการเพิ่มผลผลิตให้มากยิ่งขึ้นในเนื้อที่เท่าเดิม เพื่อส่งไปจำหน่ายยังต่าง
ประเทศ ให้ประเทศมีรายได้เพิ่มขึ้นพอใช้จ่ายในการบริหาร โดยไม่ต้องเพิ่ม
ภาษีอากรแก่ราษฎร เราจึงหวังว่า โครงการนี้คงจะได้รับความสนับสนุนจาก
ชาวจังหวัดนนทบุรีทั่วกัน.

ความคิดเห็นในเรื่องการทํานาปีละ ๒ ครั้ง

ดร. ทรัพย์ บุญยสิงห์

กระทรวงเกษตร

เสนอปลัดกระทรวงเกษตรและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๗

การทํานาปีละ ๒ ครั้ง ความที่มติคณะรัฐมนตรี มีความประสงค์ ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตร และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินงานนี้ ถ้าจะพิจารณากันอย่างลึกซึ้ง จะเห็นว่าเป็นโครงการที่ไม่จบในตัว แต่เป็นโครงการเบื้องต้นที่เบ็ดเสร็จทางทฤษฎีไปสู่โครงการอื่น ๆ (It is not the end in itself, but rather a mean to many ends) ซึ่งเบ็ดเสร็จทางทฤษฎีให้พิจารณา จากหลายแง่และหลายมุม เพราะอย่างน้อยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เกี่ยวพันทั้งทางด้านวิชาการ ด้าน สังคมเศรษฐกิจ และด้านเศรษฐศาสตร์ จึงมีความจำเป็นที่ขอเสนอข้อคิดเห็นหลายแนวทางด้วยกัน

ในด้านวิชาการเกษตร เกษะได้หัวหน้าและอินโคนที่เข้าทํานาปีละ ๒ ครั้งมาเป็นเวลานาน ประเทศ มาเลเซียซึ่งเริ่มงานเมื่อเร็ว ๆ นี้ ก็พยายามขยายกิจการทํานาปีละ ๒ ครั้งอย่างกว้างขวาง แม้แต่ ในประเทศไทย การทํานาปีละ ๒ ครั้ง ที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และบางท้องถิ่นในภาคกลาง ก็ไม่ใช่ เป็นของใหม่ กรมได้ดำเนินงานเรื่องนี้มาระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๒ จึงมีข้อมูลพอที่จะ ลงความเห็นว่าการทํานาปีละ ๒ ครั้งในประเทศไทยไม่มีปัญหา หน้าที่ของฝ่ายวิชาการก็คือการ แสวงหาวิธีการให้การทํานาปีละ ๒ ครั้งมีประสิทธิภาพ เช่น หาพันธุ์ข้าวนาปรังดีที่เหมาะสมกับท้องถิ่น การบำรุงดินไม่ให้เสื่อมโดยการไ้ปุ๋ย และปลูกพืชหมุนเวียน และการใช้น้ำโดยประหยัด สำหรับ ประเทศไทยในขณะนี้พันธุ์ข้าวนาปรังดีที่เหมาะสมกับท้องถิ่นก็มีอยู่แล้ว เช่น ทางภาคเหนือ ก็มีข้าวเจ้า เหลืองน้อย ๒๐ ข้าวเหนียวดอกเตย ฯลฯ ในภาคกลางก็มีข้าวเหลืองขมิ้น ข้าวนาปรังราชบุรี ฯลฯ ใน ภาคใต้ก็มีข้าวบิตพันธุ์ ฯลฯ ส่วนการบำรุงดินไม่ให้เสื่อมโดยการไ้ปุ๋ยและพืชหมุนเวียน ก็ไม่น่าจะมี ปัญหาอย่างใด นอกจากจะมีข้อสังเกตว่าจะไ้ปุ๋ยหรือปลูกพืชหมุนเวียนดี แต่ขอตั้งข้อสังเกตให้ นักวิชาการทั้งหลายพึงสังวรณว่า พืชตระกูลถั่วนั้นให้ธาตุไนโตรเจนเกิดขึ้นอย่างเดียว คงใช้ธาตุ

ฟอสฟอรัส โปแตสเซียมและธาตุอื่น ๆ เป็นการสิ้นเปลืองไม่ยิ่งหย่อนกว่าข้าวเท่าใด เมื่อจะปลูกพืชหมุนเวียนสลับกับข้าวอย่างกว้างขวาง ความจำเป็นเรื่องการใช้ปุ๋ยก็ต้องมีมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในที่สุด สิ่งที่พึงตั้งวรณ์อีกประการหนึ่งก็คือจากแผนที่ดินของ ดร. เพ็ญเด็ตกัน ภาคกลางของประเทศไทย จากปากอ่าวถึงชายนาทางเหนือ และจากปราจีนบุรีถึงราชบุรีทางตะวันตก พื้นที่เป็นดินเหนียวมีจำนวนทั้งหมดกว่า ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ ไร่ ทั้ง ดร. เพ็ญเด็ตกัน และ ดร. คุณ ผู้เชี่ยวชาญของ เอฟ เอ ไอ ดง ความเห็นว่า ดินชนิดนี้เหมาะสมแก่การปลูกข้าวเป็นอย่างยิ่ง ถ้าจะปลูกพืชอื่นก็จำเป็นต้องยกร่องดั่งเช่นการทำสวนผักและสวนผลไม้ที่รังสิต และธนบุรี ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองแรงงานอย่างมากมาย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำโดยประหยัด ก็อยู่ที่ประสิทธิภาพของระบบเหมืองฝาย และการใช้เครื่องสูบน้ำให้ถูกกับลักษณะของแหล่งน้ำและพื้นที่ การทดลองการทำนาปีละ ๒ ครั้งทำเอาเกือบบ้านห่ม ใช้สูบน้ำใหญ่ตั้งประจำที่สูบน้ำเข้านาได้ ๕,๐๐๐ ไร่ ทำการสูบน้ำเข้านาเพียง ๒๗๐ ไร่ แม้กระนั้นค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำเข้านาคงตลอดฤดูกาลทำนาครั้งที่สอง แดงคงตัวเศษไว้เพียงไร่ละ ๒๗-๒๘ บาท ซึ่งแสดงให้เห็นหนทางที่จะลดค่าสูบน้ำต่อไร่ได้อีกมาก เพราะฉะนั้น ปัญหาของการใช้น้ำโดยประหยัดก็เป็นสิ่งที่พอจะแก้ไขให้ผ่านพ้นไปได้ จากเหตุผลที่ได้ประมวลไว้โดยย่อตั้งที่กล่าวมาแล้ว การทำนาปีละ๒ครั้งในประเทศไทย จึงเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะมีปัญหาในด้านวิชาการ

ในเรื่องการตั้งคัมและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปกครองโดยตรง กระทรวงมหาดไทยควรมีความสนใจในเรื่องนี้โดยเฉพาะ ชาวนาไทยมีเวลาด่างหลังจากการทำนาครั้งเดียว และมักใช้เวลาด่างเหล่านี้ไปในทางที่จะเป็นภัยต่อตั้งคัม เพราะฉะนั้น ถ้ามีหนทางที่จะลดเวลาด่างเหล่านี้ลงภัยตั้งคัมต่าง ๆ ก็จะลดน้อยลงลงตามส่วนดี การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีรายได้พิเศษเพิ่มพูนความอยู่ดีกินดีเป็นนโยบายหลักของกระทรวงมหาดไทย การพัฒนาประเทศเริ่มขึ้นด้วยการพัฒนาชนบท และหัวใจของการพัฒนาชนบทคือการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งสำหรับประเทศไทยก็คือ การปรับปรุงอาชีพ ในด้านการเกษตรเป็นอันดับแรกโดยอัตโนมัติ แต่การที่ให้ชาวนาใช้เวลาว่างในการปลูกพืชครั้งที่สองเป็นการฝืนวิสัยและชนบทรรมนิยมส่วนใหญ่มาแต่โบราณกาล ในเรื่องมนุษยวิทยาด้านตั้งคัม (Social Anthropology) ชาวนาเหล่านี้มีหมายกำหนดการและพิธีการไว้ในเวลาด่างมาแต่ดึกดำบรรพ์ เช่น งานฉลองต่าง ๆ การสร้างบ้านใหม่ งานวัด การอุปสมบท การแต่งงาน ฯลฯ การปลูกพืชครั้งที่สองจึงกระทบกระเทือนต่อหมายกำหนดการและพิธีการดั้งเดิมในยามว่างของประชาชนในชนบท ตามหลักการพัฒนาการท้องถิ่น การนำวิธีการใหม่มาสู่ประชาชนในชนบท จำเป็นจะต้องพิจารณาถึงปัจจัย

ที่เกี่ยวกับการยอมรับและการปฏิเสธวิธีการแผนใหม่ (Factors related to acceptance or rejection of innovations) ในการแหวกแนววิถีและขนบธรรมเนียมดั้งเดิม จึงจำเป็นจะต้องค้นหา "จุดอ่อน" ในการโจมตี และในขั้นนี้ก็พอมีที่มั่วปัญหาน้อย เช่น ชาว เพราะชาวชนบทในประเทศไทยชำนาญเรื่องการทำนา เครื่องอุปกรณ์การทำนาก็มีอยู่พร้อมโดยไม่ต้องลงทุนใหม่ เมื่อผลิออกมาแล้วก็ขายได้ทันที เพราะฉะนั้น การเปลี่ยนวิถีดั้งเดิมด้วยการทำนาเป็นครั้งที่สอง จึงเป็นวิธีการแหวกแนวตรงจุดอ่อน เมื่อประชาชนในชนบทคุ้นเคยการทำนาครั้งที่สองแล้ว วิถีดั้งเดิมก็ถูกทำลายไป ชาวชนบทก็เริ่มปรับปรุงขนบธรรมเนียมให้เข้ากับงานใหม่โดยเรียบร้อย เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นชาวชนบทก็กำลังเงินที่จะลงทุนในเรื่องเครื่องอุปกรณ์ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ หรือการทำมาหาเลี้ยงชีพอื่น ๆ อย่างน้อยการทำนาครั้งที่ ๒ บังคับด้วยความจำเป็นให้ชาวนาใช้เมล็ดพันธุ์ใหม่ สร้างคันนาคูน้ำที่จะนำน้ำจากโรงสูบน้ำไปยังนาของตน และบำรุงดินด้วยการไถปุ๋ย เมื่อกระทรวงเกษตรต้องการจะเห็นหัวบุคคลที่กำลังปรับปรุงตัวอยู่นี้ให้ปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์ที่ทำรายได้ดีกว่าในอนาคต ความสะดวกรวดง่ายในการส่งเสริมการเกษตรก็จะเกิดขึ้นด้วยประการทั้งปวง

ในด้านเครดิตการเกษตร จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานตามโครงการทำนาระยะ ๒ ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องพันธุ์ข้าว เครื่องสูบน้ำ เหมืองฝาย หรือปุ๋ย ฯลฯ เป็นไปในรูปเครดิตทั้งเงิน (Credit in Kind) หรือมีฉันทนเป็นไปในทำนองเงินทุนสมทบ (Counterpart Fund) เมล็ดพันธุ์ และปุ๋ยที่ชาวนาได้รับไปต้องส่งคืนเป็นข้าวหลังการเก็บเกี่ยว ส่วนสูบน้ำหรือฝายประชาชน ต้องผ่อนใช้ตามระยะเวลาที่กำหนดให้ ในเรื่องเหมืองและคันนาคูน้ำ ทางราชการจะสมทบทุนเป็นวัสดุก่อสร้างจากงบประมาณชลประทานราษฎร และให้ราษฎรออกค่าแรงและวัสดุที่ขาดเหลือ แต่ที่สำคัญที่สุด คือการรวมกลุ่มประชาชนเพื่อการเครดิต ซึ่งอาจจะวิวัฒนาการไปเป็นรูปบริษัท หรือองค์การใดองค์การหนึ่งที่จะสอนประชาชนให้รู้จักการดำเนินงานเรื่องดินเชื่อ เมื่อรับเงินหรือของไปแล้วก็ให้รู้จักการตั้งเงินคืนตามแบบฉบับสากล และระบบเงินทุนสมทบก็เป็นวิธีการช่วยชาวชนบทให้รู้จักการช่วยตัวเอง กลุ่มประชาชนที่คงชนเพื่อการเครดิตเหล่านี้ เปิดโอกาสให้กลุ่มชาวนาจำนวนน้อยจำนวนพัน ที่กระทรวงเกษตรตั้งไว้ทั่วประเทศ เข้าดำเนินการสวมรอยได้อย่างสนิทสนม และจะเป็นเครื่องมือในท้องถิ่นอันดีนค่าของสำนักงานเครดิตการเกษตรในอนาคต

ประการสุดท้ายนี้ ทั้งมติของคณะรัฐมนตรี และความปรารถนาของกระทรวงมหาดไทย ต้องการที่จะเห็นกระทรวงเกษตรมีบทบาทสำคัญในเรื่องวิชาการทำนาระยะ ๒ ครั้ง กระทรวงมหาดไทย

ต้องการความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตร ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
 คงพิสูจน์ได้จากรูปโฉมของการตั้งคณะผู้ทำงาน ที่จะเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งในโอกาสต่อไป เมื่อ
 พิจารณากันอย่างถ่องแท้ในด้านวิชาการ สังคมเศรษฐกิจ และเครดิตการเกษตร จากการร่วมมือ
 สหพันธ์นโนโครงการทำนาปีละ ๒ ครั้ง ที่กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าของเรื่องนี้ กระทรวงเกษตรมีแต่
 “ทางได้” เพราะทุกหนทางโน้นปลายทางนำไปสู่จุดหมายปลายทาง ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างจะปรากฏผลความที่
 กระทรวงเกษตรนอนเฝ้านอนฝันมาเป็นเวลาช้านาน.

“... ข้าราชการที่ดีในระบอบประชาธิปไตยนั้น จะต้องไม่ทำตัว
 เป็นนายประชาชนเป็นอันขาด แต่ควรทำตัวเป็นมิตร และพร้อม
 ที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อหนุนแก่ประชาชนเสมอ นอกจากนี้
 ข้าราชการที่ดี ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน ไม่ถือ
 ประโยชน์ส่วนตัว ว่าสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนรวม และไม่เห็นแก่
 อามิสสินจ้างใดๆ...”

บางตอนจากคำปราศรัย ของ ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี เนื่องในวันปีใหม่ พุทธศก ๒๕๐๗

ตำนานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ

รวบรวมโดย อารัง ธรรมนิตยกุล

ศ.น. จังหวัดและเลขานุกรณพิพิธภัณฑ

เนื่องจากพิพิธภัณฑที่จังหวัดนนทบุรี กำลังปรับปรุงแผนกโบราณวัตถุหลายแผนก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ปุชนียวัตถุฝ่ายปฏิมากรรม โดยจะได้ อัญเชิญพระพุทธรูปที่มีค่าจากอาคารชั้นล่างขึ้นไปประดิษฐาน ณ อาคารชั้นบนของอาคาร คือ บริเวณซึ่งเป็นที่ตั้งห้องสมุดประชาชนปัจจุบัน และจะได้ย้ายห้องสมุดประชาชนไปไว้ในอาคารที่ขยายใหม่ ด้านหลัง เพื่อให้เหมาะสมด้วยกันทั้งสองแผนก คือ ห้องสมุดจะได้มีสถานที่โอโถงและเงียบ เหมาะแก่การศึกษาหาความรู้ และพิพิธภัณฑที่แผนกปฏิมากรรม จะได้ตั้งอยู่ในสถานที่ซึ่งอยู่ ณ เบื้องสูงควรแก่การเคารพยั้งขึ้น ตามข้อดำริของสภาจังหวัด และตามคำแนะนำของ ฯ พล ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในการปรับปรุง ทั้งนี้ จะได้จัดสร้างตู้พระพุทธรูปขนาดใหญ่ขึ้นไว้โดยเฉพาะ และจะได้จัดที่ตั้งเสียรพระพุทธรูปหิน ซึ่งขุดมาได้จากวัดเชิงท่า เพื่อเป็นประวัติของเมืองต่อไป

เราจึงขอให้ นายอารัง ธรรมนิตยกุล ศึกษาพิเศษ รวบรวมตำนานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาวัฒนธรรมไทยเบื้องต้นของท่านผู้สนใจ และเมื่อการปรับปรุงแผนกนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว เราจะได้ขอให้เจ้าหน้าที่กรมศิลปากร มาช่วยค้นคว้า และเขียนคำอธิบายยุคของพระพุทธรูป โดยละเอียดต่อไป ซึ่งกรมศิลปากรได้ให้ความกรุณาตอบยืนยันรับรองมาแล้ว จึงขอถือโอกาสขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

□ □ □

การสร้างพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ของพุทธศาสนิกชนนั้น ขึ้นเดิมคงไม่มีความหมายกว้างขวางไปถึงพระพุทธรูปทุกรูปที่ทรงบำเพ็ญพุทธกิจอย่างใดอย่างหนึ่งของพระเจ้า กงสร้างขึ้นเป็นพระพุทธรูปสำหรับสักการบูชา เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงพระคุณของพระองค์เป็นที่ตั้งแห่ง

พุทธานุสัทธิเท้านั้น คือ จะมีกิริยาอาการอย่างใดก็ได้ ขอแค่ให้มีความสง่างามดีแก่ความเป็นรูปของพระพุทธเจ้าที่เคารพสักการะ ก็เป็นการเพียงพอแก่ความต้องการ

ต่อมาเมื่อผู้ใดได้ในพระรูปพระมากยิ่งขึ้น และมีความรู้เรื่องราวของพระพุทธรูปดีขึ้น ประกอบกับเห็นเทวรูปของศาสนาพราหมณ์มีอาการต่าง ๆ เป็นที่สง่างาม ก็มีความพอใจใครจะให้พระพุทธรูปมีอาการต่าง ๆ อย่างนั้นบ้าง แต่ขัดข้องด้วยพระพุทธเจ้าไม่ทรงขัดศัสด์พาทะอย่างเทพเจ้า ไม่ทรงถือเครื่องศาสตราวุธใด ๆ และไม่ทรงเครื่องคนตรีด้วย ทรงระหมัดทุกอย่าง และทรงสอนให้พระสาวกติดตามด้วย จึงเป็นการขัดแย้งต่อการมีพระพุทธรูปปางต่าง ๆ อย่างเทวรูปมาก แต่ก็ไม่เกินความเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชน เมื่อมีความพอใจเกิดขึ้น ความพยายามก็มีตามมา และเมื่อความพยายามมีขึ้นมากแล้ว อุปสรรคเครื่องขัดข้องต่าง ๆ ก็ไม่อาจทัดทานได้ ดังนั้นงานสร้างพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นตามยุคตามสมัย เมื่อทางพระพุทธศาสนาไม่นิยมการถือเครื่องศาสตราวุธ เครื่องคนตรี และศัสด์พาทะใด ๆ การสร้างพระพุทธรูปก็ไม่ต้องการให้ถืออะไร เพียงแต่สร้างให้มีกิริยาอาการบอกให้รู้ว่าทรงทำอะไร ซึ่งเป็นอาการสำคัญในตำนานนั้น ปรากฏว่าการสร้างพระพุทธรูปที่ทรงถือสิ่งสมควรแก่พุทธบริโภคนั้น เครื่องใช้สอยของพระพุทธเจ้าบ้าง ก็มีเพียงการทรงบาตรอย่างเดียว ก็สร้างพระพุทธรูปให้ทรงบาตร นี่เป็นคันเหคุอันหนึ่งที่ทำให้การสร้างพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เกิดขึ้น

การสร้างพระพุทธรูปปางต่าง ๆ นี้ ได้สร้างมาราว ๗ สมัยด้วยกัน คือ

๑. สมัยทวาราวดี ในราว พ.ศ. ๕๐๐
๒. สมัยศรีวิชัย ในราว พ.ศ. ๑๒๐๐
๓. สมัยลพบุรี ในราว พ.ศ. ๑๔๐๐
๔. สมัยเชียงแสน ในราว พ.ศ. ๑๖๐๐
๕. สมัยสุโขทัย ในราว พ.ศ. ๑๘๐๐
๖. สมัยศรีอยุธยา ในราว พ.ศ. ๑๙๐๐
๗. สมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๒๕ เป็นต้นไป

สมัยรัตนโกสินทร์ เป็นสมัยที่สร้างพระพุทธรูปต่าง ๆ ที่สมบูรณ์ที่สุด เริ่มตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้พระพุทธรูปปางต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากเดิมถึง ๔๐ ปาง ต่อมาพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ก็บังเกิดตามขึ้นมาอีกหลายปางด้วยกัน พอจะรวบรวมได้ว่า ปัจจุบันนี้มีพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ถึง ๖๖ ปาง และสร้างตามพระอิริยาบถ ๓ อย่าง คือ ยืน นั่ง และนอน

ความจริงค่านานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ นั้น ที่แท้คือประวัติของพระพุทธรเจ้า จริยาตอน
หนึ่ง ๆ ของพระพุทธรเจ้าแสดงให้ปรากฏในสมัยหนึ่ง ๆ ซึ่งประมวลกันเข้าในพุทธรจิริยา ๓ ประการ
ได้ดังนี้

พระพุทธรจิริยาในเวลาที่ทรงบำเพ็ญเพื่อความตรัสรู้จนตรัสมาดมโพธิญาณ นับตั้งแต่ได้จ
ออกมหาพิเนชกรรมณ จนถึงตรัสรู้เป็นเวลา ๖ ปี ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ล้วนพระองค์โดยเฉพาะ
เรียกว่า อุตตถจริยา กำหนดด้วยพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ได้ถึง ๑๗ ปาง นับแต่ปางที่ ๑ คือ
ปางอธิฐานเพศเป็นบรพชิต ถึงปางที่ ๑๗ คือ ปางรับสัตคุก่อน สัตคฺมง

พระพุทธรจิริยา ที่บำเพ็ญเพื่อประโยชน์เกอทุกแก่พระประยูรญาติโดยเฉพาะ เรียกว่า
ญาติถจริยา กำหนดด้วยพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ได้เพียง ๔ ปาง คือ ปางแสดงอิทธิปาฏิหาริย์
ปางโปรดพระพุทธรบิดา ปางห้ามพระญาติแย่งน้ำในสมุทร และปางโปรดพระพุทธรมารดา

ส่วนอีก ๔๕ ปางนั้น เป็นพระพุทธรจิริยาที่ทรงบำเพ็ญเพื่อประโยชน์เกอทุกแก่มหาชนทั่วไป
ไม่จำกัดชาติ ชั้น วรรณะ ตลอดจนเทพยดา พรหม ยักษ์ และจันต์ศวเครีฐาน ประดิษฐาน
พระพุทธรศาสดนาเพื่อประโยชน์สุขแก่ชาวโลก รวมทั้งการแต่งธรรม การบัญญัติพระวินัย เพื่อความ
คั่งมั่นในพระพุทธรศาสดนา ในฐานะที่ทรงเป็นพระพุทธรเจ้าอันเป็นประโยชน์ใหญ่หลวงแก่ประชากร เรียกว่า
โลกถจริยา

ต่อไปนี้ ขอเลือกเด่นค่านานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เท่าที่มีรู้จักกันส่วนมากเท่านั้น คือ
ปางอธิฐานเพศบรพชิตหรือปางมหาพิเนชกรรมณ พระพุทธรูปปางนี้ อยู่ในพระ
อิริยาบถนั่งขัดสมาธิ พระหัตถ์ซ้ายหงาย วางบนพระเพลา พระหัตถ์ขวายกขึ้นคองฝ่าพระหัตถ์ คาม
พระอุระ เบนฝ่าพระหัตถ์ไปข้างซ้าย เป็นกิริยาดำรวมจิตอธิษฐานเพศเป็นบรพชิต พระรูปปางนี้ไม่มี
พระรัศมีบนพระเศียร ด้วยนิยมว่าพระรัศมีจะมีค่อเมื่อได้ตรัสรู้แล้ว

พระพุทธรูปปางนี้มีค่านานย่อดังนี้ เมื่อพระบรมโพธิสัตว์เจ้าบังเกิดเป็น
สันคฺสิตเทวราช ด้วยทิพยสมบัติอยู่ในสวรรค์ชั้นคฺสิต ครั้งนั้นทำวมหาพรหม
และเทวราชในสวรรค์ทั้ง ๖ ชั้น ชวนกันไปเฝ้ากราบทูลเชิญพระโพธิสัตว์เจ้า
ให้จุติลงไปบังเกิดในมนุษย์โลก เพื่อตรัสรู้เป็นพระพุทธรเจ้า เมื่อพระโพธิสัตว์
ทรงรับคำทูลเชิญแล้ว ก็ได้จุติลงมาปฏิสันธิในพระครรภ์ ของพระนาง
มหามายา พระมเหสีของพระเจ้าสุทโชนะ ณ เมืองกบิลพัสดุ์ แคว้นคฺกชนบท ครั้นพระนางเจ้า
มหามายาทรงครรภ์ถ้วณฑคมาส์แล้ว ได้ทูลดาพระศวามีเสด็จเยี่ยมพระพระญาติยังเทวทหะนคร ได้ถึง

ถึงป่าดงพินดีสถานอันเป็นที่คั่งระหว่างดงนคร ขณะนั้นทรงประชวรพระครรภ์ใกล้จะประสูติ พนักงาน
รับจัดสถานที่ถวายแท่นที่จะจัดได้ พระนางได้ประสูติพระราชโอรสในสถานนั้นโดยสวัสดิ์ ครั้นความ
ทราบถึงพระเจ้าสุทโธทนะจึงเสด็จมารับพระนางพร้อมด้วยพระราชกุมารกลับคืนพระนคร มีคาบต้องคั
หนึ่งชื่อว่าดิศตะหรือกาพเทวิน เป็นที่คุ้นเคยกับราชวงศ์นั้นมาก ครั้นได้ทราบว่าพระเจ้าสุทโธทนะได้
พระโอรสจึงเดินทางมาเยี่ยม เข้าเฝ้าพระสุทโธทนะและขอชมพระโอรส พระคาบได้เห็นพระราชโอรส
มีพระลักษณะงดงามจึงทำนายเป็นต่อนัยว่า ถ้าพระโอรสดำรงอยู่ในฆราวาสจักได้เป็นจักรพรรดิที่ยิ่งใหญ่
ในโลก ถ้าออกบวชจักเป็นศาสดาเอกของโลก เมื่อถวายคำทำนายแล้วก็ถวายพระพรดากลับ

ภายหลังประสูติแล้วได้ ๕ วัน พระสุทโธทนะได้ประกอบพระราชพิธีมงคลเพื่อถวายพระนาม
ความซัดตยราชประเพณี ได้เชิญพราหมณ์ผู้เชี่ยวชาญในไตรเพทผู้ทรงวิทยาคณประเสริฐรู้ว่าพราหมณ์
ทั้งหลาย ๘ คน เพื่อพิจารณาลักษณะพยากรณ์ พราหมณ์ทั้ง ๘ ยกเว้นแต่โคณฑัญญะผู้เดียวได้พยากรณ์
พระกุมารเป็นต่อนคคิ คือ พระกุมารนั้นจะดำรงอยู่ในฆราวาสจักได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ถิ่นว่าออก
บวชบวชจักได้ศรีสัตย์เป็นพระพุทธเจ้าโดยแท้ แต่โคณฑัญญะผู้เดียวได้พยากรณ์ว่า จะเสด็จออกบวช
และได้ศรีสัตย์เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยแท้ จึงพร้อมกันถวายพระนามว่า “ดิศตะตะ” แค่มหาชน
เรียกตามพระโคตว่า “โคตมะ” นับแต่ประสูติได้ ๗ วัน พระนางมหามายาก็เสด็จถึงองค์ พระเจ้า
สุทโธทนะจึงมอบดิศตะตะกุมารให้อยู่ในความอภิบาลของพระนางประชาบดีโคตมี พระนางนำของพระ
ดิศตะตะกุมารกลับมา

เมื่อดิศตะตะกุมารเจริญวัยควรจะศึกษาศิลปวิทยาแล้ว พระราชบิดาจึงทรงพาไปมอบไว้ใน
สำนักครูวิศวาามิตร พระกุมารทรงศึกษาได้ວ່องใจจนสิ้นความรู้ของอาจารย์ ต่อมาได้ทรงแสดงคิตปณ
ซึ่งถือว่่าเป็นวิชาสำคัญสำหรับกษัตริย์ให้ชมในท่ามกตางค์ด้วยวงศ์ลักกยราช ปราบกฏว่า ทรงได้แม่นยำ
ไม่มีกุมารอื่นจะเทียมถึง

เมื่อดิศตะตะราชกุมารมีพระชันษา ๓๒ ปี สัมคอรมีพระเทวีได้แล้ว พระราชบิดาโปรดให้
สร้างปราสาท ๓ หลัง สำหรับเป็นที่ประทับของพระราชโอรสประจำ ๓ ฤดู เป็นที่สบายในฤดูนั้น ๆ
อย่างสมพระเกียรติ แล้วครวัศขอพระนางยโสธราหรือพิมพา ราชธิดาของพระเจ้าสุปพุทธกับพระนาง
อมิตา กรุงเทวทหะ พระประยูรญาติข้างฝ่ายชนนี มาอภิเษกให้เป็นพระชายา พระดิศตะตะกุมารเสด็จ
อยู่ปราสาททั้ง ๓ ด้งนั้น คามฤคทั้ง ๓ บำเรอด้วยดนตรีล้วนแต่่นารัประโคม ด้วยดุซซมบัตทั้ง
กตางวันกตางคืน จวบจนพระชนมายุได้ ๒๘ พรรษา มีพระโอรสประสูติแต่พระนางพิมพาพระองค์หนึ่ง
ทรงพระนามว่า “ราหุต” ในป็นนี้ดิศตะตะราชกุมารทรงมีพระทัยเบื้ออทางโลกีย์วิสัย ทรงเห็นโทษภัย

และทุกข์ เข้าแต่ทรงครุ่นคิดหาทางที่จะไปให้พ้นทุกข์ต่าง ๆ ในโลก ทรงดำริที่ว่าถ้ายังอยู่ในฆราวาสวิสัย คงหาทางแก้ทุกข์มิได้ จึงน้อมไปในทางบรรพชา เมื่อแน่พระทัยว่าบรรพชาเป็นช่องทางเดียวที่จะนำให้ห่างทุกข์เครื่องกังวลได้ จึงทรงคัดดินพระทัยเด็ดใจออกบรรพชา ทรงนัดแนะกับนายฉันทนะให้ผู้มำกัณฐูกะ เพื่อเด็ดใจออกในราตรีนั้น ครั้นคร่ำครวญแล้ว ก็เสด็จไปยังปราสาทพระนางพิมพาเทวีเพื่อทอศพระเนตรราหูรชชุกราม พระราชโอรสองค์เดียวของพระองค์ เห็นพระนางบรรทมหลับสนิทพระกรกอดพระโอรสอยู่ ทรงดำริที่จะอุ้มพระโอรสขึ้นชมเชยเป็นครั้งสุดท้าย ก็เกรงพระนางจะตื่นบรรทมเป็นอุปสรรคขัดขวางการเด็ดใจออกบรรพชา จึงคัดพระทัยระงับความเด่นหาเดี่ย เด็ดใจออกจากห้อง เด็ดใจจากปราสาทพบนายฉันทนะเตรียมม้าพระที่นั่งไว้พร้อมแล้ว ก็เสด็จขึ้นมำกัณฐูกะพร้อมด้วยฉันทนะ เด็ดใจออกจากพระนครในเวลานั้น "มหาพิเนษกรรมณ์" แปลว่า การเด็ดใจออกเป็นคุณยิ่งใหญ่ คือ การออกบรรพชา

จบตำนานพระพุทธรูปปางอธิษฐานเพศบรรพชิตหรือปางมหาพิเนษกรรมณ์เพียงเท่านี้

ปางทุกรภริยา

พระพุทธรูปปางนี้อยู่ในพระอิริยาบถนั่งขัดสมาธิ พระหัตถ์ทั้งสองวางซ้อนกันบนพระเพลา พระหัตถ์ขวาทับพระหัตถ์ซ้าย อุตราสังฆ์ (จีวร) อยู่บนพระอังสาเล็กน้อยข้างขวาหุดุดงมาวางบนพระเพลา ตรงแห่งท่าแบบจีวรหุดุดงมาหมด พระกายชูบลอมจนพระอัฐิ พระนารูปรากฏชาติ พระพุทธรูปปางนี้มีตำนานย่อดังนี้ —

เมื่อพระมหาบุรุษทรงอธิษฐานเพศเป็นบรรพชิตเด็ดใจตรงไปยังแคว้นมคธแล้ว ในระยะแรกทรงเข้าศึกษาค้นคว้าทดลอง อยู่ในสำนักอาฬารดาบส และอุทกดาบส ได้สำเร็จฉันทมาบศครบสิ้นความรู้ของดาบสทั้งสอง ครั้นทรงได้ถามถึงธรรมอันวิเศษขึ้นไป ดาบสทั้งสองก็ไม่สามารถจะบอกได้ ทรงเห็นว่าลัทธิของดาบสทั้งสองไม่ใช่ทางคร่ำครวญ จึงอำตาออกแสวงหาธรรมวิเศษต่อไป จนบรรลู่ถึงตำบลอุรุเวเฒ่าเด่นานิกมได้ทอศพระเนตรเห็นพันทราบวันมีเนวป่าเป็นที่เบิกบานใจ มีแม่น้ำเนรัญชราได้สะอาดไหลผ่าน ทรงเห็นว่าที่นั้นควรเป็นที่ประกอบความเพียรได้ จึงเสด็จประทับอยู่ ณ ที่นั้น

ฝ่ายโกณฑัญญะพราหมณ์ ได้ทราบว่าพระดิถีทศฤกษ์กุมารเด็ดใจออกบรรพชาแล้วก็ตั้งใจรีบไปชวนบุตรของเพื่อนพราหมณ์ ๘ คน ที่ร่วมคณะถวายคำทำนายพระดิถีทศฤกษ์ด้วยกัน กล่าวว่ำ บัดนี้พระดิถีทศฤกษ์กุมารเด็ดใจออกบรรพชาแล้วตามคำพยากรณ์ พระองค์จะต้องคร่ำครวญเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

โดยแท้ ถ้าบิดาของท่านยังมีชีวิตอยู่ก็คงออกบรรพชาด้วยกันในวันนี้ ถ้าท่านปรารถนาจะบวช จงมาบวชตามเสด็จพระกุมารด้วยกันเถิด แต่บุครพราหมณ์ ๗ คนนั้น หาได้มาพร้อมกันทั้งหมดไม่ ยินดีออกบวชด้วยเพียง ๔ คน โทณทัณฺฑะพราหมณ์ ก็พาพราหมณ์ทั้ง ๔ ออกบรรพชาเป็น ๕ คนด้วยกัน จึงได้นามว่า ปัญจวัคคีย์ เพราะมีพวก ๕ คน คือ โทณทัณฺฑะ วัปปะ ภัททิยะ มหานามะ อัสสชิชวนกันออกติดตามพระมหาบุรุษเพื่อหวังจะได้มีดวงตรัสรู้บ้าง ติดตามมาทันที่ตำบลอุรุเวดาเสนานิคม ^๕ นพอด

พระมหาบุรุษประทับอยู่ที่อุรุเวดาเสนานิคม แล้วทรงเริ่มบำเพ็ญทุกรกิริยาทรมานพระกายให้ลำบาก ซึ่งเป็นกิจที่ทำได้ยาก โดยมีปัญจวัคคีย์เป็นพระพี่เลี้ยงคอยปฏิบัติอยู่ทุกเช้าค่ำ พระองค์เริ่มทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาด้วยการทรมานเป็น ๓ วาระ คือ

๑. ทรงกตพระทนต์ด้วยพระทนต์ กตพระคาตุ (เพดาน) ด้วยชีวหาไว้ให้แน่น จนพระเสโท (เหงื่อ) ไหลจากพระกัจฉา (รักแร้) ในเวदानั้นได้เสวยทุกขเวทนากด้า เปรียบเหมือนบุรุษที่มีกำดั่งมากจับกุมบุรุษที่มีกำดั่งน้อยที่ศีรษะหรือที่คอบีบจนแน่นฉะนั้น แม้พระกายกระวนกระวายไม่สงบอย่างนี้ทุกขเวทนานั้นไม่อาจครอบงำพระทัยให้กระดับกระส่ายได้ พระองค์มีพระสติมั่นคงไม่พินเพื่อนปรารภความเพียรไม่ท้อถอย ครั้นทรงเห็นว่าการกระทำอย่างนั้นไม่ใช่ทางตรัสรู้ จึงทรงเปลี่ยนวิธีต่อไป

๒. ทรงผ่อนกตณตมอัสสาสะบัสสาสะ เมื่อตมเดินไม่สะดวกทางช่องพระนาสิกและช่องพระโอษฐ์ ก็เกิดเดียงอุทางช่องพระกรรณทั้งสองข้างให้ปวดพระเศียรเศียรเดียวพระอุทรอันพระกายเป็นกำดั่งทุกขเวทนานั้นไม่อาจครอบงำพระทัยให้กระดับกระส่ายได้ ทรงมีพระสติมั่นคงไม่พินเพื่อนปรารภความเพียรไม่ย่อหย่อน ครั้นทรงเห็นว่าการกระทำอย่างนั้นไม่ใช่ทางตรัสรู้ จึงทรงเปลี่ยนวิธีอื่นต่อไป

๓. ทรงอดพระกระยาหารผ่อนเสวยแต่วันละน้อย ๆ จนพระกายเหี่ยวแห้ง พระฉวีวรรณเศร้าหมอง พระอัฐิปราภฏทั่วพระกาย เมื่อทรงดูพระกายเด่นพระโตมาหลุดดวงจากชุมพระโตมาพระกำดั่งน้อยถอยลงจะเสด็จไปข้างไหนก็ชวนล้ม ทรงข่มพระทัยไม่กระดับกระส่ายมีพระสติมั่นคง ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาทรมานพระองค์เป็นเวลาถึง ๖ ปี ก็มีได้ตรัสรู้ ทรงเห็นว่าทุกรกิริยาไม่ใช่ทางบรรลุประโพธิญาณ ทรอยทางตรัสรู้จะเป็นอย่างอื่น ไม่ใช่อย่างนี้แน่ เกิดพระสติหวดระดักถึงความเพียรทางใจว่าจะจะเป็นทางตรัสรู้บ้าง

ขณะนั้นสมเด็จพระอมรินทราธิราชทรงทราบข้อประวัติของพระโพธิสัตว์องค์นั้น จึงทรงพิณทิพย์ ๓ สายมาดักถอย สายหนึ่งคึงนักคึดไปได้หย่อนก็ขาด สายหนึ่งหย่อนนักคึดไม่คึด สายหนึ่ง

ไม่ตั้งไม่หย่อนพอปานกลางดีเข้าก็ตั้งเสียงไพเราะจับใจ พระโพธิสัตว์ได้ตั้งเสียงพิณก็ทรงหวนระลึกถึงพิณที่ทรงมาแต่ก่อน ถือเอาเป็นนิมิตร ทรงพิจารณาเห็นแจ้งว่า การบำเพ็ญทุกกรกิริยาไม่ใช่ทางตรัสรู้แน่ ทางที่ควรแก่ตรัสรู้ต้องเป็นมัชฌิมาปฏิปทา จึงใคร่จะทรงตั้งปณิธานทำความเพียรทางจิตกลับเสวยพระกระยาหารบำรุงพระกายให้มีพระกำลังเป็นปกติ ทรงเริ่มบำเพ็ญทางจิตต่อไป

จบตำนานพระพุทธรูปปางทุกกรกิริยาแต่เพียงนี้

ปางมารวิชัย

พระพุทธรูปปางนี้อยู่ในอิริยาบถนั่งขัดสมาธิ พระหัตถ์ซ้ายหงายวางบนพระเพลา พระหัตถ์ขวาวางที่พระชานุ นิ้วพระหัตถ์ชี้ถึงทพจรณ ๗ ปางนี้เริ่มนิยมทำพระรัศมีบนพระเศียรแล้ว พระพุทธรูปปางนี้ตำนานดง

ฝ่ายปัญจวัคคีย์ซึ่งนิยมในทุกรกิริยา ครั้นเห็นพระมหาบุรุษเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยากลับเสวยพระกระยาหารอีก ก็เข้าใจว่าพระองค์คลายความเพียร เวียนมาเป็นผู้มักมากเสียแล้ว จึงพากันทอดทิ้งพระองค์ไปอยู่ป่าอิสิปตนมฤคทายวันแคว้นเมืองพาราณสี ซึ่งทำให้พระองค์วิเวกดวงเวงยังขึ้น เมื่อบำรุงกำลังจนพระวรกายสมบูรณ์อย่างเดิม จึงทรงมุ่งบำเพ็ญเพียรทางจิตถึงวันเพ็ญเดือนวิสาขะในปีที่ ๖ นับแต่เสด็จออกบรรพชา ในเวลาเช้าพระมหาบุรุษประทับ

ใต้ต้นไม้ใหญ่ นางสุชาดาบุตรภิกษุมพินัยบ้านเสนานิคมปรารณาจะทำการบวงสรวงเทวดา จึงหุงข้าวมธุปายาสจัดลงในถาดทองนำไปที่ใต้ต้นไม้ใหญ่ เห็นพระมหาบุรุษประทับอยู่ดำคัญว่าเป็นเทวดา จึงน้อมถาดข้าวมธุปายาสเข้าไปกล่าว ถวายพร้อมทั้งถาด พระมหาบุรุษทรงรับแล้ว เสด็จไปท่าแม่น้ำเนรัญชรา งดรงสนานแล้วเสวยข้าวมธุปายาส ทรงลอยถาดลงในกระแสน้ำ ประทับอยู่ในดงไม้สาละวันใกล้ฝั่งแม่น้ำนั้นตลอดวัน

คอนเย็นวันนั้น พระมหาบุรุษเสด็จมาจากคันทันต์สัตตพฤษ (ต้นโพธิ์) ซึ่งตั้งอยู่บนโค้งแม่น้ำเนรัญชราฝั่งตะวันตก มีหาดทรายยื่นลงไปจนถึงชายน้ำเป็นท่อนียภาพเจริญตาเจริญใจประทับนั่งขัดสมาธิผันพระภักตร์ไปทางทิศบูรพาพิงคันทันต์สาละ ก่อนที่จะเริ่มบำเพ็ญเพียรทางจิต ทรงตั้งสัตยาธิษฐานว่า แม้เด็ดเนื้อในร่างกายของเราจะเหือดแห้งไปเหลือแต่หนังเอ็นกระดูกก็ตาม ถ้ายังไม่บรรลุดุระดีมีมาตัมโพธิญาณจะไม่เลิกละความเพียรจากที่นี้ ครึ่งวันเทพดาพรหมทุกสถานมีท้าวดีหิมบดีพรหมและท้าวมฆวานเป็นต้น ก็พากันชื่นชมโล่มนัส นำเครื่องสักการบูชาอันมีบุบผามาตั้งต่าง ๆ พากันนำห้อมด้อมให้ร้องซ้องสาธุการบูชาพระมหาบุรุษ

ครั้งนั้นพญามารวิสัตต์ ได้เสด็จดำเนินเทพเจ้าบรรดิษฐ์อันโกลาหล จึงดำริว่าถ้าพระมหาบุรุษ
 ต่่วงพ้นจากวิสัยอาตมาเป็น การเสด็จก็ก่น่าอภัยศอศผู้แก่คนยิ่งนัก จึงคิดจะไปทำอันตรายให้พระองค์
 ณะจากความเพียรรุกไปจากบัตตังก็เลย จึงเกณฑ์พตเสนามารพริ้งพร้อมด้วยดำตราดูรอนร่ายแรง
 คิวพญามารซึ่งข้างครีเมษต์ นิมิตรมือหนึ่งพร้อมด้วยอาวูร น้ากองทัพมารมาด้อมบัตตังของพระมหา
 บุรุษอย่างหนาแน่น บรรดาเทพดาที่พากันมาห้อมล้อมถวายเป็นความดีการะพระมหาบุรุษอยู่ มีความกลัว
 ก็พากันหลบหนีไปจนหมดสิ้น ทั้งพระองค์ให้ทรงต่อสู้กับพญามารแค่พระองค์เดียว เมื่อพระมหาบุรุษ
 เป้าเป็ดเดียวเหลือหัวผู้ช่วยเหลือมิได้ จึงตรัสเรียกทวยทหารของพระองค์คือบารมี ๓๐ ทศ ด้วยพระ
 คาถาดำรัสว่า อายนเศคุ โภณโตอิธิทานคี่ดา ความว่า มาเถิดพวกท่านทั้ง ๓๐ กอง พร้อมกันจับอาวูร
 ค้อสู้พญามารในบัดนี้ บารมีธรรม ๓๐ ประการ ก็ดำแดงกายให้ปรากฏดุจทหารกล้าถืออาวูรพร้อม
 ที่จะเข้าต่อสู้กับหมู่มาร รบพระบรมโองการประทานโอกาสอยู่เท่านั้น

เมื่อพญามารวิสัตต์เห็นพระมหาบุรุษประทับนั่งไม่หวั่นไหวแต่ประการใด ก็พิโรธนักตั้งให้
 เสนามารรุกรบทำอันตรายหลายประการจนหมดฤทธิ์ บรรดาธรรพาวูรที่พุ่งชัตออกไปก็กลายเป็น
 บุปผามาตยบุรุษพระองค์เจ็ดคน พญามารจึงกล่าวว่ ดิถีชัตถะกุมาร บัตตังก็แคว้นนี้เป็นของเราเกิดมา
 เพื่อบุญเรา ท่านไม่มีบุญไม่ควรนั่งจงลุกเดี่ยวโดยเร็ว พระมหาบุรุษพุทธชากรตรัสตอบว่าดูก่อนพญามาร
 บัตตังก็แคว้น เกิดขึ้นด้วยบุญของอาตมาที่ได้บำเพ็ญแต่กาดก่อนจะประมาณนับมิได้ ดังนั้นอาตมา
 ผู้เดียวเท่านั้นที่สมควรจะนั่ง ผู้นอื่นไม่สมควรเลย พญามารวิสัตต์โต้แย้งว่ที่พระมหาบุรุษกล่าวว่นั้น
 ไม่เป็นความจริง ให้พระองค์พาพยานมายืนยันว่พระองค์บำเพ็ญกุศลมาจริงให้ประจักษ์ พระมหาบุรุษ
 ไม่เห็นผู้อื่นใด ที่จะกล้ามาเป็นพยานในที่นั้นได้ จึงตรัสเรียกนางวสุนธรา เจ้าแห่งธรณีว่ ดูก่อน
 วสุนธรา นางจงเป็นพยานในการบำเพ็ญกุศลของอาตมาด้วยเถิด ถ้าคับนั้นนางวสุนธราเจ้าแห่งธรณีก็
 ปรากฏกาย ทำอัญชัตถะอภิวาทแล้วเปล่งประกาศให้พญามารทราบว่ พระมหาบุรุษได้บำเพ็ญกุศล
 มากเหลือที่จะนับ เพียงแต่หน้าตรวจที่ข้าพเจ้าเฝ้ามวยผมรองรับไว้บนเคี้ยวเกล้า ก็มามากพอที่จะถือเอา
 เป็นหลักฐานได้ ว่าแล้วก็บรรจงหัตถ์ ปดอยมวยผมบนหน้าตรวจที่สละมิได้แต่อกเนกชาติ ไทดอกออกมา
 กลายเป็นทะเลดวงท่มทับเสนามารทั้งปวงให้จมอดตาย กาดังนั้นได้ชัตข้างครีเมษต์ให้ถอยร่นไปจด
 ขอบจักรวาล พญามารตกตะลึงเห็นเป็นอัศจรรย์ ด้วยมิเคยเห็นมาก่อนก็ประนมหัตถ์ถวายเป็นนัสการ
 ยอมปราชัยพ่ายแพ้บุญบารมีของพระมหาบุรุษแล้วก็อันครธานหนีไป พระมหาบุรุษทรงกำจัดมารให้
 พ่ายแพ้ได้เด็ดขาด ตั้งแต่เวลายื่นพระอาทิตย์ยังมีทันอัสติงคคด้วยพระไตรทศบารมี

จบค่านานพระพุทธรูปปางมารวิชัยแต่เพียงนี้

ปางตรัสรู้

พระพุทธรูปปางนี้ อยู่ในพระอิริยาบถนั่งขัดสมาธิ พระหัตถ์ทั้งสองข้างหงายวางซ้อนกันบนพระเพลา พระหัตถ์ขวาทับพระหัตถ์ซ้าย พระพุทธรูปปางนี้มีตำนานดังนี้

เมื่อพระมหาบุรุษทรงบำเพ็ญสมาธิให้ปราศด้วยพระบารมี ตั้งแต่พระอาทิตย์ยังไม่อัสดงคต ก็ทรงเบิกบานพระทัย ได้มีจิตเป็นกำลังภายในส่นับสนุนเพิ่มพูนแรงปฏิบัติสมาธิภาวนาให้ยิ่งขึ้น ครั้นพระอาทิตย์อัสดงคตแล้ว ทรงกำหนดพระทัยไปตามกระแสแห่งจิต ทรงเจริญสมาธิภาวนา ทำจิตให้แน่วแน่ปราศจากกิเลส พระองค์ได้ตรัสรู้ปุพเพนิวาสญาณ ระลึกชาติในอดีตได้ในยามคั้น ตรัสรู้คุณูปปาตญาณความรู้จิตและการเกิดของสัตว์ ในยามกลาง ในยามสุดท้ายแห่งวันเพ็ญเดือน ๖ นั้น ก็ได้ตรัสรู้ อาตมวิชฌญาณความรู้ในการกำจัดกิเลสให้สิ้นไป แจ่มในอริยสัจ ๔ เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมกับเวลาดั้นราตรี

ในขณะนั้น มหาอัสจรรย์ก็บังเกิดขึ้น พนมหาปฐพีก็หวั่นไหว พฤษชาติทั้งหลายก็ผลิดอก ออกช่อตระการตา เทพเจ้าทุกชั้นฟ้าก็เข้าเฝ้าอารักขา ไปรยบุปผามาแต่ยมาลัยทำสักการบูชา เปล่งวาจาว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงอุบัติขึ้นแล้วในโลก ด้วยปีคตินี้เป็นอัสจรรย์ที่ไม่เคยมีแต่กาลก่อน

พระพุทธรูปปางนี้ นิยมสร้างเป็นพระพุทธรูปที่สักการบูชาประจำวันของคนเกิดวันพฤหัสบดี

ปางถวายเนตร

พระพุทธรูปปางนี้ อยู่ในพระอิริยาบถยืน ยกพระหัตถ์น้อย ๆ ถิมพระเนตรทั้งสองเค้มที่ ทอดพระเนตรคумаหาโพธิ์พฤกษ์ พระหัตถ์ทั้งสองห้อยลงมาทับกันอยู่หน้าพระเพลา พระหัตถ์ขวาทับพระหัตถ์ซ้าย อยู่ในพระอาการดั่งวร พระพุทธรูปปางนี้ มีตำนานดังนี้

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสรู้อนุครตัมมาตัมโพธิ์ญาณแล้ว ประทับเสวยวิมุกตศีลอยู่ที่ร่มมหาโพธิ์ ๗ วัน แล้วก็ได้ตั้งจากร่มไม้มหาโพธิ์ไปประทับยืนกลางแจ้งทางทิศอีสานของต้นมหาโพธิ์นั้น ทรงทอดพระเนตรต้นมหาโพธิ์โดยไม่กระพริบพระเนตรด้วยพระอิริยาบถยืนถึง ๗ วัน สถานที่ประทับยืนด้วยพระอิริยาบถนั้น เป็นนิมิตรมหามงคล เรียกว่า "อนิมิตต์เจตีย์" พระพุทธจริยวัตรที่ทรงจ้องพระเนตรคумаหาโพธิ์ถึง ๗ วันนั้น เป็นเหตุแห่งการสร้างพระพุทธรูปปางนี้ เรียกว่า "ปางถวายเนตร"

พระพุทธรูปปางถวายเนตรนี้ นิยมสร้างเป็นพระพุทธรูปที่สักการบูชาของคนเกิดวันอาทิตย์

ปางจงกรมแก้ว

พระพุทธรูปปางนี้^๕อยู่ในพระอิริยาบถยืน ยกพระบาทขวา^๕ก้าวเหยียบ^๕พื้น ยก^๕ต้นพระบาทซ้าย^๕ขึ้น ปลายพระบาทจรด^๕พื้น แสดงอาการก้าวเดินจงกรม พระหัตถ์ทั้งสอง^๕ห้อยมาประสานกัน^๕อยู่ที่หน้าพระเพลา ทอดพระเนตรตรง^๕คำ อยู่ในพระอาการตั้ง^๕วร อันเป็นการเดินอย่างมีสติทุกก้าวพระบาทพระพุทธรูปปาง^๕นี้ มี^๕ค่านาน^๕ดง^๕น

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้า^๕ได้^๕แจ้ง^๕จากการทอดพระเนตร^๕แล้ว จึง^๕ได้^๕ตั้ง^๕จากอนิมิตต์^๕-
เจดีย์^๕ กลับ^๕มา^๕ประทับ^๕อยู่ที่^๕กึ่ง^๕กลาง^๕ระหว่าง^๕อนิมิตต์^๕เจดีย์^๕กับ^๕ต้น^๕มหา^๕โพธิ์^๕ ได้^๕ตั้ง^๕จงกรม^๕อยู่
ณ^๕ ที่^๕นั้น เป็น^๕เวลา^๕ถึง^๕๗^๕ วัน ซึ่ง^๕ต่อมา^๕เรียก^๕ชื่อ^๕ตรง^๕นั้น^๕ว่า “^๕รัตน^๕จงกรม^๕เจดีย์^๕” คำ^๕ว่า
จงกรม^๕ ได้^๕แก่^๕อิริยา^๕เดิน^๕ด้วย^๕มี^๕สติ^๕กำกับ^๕ทุก^๕ก้าว และ^๕มี^๕ความ^๕หมาย^๕ว่า เมื่อ^๕ไป^๕ถึง^๕ที่^๕ไหน
จะ^๕กดับ^๕ และ^๕กดับ^๕มา^๕ถึง^๕ที่^๕ไหน^๕แล้ว^๕จะ^๕เดิน^๕ต่อไป อาการ^๕เดิน^๕อย่าง^๕เช่น^๕เข้า^๕ด้วย^๕สติ^๕กำหนด
นี้^๕กฤษณ์^๕อยู่^๕ได้^๕มอ^๕ทุก^๕ขณะ^๕ยก^๕ย่าง^๕เหยียบ^๕ เรียกว่า^๕ จงกรม^๕ พระ^๕พุทธ^๕จริยา^๕ที่^๕ได้^๕ตั้ง^๕จงกรม^๕นั้น
เป็น^๕เหตุ^๕ให้^๕สร้าง^๕พระ^๕พุทธ^๕รูป^๕ปาง^๕นี้ เรียกว่า^๕ ปาง^๕จงกรม^๕แก้ว

จบ^๕ค่านาน^๕พระ^๕พุทธ^๕รูป^๕ปาง^๕นี้^๕เพียง^๕เท่า^๕นี้

(... .. ยังมี^๕ต่อ^๕)

โปรดช่วยกันสละเงินเพื่อการกุศลของจังหวัด
ด้วยการซื้อบัตรสมนาคุณเที่ยวงานสงกรานต์
ซึ่งจะได้จัดขึ้น ณ วัดเขมาภิรตาราม

ไปเยี่ยมเยียนประชาชน

กับ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี และคณะ

เพื่อเป็นการพบปะเยี่ยมเยียนราษฎรและตรวจการอาชีพ, การศึกษา การสาธารณสุข ตลอดจนการพัฒนา ของอำเภอต่าง ๆ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี พร้อมด้วยคณะคือ นายจรัส สักกรวัตร ศึกษาธิการจังหวัด นายแพทย์อัมพร วิเศษแพทยา อนามัยจังหวัด นายนคร เพชรไทย กสิกรรมจังหวัด นายพิเชษฐ์ อิ่มสุวรรณ ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี และนายบรรพต อัมพวานนท์ ประจำจังหวัด จึงได้เดินทางออกไปตรวจท้องที่ และเยี่ยมเยียนราษฎรตามชนบทของอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๐๗

ตรวจท้องที่และเยี่ยมเยียนราษฎรอำเภอบางกรวยตามตำบลต่าง ๆ ทุกตำบล ได้เดินทางถึงอำเภอบางกรวย เมื่อเวลาประมาณ ๘.๓๐ น. เมื่อได้ไต่ถามกิจการเกี่ยวกับการพัฒนาต่าง ๆ จากนายสมบุรณ์ นนท์สวัสดิ์ นายอำเภอ และกิจการเกี่ยวกับการศึกษาของอำเภอ จากนายวสันต์ ชุตัญจันทร์ ศึกษาธิการอำเภอแล้ว จึงได้ตรวจกิจการของสถานีอนามัยชั้นสอง อำเภอบางกรวย ต่อจากนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ พร้อมด้วยนายอำเภอบางกรวยและเจ้าหน้าที่ของอำเภอ ก็ได้เดินทางไปดูการอาชีพของประชาชน และตรวจโรงเรียนวัดตำโรง — โรงเรียนวัดใหม่ — โรงเรียนวัดศรีประวัติ และได้หารือกับท่านเจ้าอาวาสในเรื่องสถานที่สร้างโรงเรียนแห่งใหม่ — โรงเรียนวัดสะแกร้าง — โรงเรียนวัดเกต — โรงเรียนวัดกล้วย และโรงเรียนวัดจันทร์ โดยเฉพาะที่โรงเรียนนี้ได้หารือกับท่านเจ้าอาวาสเกี่ยวกับสถานที่สร้างโรงเรียนใหม่ด้วย — โรงเรียนวัดคึก — ตรวจเยี่ยมสถานีอนามัย ที่วัดศรีประวัติ, วัดจันทร์, และบางไผ่ในเขตอำเภอเมืองซึ่งอยู่ในท้องที่ติดต่อกัน และได้ตรวจการรักษารถยนต์ และตรวจผลการสร้างสะพานตามคลองต่าง ๆ ในแนวถนนสายบางกรวย — ไทรน้อย คือ สะพานที่วัดตำโรง, วัดจันทร์ และวัดชตอ

ในการตรวจครั้ง^{นี้} ผู้ว่าราชการจังหวัด และเจ้าหน้าที่ ได้หารือกับเจ้าหน้าที่ทางอำเภอ กำหนดผู้ใหญ่บ้าน และกรรมการศึกษา เกี่ยวกับการหาเงินสมทบทุนสร้างโรงเรียนต่าง ๆ ที่ยังอาศัยศาลาวัดอยู่ ให้เป็นโรงเรียนถาวรรวม ๔ แห่ง นอกจากนี้ยังพิจารณาที่จะสร้างสำนักงานผดุงครรภ์ที่

บางไผ่ ซึ่งยังอาศัยบ้านกำนันอยู่ชั่วคราวให้เป็นเขตเทศ รวมทั้งได้ตรวจพิจารณาเพื่อปรับปรุงส่งเสริม การอาชีพของราษฎร ทั้งการทำสวนและทำนา ตลอดจนส่งเสริมการชลประทาน ซึ่งได้แก่การขุดคลอง ซอยค่าง ๆ ในเขตอำเภอบางกรวย ทุกตำบล ในกรณีนี้ได้ตรวจพิจารณาของประคูน้ากรมชลประทาน นิยมพลดีด้วย

อนึ่งในการตรวจผลการอาชีพของประชาชน ในเขตแคว้นที่วัดจันทร์ อำเภอบางกรวย ได้พบต้นเหตุที่ทำลายต้นผลไม้ของชาวสวน คือหนอนและมดพันธุ์ใหม่ กินใบต้นผลไม้จนเฉาและตาย ไปในที่สุด จึงได้มอบหมายให้กสิกรรมจังหวัด ติดต่อกับกรมกสิกรรมขอเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญมาวิเคราะห์ และหาทางป้องกันต่อไป ปรากฏในระยะต่อมาว่า ผลแห่งการปราบศัตรูพืชเป็นผลดีแก่ประชาชนมาก ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ ได้เดินทางกลับเมื่อเวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น.

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๐๗

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ ได้ตรวจท้องที่ในเขตอำเภอบางบัวทอง และอำเภอ ไทรน้อยหลายตำบล โดยได้เดินทางไปถึงอำเภอบางบัวทองเมื่อเวลาประมาณ ๘ น. เศษ นายประธาน วสุวัต นายอำเภอ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของอำเภอ เป็นผู้นำดูกิจการต่าง ๆ ได้ตรวจโรงเรียนต่าง ๆ คือ โรงเรียนวัดตะหาร — โรงเรียนสุเหร่าโรงสด — โรงเรียนระดิงหินประชาสรรค์ — โรงเรียนสุเหร่าแดง โรงเรียนสุเหร่าตำรี เพื่อพิจารณาในการหาทุนขยายโรงเรียนถาวรที่มีอยู่แล้วให้เพียงพอแก่ความจำเป็น นอกจากนี้ยังได้ตรวจกิจการและการก่อสร้างของสำนักงานผดุงครรภ์ตำบลบางบัวทอง เพื่อพิจารณา ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

เวลา ๑๑ น. เศษ ได้เดินทางตรวจในเขตท้องที่ตำบลค่าง ๆ ในอำเภอไทรน้อย ก่อนจะถึง ที่ว่าการอำเภอ ได้ตรวจโรงเรียนวัดไทรน้อย พร้อมกับแวะเยี่ยมหมัดการเจ้าอาวาสวัดไทรน้อย และ ตรวจผลงานสร้างถนนสายแยกจากถนนสายบางบัวทอง — ไทรน้อย เข้าสู่วัดไทรน้อย ซึ่งได้ตั้งรถ แทร์กเตอร์ของสภาจังหวัดมาดำเนินงานตั้งแต่ปีที่แล้ว เป็นระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร ต่อจากนั้นได้ เข้าตรวจอาชีพของประชาชนตามคลองซอย รวมทั้งตรวจโรงเรียนสุเหร่ามะสัง โรงเรียนมะสัง โรงเรียน พระภิมต และได้ร่วมหารือกับเจ้าหน้าที่อำเภอ และกรรมการศึกษา เพื่อพิจารณาหาเงินสร้างโรงเรียน ถาวร รวม ๔ โรงเรียน เมื่อถึงที่ว่าการอำเภอไทรน้อย ทางอำเภอพร้อมกับเจ้าหน้าที่ให้นำตรวจ กิจการของสำนักงานผดุงครรภ์ประจำอำเภอ ตรวจบริเวณตลาดชุมนุมชนใหม่ ที่กำลังจะปรับปรุง ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น และจะคัดถนนซอยแยกจากถนนสายใหญ่มาสู่คลองพระภิมตใกล้ที่ว่าการ อำเภอ เพื่อทำท่าเรือขนส่งสินค้า ช่วยอาชีพของประชาชนต่อไป ต่อจากนั้นจึงได้เดินทางไปตรวจ

กิจการของโรงเรียนพระภิกษุวัดนั้นเป็นโรงเรียนชั่วคราว อยู่ห่างอำเภอประมาณ ๒ กิโลเมตร ตัวโรงเรียนเดิมถูกพายุพัดพัง คณะกรรมการโรงเรียนจึงได้จัดสร้างโรงเรียนขึ้นใหม่ ได้หารือร่วมกับคณะกรรมการโรงเรียน ในเรื่องการจัดหาทุนก่อสร้าง และได้มอบเงิน ๒,๐๐๐ บาท จ่ายจากเงินสำรองจ่ายของสภาจังหวัดเพื่อสมทบต่อไป

จากนั้นได้เดินทางไปตรวจการอาชีพของประชาชนในบริเวณทุ่งนาตอนคือ ตำบลราชบุรีนิคม และตรวจกิจการของสำนักงานผดุงครรภ์ตำบลราชบุรีนิคม เพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุงให้เป็นสถานีอนามัยขึ้นส่งต่อไป

เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้ไปดูผลการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการทำนาปีละ ๒ ครั้ง พร้อมกับนายอำเภอและเจ้าหน้าที่ ณ อำเภอบางบัวทอง รวม ๒ โครงการ และที่อำเภอไทรน้อย ๑ โครงการ โดยทางอำเภอกำลังเตรียมตั้งเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ และเตรียมทำคันคูโดยรอบบริเวณที่นาที่จะส่งเสริม ได้ตรวจการชุดคลองประมาณ ๓๐ คลองของทั้งส่งอำเภอ ตามโครงการชลประทานราชบุรี และได้ร่วมหารือกับเจ้าหน้าที่อำเภอ เพื่อพิจารณาชุดคลองใหม่เพิ่มเติม กับชุดตอกคลองเก่า เพื่อส่งเสริมอาชีพในทางเกษตรกรรมให้แก่ราษฎร

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดกับคณะ ได้เดินทางกลับเมื่อเวลาประมาณ ๑๗ น.เศษ

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๐๗

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ ได้ออกตรวจท้องที่และเยี่ยมเยียนราษฎรในอำเภอบางใหญ่ โดยเดินทางถึงอำเภอบางใหญ่ เมื่อเวลาประมาณ ๘ น.เศษ นายอินทรีย์ เพชรต้นทัด นายอำเภอบางใหญ่ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของอำเภอ เป็นผู้นำตรวจ ได้ตรวจกิจการของประตุน้ำชลประทานบางใหญ่ กับตรวจโรงเรียนและสถานีอนามัยต่าง ๆ ในท้องที่อำเภอบางใหญ่ จนจดเขตอำเภอไทรน้อย คือ ในการตรวจโรงเรียนต่าง ๆ นั้น ได้ตรวจกิจการของโรงเรียนวัดอินทร์ โรงเรียนวัดบางโค โรงเรียนวัดคันเขือก โรงเรียนวัดเอนกศิลาธรรม โรงเรียนวัดท่าบรเทิงธรรม โรงเรียนบางคูรัด โรงเรียนจันทเพชร โรงเรียนคอนตะลุงพุก โรงเรียนบ้านใหม่ พร้อมกันนี้ได้ร่วมหารือกับเจ้าหน้าที่อำเภอ กรรมการศึกษา และประชาชน เพื่อพิจารณาหาเงินสมทบทุนสร้างโรงเรียนถาวร รวม ๕ โรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรื้อย้ายโรงเรียนชั่วคราวที่บ้านใหม่เพื่อสร้างเป็นโรงเรียนถาวรนั้น ประชาชนได้ร่วมกันส่งเงินเป็นจำนวนมาก จึงได้พิจารณาจัดสรรเงินสมทบให้ ๓,๐๐๐ บาท เพื่อช่วยให้งานได้เสร็จลุล่วงโดยเร็ว

นอกจากนั้นได้ตรวจกิจการของสถานีอนามัยคลองโยง รวมทั้งได้ตรวจกิจการชลประทาน-
ราษฎร ของอำเภอบางใหญ่ ตามลำคลองต่าง ๆ ประมาณ ๘ คลอง และได้หารือร่วมกันในอันที่จะ
ตั้งเสริมให้มีการขุดคลองซอยใหม่ให้มากยิ่งขึ้น และขุดลอกคลองเก่าที่คั้นเงิน เพื่อประโยชน์ในทาง
เกษตรกรรมของราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ตรวจพิจารณาแนวทางที่จะขุดคลองใหม่ระยะทาง ๓๔
กิโลเมตร เริ่มจากตำบลบางรักใหญ่ ในเขตอำเภอบางบัวทอง ผ่านตำบลต่าง ๆ รวม ๓ ตำบล ใน
เขตอำเภอบางใหญ่

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ ได้เดินทางกลับเมื่อเวลาประมาณ ๑๗.๓๐ น.

มีข้อที่น่าสังเกตเกี่ยวกับการตั้งเสริมทำสวนกล้วยหอม ตามนโยบายของ ฯ พณ ฯ รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย เนื่องในการมาตรวจราชการครั้งที่แล้ว กำลังได้ผลดีในท้องที่อำเภอนี้ ได้มี
สวนกล้วยหอมใหม่ ๆ เกิดขึ้นหลายร้อยไร่ และกำลังจะขยายกิจการนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นอย่างรวดเร็ว

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๐๗

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ ได้ออกตรวจเยี่ยมเยียนประชาชนในท้องที่อำเภอปากเกร็ด
ตั้งแต่วันที่ ๑.๐๐ น. โดยเดินทางไปตรวจสภาพอาคารเรียนของโรงเรียนคลองเตย ตามแนวถนน
แจ้งวัฒนะ แล้วย้อนกลับมาที่อำเภอปากเกร็ด นายสอาด ศิริพัฒน์ นายอำเภอปากเกร็ด พร้อม
ด้วยเจ้าหน้าที่ของอำเภอ ได้เป็นผู้นำเยี่ยมเยียนประชาชนและตรวจกิจการต่าง ๆ ค่อยไป โดยออกไป
ตรวจโรงเรียนวัดสังข์หัก ตรวจกิจการของสำนักงานมูลนิธิวัดสังข์หัก เห็นว่า ณ ที่นี้
มีชุมนุมชนไม่หนาแน่นมีสถิติผู้มารับบริการน้อยมาก จึงได้ร่วมหารือกับเจ้าหน้าที่อำเภอ เพื่อพิจารณา
หาทางโยกย้ายสำนักงานมูลนิธิแห่งนี้เป็นไปสร้าง ณ ที่ใหม่ คือ บริเวณเชิงสะพานนนทบุรี ซึ่งมี
ชุมนุมชนหนาแน่นมากและราษฎรมีความต้องการมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่โรงเรียนวัดสังข์หัก
ได้มีโครงการของโรงเรียนฝึกหัดครูสวนสุนันทา ตั้งครูมาฝึกทำการสอนเป็นประจำอยู่ ณ ที่นี้
ได้แนะนำให้มีการประสานงานกันด้วยยิ่งขึ้น

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด และคณะ ได้เดินทางกลับเมื่อเวลาประมาณ ๑๒ น. เศษ

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๐๗

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะได้ออกเยี่ยมเยียนราษฎรในท้องที่อำเภอปากเกร็ด ต่อจาก
ครั้งก่อน โดยได้เดินทางถึงอำเภอปากเกร็ด เมื่อเวลาประมาณ ๘ น. เศษ นายสอาด ศิริพัฒน์ นายอำเภอ
ปากเกร็ด พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ นำตรวจตามแนวคลองพระยาบวรดิษฐ์ โดยได้ตรวจกิจการของประตูน้ำ

ชตประทาน ควบคุมพิจารณาแนวถนนสายบางบัวทอง—ลาดหลุมแก้ว ในเขตปทุมธานี และตรวจโรงเรียนต่าง ๆ คือ โรงเรียนวัดท่าเกวียน โรงเรียนวัดสะพานสูง โรงเรียนสุเหร่าท่าอิฐ โรงเรียนวัดเตาขงทอง โรงเรียนวัดกุ่ม และโรงเรียนวัดลาด ในการตรวจโรงเรียนดังกล่าวแล้วนี้ ได้ร่วมหารือกับเจ้าหน้าที่ทางอำเภอ พร้อมด้วยกรรมการศึกษาของโรงเรียน และประชาชน เพื่อพิจารณาหาเงินสมทบทุนสร้างโรงเรียนรวม ๓ แห่ง

ในด้านการสาธารณสุข ได้ตรวจกิจการของสถานอนามัยชั้นสองที่วัดท่าเกวียน งานของสถานอนามัยนี้กำลังก้าวหน้า ได้ตรวจพิจารณาการก่อสร้างด้านกิจการผดุงครรภ์ถาวรที่วัดเตาขงทองปรากฏว่าการก่อสร้างด้านกิจการใหม่เรียบร้อยแล้ว คงมีรายการปลัดข่อยเพิ่มเติมบ้างเล็กน้อย ทางจังหวัดจึงได้พิจารณาขอเงินดำรงจ่ายสมทบค่าก่อสร้าง ๕๐๐ บาท ต่อจากนั้นได้แวะตรวจบริเวณที่จะสร้างด้านกิจการผดุงครรภ์ที่ท่าอิฐ รวมทั้งหารือกับคณะกรรมการตำบลและนายอำเภอ เพื่อให้รับดำเนินการจัดสร้างอาคารด้านกิจการผดุงครรภ์โดยเร็ว ทางอำเภอรับจะจัดหาเงินให้ ๓๕,๐๐๐ บาท ทางจังหวัดจึงได้จัดสรรเงินงบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท เพื่อสมทบการก่อสร้างให้เสร็จภายใน ๓ เดือนข้างหน้า

ในด้านการอาชีพ ได้ตรวจการอาชีพต่าง ๆ ของราษฎรตามแนวทางที่ผ่าน พร้อมทั้งตรวจการชุกคดองและการชตประทานในท้องที่อำเภอนี้

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ ได้เดินทางกลับเมื่อเวลาประมาณ ๓๗ น. เศษ

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๐๗

ตั้งแต่เวลา ๗.๓๐ น. ได้ออกเยี่ยมเยียนราษฎร และตรวจท้องที่ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี ตามแนวคลองบางดีเมือง และตรวจท้องที่อำเภอบางกรวยและอำเภอบางใหญ่ ตามแนวคลองอ้อม ต่อจากเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๐๗ คือตรวจโรงเรียนในท้องที่อำเภอต่าง ๆ รวม ๓๐ โรงเรียน เช่นในเขตอำเภอเมือง ฯ มีโรงเรียนวัดกรวก โรงเรียนวัดอมฤต ในเขตอำเภอบางกรวย มีโรงเรียนวัดดัก โรงเรียนวัดจำปา โรงเรียนวัดไทยเจริญ และโรงเรียนวัดโบสถ์ ในเขตอำเภอบางใหญ่มีโรงเรียนวัดปรังค์หวดง โรงเรียนวัดพิภุเงิน ก็ได้ตรวจโรงเรียนวัดโมลี ในเขตอำเภอบางบัวทอง อีกด้วย เพื่อพิจารณาหาเงินสมทบทุนสร้างและขยายโรงเรียนถาวรต่อไป

ในด้านการสาธารณสุข ได้ตรวจกิจการของสถานอนามัยชั้นสองที่วัดไทยเจริญ อำเภอบางใหญ่ รวมทั้งได้ตรวจกิจการพัฒนาการอาชีพ และการชุกคดองชตประทานต่างๆในท้องที่อำเภอบางใหญ่และบางบัวทอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้ตรวจผลการชุกคดองดังกล่าวขนาดใหญ่ พร้อมกับทำถนนขนานไปกับคลองนี้ ด้วยรถชุกคดองของ

สภาจังหวัด ซึ่งเริ่มตั้งแต่ตำบลบางรักใหญ่ เขตอำเภอบางบัวทอง ไปจนถึงตำบลบ้านใหม่ในเขต
อำเภอบางใหญ่ ยาวประมาณ ๓๕ กิโลเมตร รวมทั้งได้ตรวจพิจารณาสถานที่ที่จะสร้างสะพานถาวร
ข้ามคลองบางไผ่ด้วย จากผลแห่งการตรวจงานชุดคดีของสำนั ได้ปรึกษาทางอำเภอโดยรอบคอบแล้ว
จึงได้สั่งให้รถชุดทำงานล่องเวลาดำเนิน ๒ ผดึก ทั้งกลางวันและกลางคืน เพื่อเร่งรัดงานให้แล้วเสร็จ
โดยด่วน ตามโครงการพัฒนาอาชีพของราษฎร ในขณะนั้นงานชุดคดีของสำนัไปแล้วประมาณ ๒ กิโลเมตร

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ ได้เดินทางกลับเมื่อเวลาประมาณ ๓๗ น.เศษ

การไปเยี่ยมเยียนประชาชน และตรวจราชการ ตามท้องที่อำเภอต่าง ๆ ของท่านผู้ว่าราชการ
จังหวัดและคณะในคราวนี้ ได้ดำเนินไปตามนโยบายส่งเสริมการพัฒนาชนบท นับว่าเป็นประโยชน์
แก่ประชาชนมาก ในอันที่จะได้นำประสบการณ์ อุปสรรค และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ได้จากการไปตรวจ
เยี่ยมเยียน มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมให้บังเกิดผลดีแก่ท้องถิ่นและประชาชนต่อไป

หลังจากการไปตรวจราชการของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะในคราวนี้ ทางจังหวัด
จึงได้เสนอขออนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมจากสภาจังหวัดเป็นเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เพื่อช่วยส่งเสริม
การคมนาคม ช่วยเหลือโรงเรียน และสถานที่อนามัยต่าง ๆ ซึ่งสภาจังหวัดได้อนุมัติแล้ว ตามข่าว
การประชุมสภา ในแผนกข่าวส่วนจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้จัดสรรเงินสำรองจ่ายเพื่อกิจการ
ดังต่อไปนี้ คือ

๑. สัมทบทำเพดานหลังคาโรงเรียนวัดสระแก้ว หมู่ที่ ๒ ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย
๒. สัมทบทำประตูโรงเรียนบ้านคลองพระภิมถ หมู่ที่ ๗ ตำบลขุนศรี อำเภอไทรน้อย
๓. สัมทบคำรื้อย้ายโรงเรียนบ้านใหม่ (ศรีอินทพรพงษ์วิทยาคาร) ไปปลูกในที่ใหม่ หมู่ที่ ๗
ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่
๔. สัมทบทำพื้นโรงเรียนวัดปรังค์หลวง หมู่ที่ ๑ ตำบลบางม่วง อำเภอบางใหญ่
๕. สัมทบซุกสระน้ำโรงเรียนคลองเกตุ หมู่ที่ ๔ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด
๖. สัมทบเทพื้นคอนกรีตโรงเรียนวัดเสาชงทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด
๗. สัมทบสร้างสำนักงานผดุงครรภ์ ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด
๘. สัมทบทำพื้นโรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา (สุหระว่าใหญ่) หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด
๙. สัมทบสร้างสำนักงานผดุงครรภ์ ตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด

ได้ทราบว่า ในเดือนกุมภาพันธ์นี้ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะ
จะได้ออกตรวจเยี่ยมเยียนประชาชนตามตำบลชนบท ในอำเภอต่าง ๆ เท่าที่
ยังเหลือจากการไปตรวจเยี่ยมเยียนในครั้งก่อนอีก ๒ อำเภอ คือบางท้องที่
ในอำเภอเมืองนนทบุรี และอำเภอบางบัวทอง ซึ่งเชื่อว่าคงจะเป็นประโยชน์
สมตามนโยบาย พัฒนาชนบท และคงจะเป็นผลดี ในการเตรียมจัดสรร
งบประมาณสภาจังหวัดปีหน้า ตลอดจนการบำรุงส่งเสริมในประการอื่น ๆ
ซึ่งเราจะได้ประมวลเหตุการณ์ต่างๆ มาเสนอท่านผู้อ่านเป็นลำดับไป.

มนุษย์แม้ไม่เกรงกลัวโทษ หรือคุกตราง หากเกรงกลัวบาป
ก็ยังไม่สิ้นความเป็นมนุษย์ มนุษย์ที่ไม่มี ความละอายแก่ใจ ย่อม
กระทำชั่วได้ทั้งในที่ลับที่แจ้ง แต่ถ้ามีความละอายแก่ใจ คือละอาย
ต่อตนเองแล้ว ย่อมละเว้นการกระทำชั่วทั้งปวง ไม่ว่าในที่ใด ๆ

นวกโฆวาท

นิราศเมืองนนท์

(ต่อจากฉบับก่อน)

○ เห็นเรือยนต์คาร์ณก้องดังชนดง
 ว่าไม่เห็นเรือจ้างเหมือนอย่างเคย
 เราเคยเทียบเปรี๊ยะบครุวัระจ่าง
 พาตุกศิษย์ไปถึงฝั่งใต้ตั้งใจ
 แฉวไปจนเหงื่อไหลแฉวไคดย้อย
 ปรคับประคองตุกศิษย์จิตพะวง
 ไว้รักษาคั้วรอดคตคตไป
 ซึ่งต้องใช้บัญญัติหาทรัพย์มา

○ เรื่องบัญญัติถ้ามิได้อาศัยครู
 บุญคุณครูคุ้มตนจนบรรลุตย์
 อย่าดื่มว่าเป็นตนอยู่เพราะครูบั้น
 ยิงในทางศีลธรรมยิงคำจุน

○ ควรเข้าใจคำว่าครุให้แน่
 ครูคือผู้ให้บัญญัติอย่าดื่มเดือน
 ด่วนบัญญัติที่ครูให้เราได้มา
 เมื่อพูดถึงบัญญัติอย่างงงวย
 ดุภาษิต “ผิดเป็นครู” ฟังรู้ว่า
 รู้ว่าผิดขึ้นทำไปตามใจเรา
 กตัญญูบุญคุณของครู
 ระลึกอยู่ทุกขณะไม่ละเลย

○ ครูได้ถ่ายบัญญัติให้ไว้เป็นทุน
 หากทุนตหมดไปไม่สิ้นฐ

บ้างคัดตรงข้ามไปมาหน้าเฉดย —
 คนงดเอ่ยถึงเรือจ้างเด็กร้างไป
 เป็นเรือจ้างคมขำยังจำได้
 ระวังระไวคตันทมกตั่วถ่มดง
 เห็นอยไม่น้อยแต่ใจแฉวไปดั่ง
 โดยประสงค์ให้ศิษย์ดื่มวิชา —
 เพราะวาศิษย์คือผู้ใหญ่ในวันหน้า
 เฝียงกายาครอบครว้ทั่วกันไป

จะตรัสรู้ขึ้นมาหาได้ไม่
 อย่าถับหัวเรือจ้างไปไม่เห็นคุณ
 ความดำคัณนี้โตกรับด้นับต้นุน
 ให้เทอดบุญคุณของครูอย่ารู้เดือน
 มีดองแ่งควรรคดำที่ง้างเงน
 ถือเต็มมีนเป็นรูปธรรมผู้อำนวย
 ค้องถือว่าเป็นครูตามนามธรรมด้วย
 คือครูที่คอยช่วยเหลือด้วยเรา
 เกิดบัญญัติจากกระทำด้วยความเซดา
 เปรียบก็เท่ากับไม่รู้คุณครูเลย
 ไม่ดบหลู่ดื่มเดือนหรือเขื่อนเฉย
 จะตะเบยชว้ชว้วิตควรวคิตดู
 ำให้ศิษย์หมุนหากำไรใช้กินอยู่
 ควรรอดสติครักษาให้ถาวร

เปรียบปัญญาตามภาษิกเหมือนมดคม
เป็นมดที่ไต่ไรค่าจะอาท
เพียงแต่ทั้งมดไต่ไม่ลับมัน
ยังจับโยนทิ้งไปในน้ำดิน

○ ใจคนเราเหมือนสัตว์ดอยปะปะ
ดองดอยไปหากไม่คิดตั้งกักกัน
ควรเด็กดั่งที่ต้นกกเขาไต่
ในดั่งที่บรรเจิดเกิดศรัทธา
การเด็กฝึกตั้งไต่ไรคุณค่า
เป็นการพล่าเวตาไปควรวีไรชาน
ดั่งมดที่แฉะวิบัติโลกจืดไต่
ใช้ปัญญาที่เป็นครูย่อมรู้ตัว
ย่อมเด็กหยิบดั่งมดที่คิดเอาไป
เพราะไม่ดั่งมดบุญคุณครุบา

○ ครูประสงค์ให้ศิษย์ดั่งมีวิชา
เมื่อกล่าวถึงวิชาพาพาพิง
เพราะในเรื่องวิชานี้ท่านครู
“รู้อะไรก็ไม่สู้วิชา
เป็นดั่งที่ควรรำลึกและครึกครา
มุนานะปากเพียรเรียนให้ดี
ดั่งมรรคาพมหัสจรรย์นั้นม้อยู่
ดั่งดั่งออกหรืออุดูชกจากภายใน
การศึกษาปากเพียรเรียนวิชา
ผลที่ได้จะสนองค้องคามเกณฑ์
ความเก็ยจรวานผลัดวันประกันพรุ่ง
เอาศรัทธานั้นนังก่าดั่งใจ

หากเด็กดั่งไม่ดั่งจะกดับย่อน
มดจะกร่อนด้นิมเจาะเกาะกักกิน
ด้นิมพด้นมาจับดับไม่สิ้น
มดจะวันนุไปไวขึ้นครัน

ชอบเดะเทรว่อนเร้และเหหัน
ย่อมดอยพด้นดั่งเบื่องคำควรนำพา
คือทำให้ชอบฝึกและศึกษา
เพิ่มคุณค่าคุณดั่งมดที่คิดเด็กเขา
ผลวิบัติจะมีมาอย่าคิดเซตา
จะอับเฉาไม่มีขึ้นจงด้นคัว
เด็กหยิบไปเพราะมดทั้งดั่ง
ไม่มีดั่งมดเห็นได้ชดถนัดตา
วิบัติด้นทั้งเอาไต่ไม่ปรารถนา
คือคุณค่าของเรือจ้างดั่งอ้างอิง

รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดมีง
ถึงความจริงแต่โบราณเนิ่นนานมา
สุนทรภู่กล่าวกถอนด้นไต่ไต่ว่า
“รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี”
การศึกษาดำคณันกชู้ศักดิ์ศรี
ดั่งใจพลัดเวตาศึกษาไป
ในทุกผู้ทุกนามจงอย่าดั่งดัย
ซึ่งเป็นไปอย่างลำบากและยากเย็น
คือดั่งวุฒิปรชามาให้เห็น
แรงดั่งเด่นผลก็มากภาคภูมิใจ
จิตไม่มุงเท่ากับแย่งแรงดั่งไต่
แล้วดั่งให้สุดแรงแข่งช้อเกร็ง

○ “^{๕๕}รักษาตัวรอดเป็นยอดดี”
 เพราะตั้งว่าวิชาน่าฟังแจ้ง
 จะรักษาตัวรอดตลอดไป
^{๕๖}รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
 พยายามตะเวนเห็นแก่ตัว
 อย่าเกรงเป็นพาดระรานใคร
 มี^{๕๗}ความกตัญญูกตเวที
 ดี^{๕๘}ไม่ดีหรืออะไรควรไม่ควร
 คำกล่าว “^{๕๙}มีความรู้ยู่ท่วมหัว
 เพราะ^{๖๐}ยืนยันว่าความดีมีศีลธรรม
 โบราณยกเอาความดีนั้นขึ้นหน้า
 ใ^{๖๑}จะเหยียดวิชาเป็นราคา
 การครองชีพ — ^{๖๒}ต้องอาศัยใช้วิชา
 คนเราถูกผูกมัด^{๖๓}มันล้มพินทุเกิดยว
 จะ^{๖๔}ครองชีพอยู่คนเดียวได้เจียวหรือ
 ดี^{๖๕}ดีล้มพินทุคือความดีมีเพียงไร
 ครองใจคน — ^{๖๖}ต้องอาศัยใช้ความดี
 ต้อง^{๖๗}ถึงหนักของมีไว้ — ใช้ครองตน

○ “^{๖๘}รักษาตัวรอดเป็นยอดดี”
 ว่า^{๖๙}เอาตัวรอดของตัวรอดให้ปลอดภัยไป
 เช่น^{๗๐}มัดความผิดไปให้ผู้อื่น
 ไม่^{๗๑}มีดียศศักดิ์ธรรมประจำตน
 เอา^{๗๒}ตัวรอดเพราะความเดาเด้นเหลวไหล
 จะ^{๗๓}เป็นยอดดีได้ฉันใดกัน
 เอา^{๗๔}ตัวรอดด้วยความดีบริสุทธิ์
 ไม่^{๗๕}ใช้เล่ห์กระเท่ห์พาให้ร้าย

ความหมายนี้ควรพิเคราะห์ให้^{๗๖}เหมาะสม
 วิชา^{๗๗}เก่งแต่ไม่ทำคุณความดี
 ได้^{๗๘}อย่างไรควรตระหนักเป็น^{๗๙}สังข์
 คือ^{๘๐}ต้องมีศีลธรรมประจำใจ
 อย่า^{๘๑}ไปชั่วทุจริตคิดินดี
 ประ^{๘๒}หยดีใจไม่เยอหยิ่งทำ^{๘๓}ดังควร
 ยัง^{๘๔}มากมี^{๘๕}จาระใน^{๘๖}คงไม่^{๘๗}ถ้วน
 จง^{๘๘}ทบทวนใช้^{๘๙}ดำเนิน^{๙๐}คิด^{๙๑}กรีก่อน^{๙๒}ทำ
 แต่^{๙๓}เอา^{๙๔}ตัว^{๙๕}ไม่^{๙๖}รอด” นี้^{๙๗}อย่า^{๙๘}เข้าใจ
 เป็น^{๙๙}ตัว^{๑๐๐}นำ^{๑๐๑}ใน^{๑๐๒}ครร^{๑๐๓}ดอง^{๑๐๔}ครอง^{๑๐๕}ชีวิต
 เอา^{๑๐๖}วิชา^{๑๐๗}เป็น^{๑๐๘}รอง^{๑๐๙}ปอง^{๑๑๐}เช่น^{๑๑๑}นี้
 เอา^{๑๑๒}ความ^{๑๑๓}ดี^{๑๑๔}เป็น^{๑๑๕}ที่^{๑๑๖}ตั้ง^{๑๑๗}แต่^{๑๑๘}อย่าง^{๑๑๙}เดียว
 ควร^{๑๒๐}ศึกษา^{๑๒๑}อยู่^{๑๒๒}เป็น^{๑๒๓}นิตย^{๑๒๔}คิด^{๑๒๕}เฉียด
 เพราะ^{๑๒๖}ยอม^{๑๒๗}เกย^{๑๒๘}ของ^{๑๒๙}ล้ม^{๑๓๐}พินทุ^{๑๓๑}กัน^{๑๓๒}ทั่ว^{๑๓๓}ไป
 ไม่^{๑๓๔}มี^{๑๓๕}ดี^{๑๓๖}ดี^{๑๓๗}ดี^{๑๓๘}ดี^{๑๓๙}ดี^{๑๔๐}ดี^{๑๔๑}ดี^{๑๔๒}ดี^{๑๔๓}ดี^{๑๔๔}ดี^{๑๔๕}ดี^{๑๔๖}ดี^{๑๔๗}ดี^{๑๔๘}ดี^{๑๔๙}ดี^{๑๕๐}ดี
 ก็^{๑๕๑}แจ้ง^{๑๕๒}ใจ^{๑๕๓}ใน^{๑๕๔}ผล^{๑๕๕}นั้น^{๑๕๖}กัน^{๑๕๗}ทุก^{๑๕๘}คน
 ครอง^{๑๕๙}ชีวิต — ใช้^{๑๖๐}วิชา^{๑๖๑}หา^{๑๖๒}ดอง^{๑๖๓}ผล
 ซึ่ง^{๑๖๔}ยัง^{๑๖๕}ผล^{๑๖๖}ให้^{๑๖๗}ตัว^{๑๖๘}รอด^{๑๖๙}ตลอด^{๑๗๐}ไป
 นั้น^{๑๗๑}คน^{๑๗๒}ดี^{๑๗๓}ความ^{๑๗๔}เฉียด^{๑๗๕}ไกล
 มี^{๑๗๖}โย^{๑๗๗}ใคร^{๑๗๘}จะ^{๑๗๙}ไร^{๑๘๐}ดี^{๑๘๑}หรือ^{๑๘๒}ทุก^{๑๘๓}ชน
 คน^{๑๘๔}นั้น^{๑๘๕}ดี^{๑๘๖}เหมือน^{๑๘๗}ปลา^{๑๘๘}ไหล^{๑๘๙}ไร^{๑๙๐}เกิด^{๑๙๑}ดี^{๑๙๒}ชน
 เพราะ^{๑๙๓}เป็น^{๑๙๔}คน^{๑๙๕}เห็น^{๑๙๖}แก่^{๑๙๗}ตัว^{๑๙๘}เมา^{๑๙๙}มี^{๒๐๐}ตัว^{๒๐๑}วัน
 โดย^{๒๐๒}มี^{๒๐๓}ใช้^{๒๐๔}คุณ^{๒๐๕}งาม^{๒๐๖}ความ^{๒๐๗}ดี^{๒๐๘}นั้น
 ความ^{๒๐๙}ดำ^{๒๑๐}คัญ^{๒๑๑}อยู่^{๒๑๒}ที่^{๒๑๓}เกณ^{๒๑๔}ท์^{๒๑๕}เป็น^{๒๑๖}ยอด^{๒๑๗}ดี
 ไม่^{๒๑๘}มี^{๒๑๙}จุด^{๒๒๐}ต่าง^{๒๒๑}พร^{๒๒๒}อัย^{๒๒๓}อับ^{๒๒๔}ค้อย^{๒๒๕}ศรี
 จึง^{๒๒๖}จะ^{๒๒๗}ตั้ง^{๒๒๘}ว่า^{๒๒๙}วิชา^{๒๓๐}อย่า^{๒๓๑}เฉไป

○ ยืนรับลมชมนานาที่ท่าเรือ
หากถามคามาค้วยก็คงดีใจ
เพื่อประดับความรู้อันครุเนตร
เป็นการก่อต่อเติมเสริมปัญญา

ความคิดเมื่อไฟต์เมดเกตไถด
ที่จะได้เท่าให้ฟังดังถ่าวมา
หัดสังเกตหัดวิจัยได้ศึกษา
ความหรรษาก็จะเสริมเพิ่มทวี.

ดิเรก นัทพิษฐ์
ศาลจังหวัดนนทบุรี.

○ เกิดเป็นสัตว์นัยากนัก
จะปริปากยากยิ่งทุกสิ่งอัน
ธรรมชาติดีร้ายชายให้ได้เปรียบ
จากที่นั่นพด้นมาหาที่นั่น
○ กุศลศรัทรมีใจได้คงเดียด
ประเพณีมีกำกับบังคับใจ
ก่อนจะตอบมอบรักต้องพักคิด
อย่าปล่อยให้ไปตามความคะนอง
○ เป็นสัตว์ที่มีกรรมโดยธรรมชาติ
จึงจะเอาตัวรอดตลอดไป
เรือดำน้อยเด็กเปรี้ยวทั้งเปรี้ยวกลม
ถ้าหากไม่รู้จักนั่งชั่งกายา

หัวใจรักอยู่ในกรอบมีขอบชั้นที่
ต้องอดอันสงวนไว้อยู่ในที
เมื่อรักเพียงก็ระบายได้เต็มที่
โลกไม่มีศิษย์ที่หลยาลัย
ทั้งต้องเหลียวแลดูท่านผู้ใหญ่
จึงต้องใคร่ครวญคิดพิณิจตรอง
ต้องแนจิกก่อนจึงฟังต้นอง
จะหม่นหมองชอกช้ำระกำใจ
ต้องฉลาดซังจิตในพิศมัย
จะเทียบได้ดั่งอนงคังงนาวา
อาจจะถ่มตงได้ง่ายนักหนา
เรือจะพาถึงฝั่งได้อย่างไร.

ข่าวทั่วไป

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เยี่ยมชมสถานสงเคราะห์หญิงไร่อาขิณ

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ค.ศ. ๑๙๓๐ น. นางพรรณ ประจวบเหมาะ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้นำนิสิตคณะรัฐศาสตร์ ปีที่ ๓ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๓๓ คน ไปเยี่ยมชมกิจการสถานสงเคราะห์หญิงไร่อาขิณปากเกร็ด และบ้านเกร็ดตระการ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาสังคมปัจจุบัน การสงเคราะห์หญิงบางจำพวกและสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ

ในการนี้ ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์หญิงไร่อาขิณปากเกร็ด ได้ต้อนรับอำนวยความสะดวกและบรรยายถึงการค้าเงินงานของสถานสงเคราะห์ และการสงเคราะห์หญิงไร่อาขิณที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันให้ทราบโดยตลอด พร้อมทั้งได้ตอบข้อซักถามต่าง ๆ จนเป็นที่พอใจ

ต่อจากนั้น ได้นำนิสิตไปชมกิจการและการฝึกอบรมวิชาชีพของผู้รับการสงเคราะห์ปากเกร็ด เช่น การตัดผม การตัดผม การเสริมสวย การประดิษฐ์ของชำร่วย การทอผ้า การพิมพ์หนังสือ เป็นต้น

เสร็จแล้ว ได้นำนิสิตไปชมกิจการสถานสงเคราะห์บ้านเกร็ดตระการต่อไป ซึ่ง ณ ที่นี้ ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ได้บรรยายสรุปผลการดำเนินงานและการช่วยเหลือผู้รับการสงเคราะห์ให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง และได้แนะนำกิจการต่าง ๆ ของสถานสงเคราะห์ และชมงานที่ได้จัดให้ผู้รับการสงเคราะห์ทำอย่างทั่วถึง

จำนวนผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์หญิงไร่อาขิณทั้งสองแห่งในวันที่ยกมา มีรวมทั้งสิ้น ๕๖๕ คน คณะนิสิตคงต่างมีความสนใจ และพอใจที่ได้เห็นกิจการอันเป็นประโยชน์ต่อความมุ่งหมายของทางราชการ ทั้งบังเกิดผลในด้านการศึกษาหาความรู้ในการไปชมกิจการครั้งนี้เป็นอันมาก และได้บันทึกไว้ในสมุดเยี่ยมว่า “ในนามนิสิตรัฐศาสตร์ผู้เรียนสวัสดิการสังคม ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ได้ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี เนื่องในโอกาสที่ได้มาชมกิจการของสถานสงเคราะห์”

(จากวิทยุสาร ฉบับประจำวันที ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ชมกิจการศูนย์ฝึกโพรหมนาคมนนทบุรี

เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. นายบุญชนะ อัครถาวร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และอธิบดีกรมวิเทศสหการ พร้อมด้วยผู้ตรวจราชการกระทรวง ข้าราชการในสำนัก

วิชาการและวางแผน และข้าราชการกรมวิเทศสหการ ได้ไปชมกิจการศูนย์ฝึกโทรคมนาคมนนทบุรี ซึ่งตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่น ภายใต้แผนโคลัมโบ

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ และคณะ ได้ไปถึงศูนย์ฝึกโทรคมนาคมเวลา ๑๓.๓๐ น. นายพงศ์ศักดิ์ วรุตุนทโรสถ อธิบดีกรมอาชีวศึกษา นายวัชร เอี่ยมโชติ ผู้อำนวยการกองโรงเรียนพาณิชย์และอุตสาหกรรม นายพิชัย อังคจันทร์เพ็ญ ผู้อำนวยการฝ่ายไทย และนายโอชิม่า ผู้อำนวยการฝ่ายญี่ปุ่น ได้ให้การต้อนรับ หลังจากนั้นผู้อำนวยการฝ่ายไทยได้บรรยายสรุปกิจการของศูนย์ฝึกโทรคมนาคมนนทบุรี ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ทราบ เสร็จแล้ว นำไปชมห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ได้แก่ ห้องทดลองชั้นต้น ห้องสอนรวม ห้องค้นกำลังไฟฟ้า ห้องโทรศัพท์ ห้องโทรเลขและโทรพิมพ์ ห้องคลื่นพาหะ ห้องวิทยุ ห้องไมโครเวฟ ซึ่งทำงานเกี่ยวกับเครื่องส่งโทรทัศน์ และห้องฝึกงานติดตั้งซ่อมแซมนอกสถานที่

ศูนย์ฝึกโทรคมนาคมแห่งนี้ ได้ทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ รัฐบาลญี่ปุ่นจัดตั้งเครื่องมือโทรคมนาคมมาช่วย มูลค่า ๖ ล้าน ๔ แสนบาท พร้อมทั้งผู้เชี่ยวชาญมาช่วยฝึกสอนจำนวน ๑๓ คน เป็นเวลา ๓ ปี ฝ่ายไทยได้ตั้งทบที่ดินและสร้างอาคารมูลค่า ๑ ล้าน ๘ แสนบาท ข้อตกลงครั้งแรกได้หมดอายุลงเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๐๖ แต่เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ศกนี้ ได้มีการลงนามยืดอายุข้อตกลงต่อไปอีก ๒ ปี จนถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๐๘

การฝึกอบรมมีทั้งระยะสั้นระยะยาว สำหรับระยะสั้นได้ช่วยฝึกเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งทหารและพลเรือนมาแล้ว ๔ รุ่น มีผู้สำเร็จการอบรมกว่า ๓๕๐ คน ส่วนระยะยาวในปี ๒๕๐๔ ได้เปิดสอนนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนของกรมไปรษณีย์โทรเลขเพิ่มขึ้นอีก ๑ ปี สำเร็จไปแล้ว ๒๒ คน ในปี ๒๕๐๕ ได้ขยายหลักสูตรออกเป็น ๓ ปี ปัจจุบันมีนักเรียนปีที่ ๑ จำนวน ๔๗ คน ปีที่ ๒ จำนวน ๓๘ คน

ในการชมกิจการของศูนย์ฝึกโทรคมนาคมครั้งนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ให้ข้อสังเกตว่า การฝึกอบรมจนถึงปัจจุบันนี้ รู้ดีว่าส่วนใหญ่เป็นการอบรมข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ประจำของหน่วยราชการ และองค์การรัฐบาล ในลักษณะ In Service Training ในโอกาสต่อไปอาจมุ่งหนักไปในทางอบรมและให้การศึกษแก่เยาวชน ให้มีความรู้ในวิชาโทรคมนาคม เพื่อส่งเสริมเพิ่มจำนวนแรงงานในระดับกลาง (Middle Level Manpower Development) ให้มากยิ่งขึ้น เพราะแรงงานระดับกลางเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนางานอุตสาหกรรมของชาติ ซึ่งต้องการช่างฝีมือ

ในทุกสาขา ถ้าเรามีช่างฝีมือมากขึ้นให้สอดคล้องกับกิจการอุตสาหกรรมของชาติ ที่กำลังขยายตัว ออกไปโดยรวดเร็ว พัฒนาการเศรษฐกิจก็จะก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ยังผลให้แผนพัฒนาการเศรษฐกิจของชาติดำเนินไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

(จากวิทยุสาร ฉบับประจำวันที ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗)

คณบดีนักเรียนนายร้อยตำรวจ เข้าชมกิจการเรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี

เมื่อวานนี้ (๗ ก.พ. ๕๗) เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น. คณบดีนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๗๘ นาย ได้ขออนุญาตเข้าชมกิจการเรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประกอบการศึกษาวิชาอาชญาวิทยา และทัณฑวิทยา ตามหลักสูตรของโรงเรียน กรมราชทัณฑ์จึงได้มอบหมายให้ นายท้วม ชูทรัพย์ หัวหน้ากองระบบอาชญาวิทยาและเจ้าหน้าที่ เป็นผู้นำไปชมกิจการของเรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี ตามความประสงค์

ในกรณี นายบุญยฤทธิ นาคันพคุณ ผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวาง พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ได้ต้อนรับอำนวยความสะดวก ได้บรรยายสรุปการปฏิบัติกิจการของเรือนจำ เพื่อให้นักเรียนนายร้อยตำรวจทราบ แล้วนำเข้าชมกิจการต่าง ๆ ภายในเรือนจำ

ในวันที่เข้าชมนี้ เรือนจำกลางบางขวาง มีผู้ต้องขังอยู่รวมทั้งสิ้น ๕,๖๗๘ คน ต่างกำลังรับการอบรมและฝึกอาชีพต่าง ๆ อยู่โดยทั่วกัน เช่น การฝึกอาชีพการทำงานต่าง ๆ ทางเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ชมการจัดที่กินอยู่หลับนอนสำหรับผู้ต้องขังในแดนต่าง ๆ ชมการจัดสวัสดิการทั่วไป และการจัดร้านค้าส่งเคราะห์ผู้ต้องขัง เพื่อให้ได้ซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคในราคาอันย่อมเยา เป็นค้นทางนี้ ผู้เข้าชมได้แสดงความพอใจในกิจการต่าง ๆ ของเรือนจำเป็นอย่างมาก

คณบดีนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้อำตจากเรือนจำกลางบางขวาง ในวันเดียวกันเมื่อเวลาประมาณ ๑๖.๓๐ น.

(จากวิทยุสาร ฉบับประจำวันที ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗)

ข่าวส่วนจังหวัด

การประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด นายอำเภอและนายกเทศมนตรี

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ทางจังหวัดได้มีการประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด นายอำเภอ และนายกเทศมนตรี หลายครั้ง มีเรื่องที่น่าสนใจเผยแพร่ให้ทราบดังนี้ —

๑. เรื่องขอความร่วมมือในการทำสำมะโนอุตสาหกรรมทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๗
สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ขอความร่วมมือมายังจังหวัดและอำเภอ ในการทำสำมะโนอุตสาหกรรม
ทั่วราชอาณาจักร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๗

๒. เรื่องการพัฒนาถนนสายบางกรวย — ไทรน้อย โดยผูกพันงบประมาณ ปี ๒๕๐๘
ที่ประชุมมีมติอนุมัติให้เร่งรัดจัดทำถนนสายบางกรวย — ไทรน้อย ที่ยังค้างอยู่ ตอนอำเภอบางกรวยถึง
การไฟฟ้าอันเนื่องมาจากระยะทางอีก ๓.๒๐๐ กิโลเมตร ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพราะถือว่างานนี้เป็นนโยบาย
ที่สำคัญยิ่งของจังหวัด อีกทั้ง ๑๗๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็ได้เห็นชอบและกำชับให้
ดำเนินการให้แล้วเสร็จ การดำเนินงานดังกล่าวแล้ว เฉพาะรายการทำถนนดินจะต้องใช้เงินประมาณ
๘๐๐,๐๐๐ บาท และรายการก่อสร้างสะพานไม้ และทำหุ้มข้างคอสะพานประมาณ ๗๓,๐๐๐ บาท เป็น
รายการที่จำเป็น ควรรีบจัดทำให้เสร็จไป หากงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๐๗ รวมทั้ง
งบประมาณเพิ่มเติมไม่พอ ยังขาดเงินเท่าใด ก็ควรทำงานต่อไปให้เสร็จโดยขอผูกพันงบประมาณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๘ ต่อไป

การสำรวจถนนคอนกรีตค้ำยัน หากเสร็จบริบูรณ์เมื่อใด จะช่วยให้ความสะดวกแก่ประชาชน
อำเภอบางกรวย บางใหญ่ บางบัวทอง และไทรน้อย ในอันที่จะมาติดต่อกับจังหวัดพระนครได้สะดวก
มาก จำนวนประชากรเฉพาะทางปากตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา จะได้รับประโยชน์จากทางสายนี้
เกือบ ๒๐๐,๐๐๐ คน และจะช่วยส่งเสริมความเจริญให้แก่บ้านเมืองได้นับการ

๓. เรื่องอื่น ๆ คณะกรรมการ ศปก. แจ่มมติที่ประชุมเกี่ยวกับเรื่องคนร้ายทำการขุดค้นพระ
เรื่องการจำหน่ายบัตรสมนาคุณงานสงกรานต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เรื่องร่างข้อบัญญัติจังหวัดเรื่อง
งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๐๗ และเรื่องโอนเงินในงบประมาณ
รายจ่าย (ฉบับที่ ๓) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๐๗ ซึ่งมีหลักการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมใน
วงเงินรายรับที่ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๔๒๗,๓๓๕ บาท และโอนเงินในรายการจ่ายที่มีความจำเป็นน้อย ไป
สมทบดำเนินการในรายการจ่ายที่จำเป็นกว่า จากผลการพิจารณานี้ คงมีรายการตั้งจ่ายเพิ่มเติมใน
รายการสร้างถนนสายบางกรวย — ไทรน้อย การใช้รถขุดของสภาจังหวัดตัดถนนสายบางกรวยใหญ่ —
บ้านใหม่ ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร ค่าติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะในถนนที่จำเป็น เช่น ถนนแจ้งวัฒนะ
ถนนงามวงศ์วาน ถนนจันทน์ภูมิเวทย์ ซอยเสนาตฤศดีเศษ เป็นต้น ค่าสมทบสร้างห้องสมุดประชาชน
ประจำจังหวัด และค่ายานพาหนะ ค่าเช่าที่พัก ค่าเบี้ยเลี้ยงของสมาชิกสภาจังหวัด ที่จะไปปฏิบัติงาน
ที่จังหวัดสงขลา เป็นต้น

นอกจากนี้ ได้พิจารณาเรื่องการใช้รถแทรกเตอร์ของสภาจังหวัดคัดถนนสายบางใหญ่—บางคูเวียง ตามมติเดิมของสภาจังหวัด เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ระยะทาง ๓.๘๐๐ ก.ม. เพื่อเชื่อมกับถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย รวมทั้งการคัดถนนซอยอื่น ๆ ของอำเภอต่าง ๆ เชื่อมกับถนนสายบางกรวยถึงไทรน้อย ด้วย

พิธีเปิดหน่วยศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จังหวัดนนทบุรี

เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ได้มีการประกอบพิธีเปิดหน่วยศูนย์ชุมนุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จังหวัดนนทบุรี ณ หอประชุมจังหวัดนนทบุรี โดยนายเชอ สาริมา น รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธี

พิธีเริ่มเมื่อเวลา ๑๐.๐๐ น. เมื่อประธานได้จูงรูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยแล้ว นายชิน รัตนรังคะ ปลัดจังหวัดนนทบุรี ได้กล่าวเด่นอรายงานต่อประธานความว่า โดยที่เป็นที่ทราบกันแล้วว่า วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะวัฒนธรรมเป็นสัญลักษณ์ของชาติและเชิดชูเกียรติภูมิของประชาชน ปัจจุบันนี้ วัฒนธรรมของชาติอื่นกำลังขยายตัวเคลื่อนเข้ามาครอบงำวัฒนธรรมของเราตลอดเวลา จนทำให้เกิดความวิตกว่า วัฒนธรรมอันดีค่าของเรา ซึ่งบรรพบุรุษได้สร้างสม และวางระเบียบปฏิบัติในสังคมและครอบครัวไว้อย่างดีเยี่ยม จะสูญสิ้นไป ถ้าจะปล่อยให้สภาพการณ์เป็นไปเช่นนี้ โดยไม่ช่วยกันโอบอุ้มบำรุงรักษา และปรับปรุงวัฒนธรรมของเราให้พัฒนาการไปตามความเหมาะสมแล้ว ก็เท่ากับปล่อยให้วัฒนธรรมอันเป็นมรดกอันดีค่าของเรา ต้องเสื่อมสลายไปในที่สุด ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่หน่วยราชการและเอกชนจะต้องร่วมมือกันเร่งปรับปรุงปลูกฝัง และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของเราให้มั่นคงแน่นอยู่ในจิตใจของประชาชนควบคู่กับการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ซึ่งรัฐบาลกำลังเร่งรัดดำเนินการอยู่ในขณะนี้ และเป็นที่น่ายินดี ที่กองวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยขึ้น และได้นำหน่วยวัฒนธรรมของศูนย์ มาปฏิบัติงาน ณ จังหวัดนี้ ซึ่งจังหวัดมีความยินดีให้ความร่วมมือทุกวิถีทาง สำหรับการปฏิบัติงานของศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จังหวัดนนทบุรี ได้จัดกำหนดไว้ดังนี้

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เมื่อทำพิธีเปิดหน่วยศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จังหวัดนนทบุรีแล้ว จะมีการบรรยายวัฒนธรรมแก่ผู้มาประชุม หลังจากนั้นในตอนบ่ายมีการบรรยายวัฒนธรรมแก่ครูและนักเรียน โรงเรียนสตรีวัดปลับพตา เสร็จแล้วมีการสาธิตเรื่องที่น่าสนใจสำหรับแม่บ้าน กลางคืนฉายภาพยนตร์ที่สนามศาลากลางจังหวัด

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ตอนเช้ามีการบรรยายวัฒนธรรม ที่โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ตอนบ่ายมีการบรรยายวัฒนธรรมแก่ข้าราชการราชทัณฑ์และผู้ต้องขัง ที่เรือนจำกลางบางขวาง แล้วเดินทางไปอำเภอบางบัวทอง กลางคืนฉายภาพยนตร์ที่สนามหน้าโรงเรียนวัดตะหาร

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ตอนเช้ามีการบรรยายวัฒนธรรมแก่ข้าราชการ ครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน ที่หอประชุมเทศบาลเมืองบางบัวทอง ตอนบ่ายมีการบรรยายวัฒนธรรมแก่ข้าราชการ ครู กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน ที่ห้องประชุมโรงเรียนปากเกร็ด กลางคืนฉายภาพยนตร์ที่สนามหน้าโรงเรียนปากเกร็ด

วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ตอนเช้าบรรยายวัฒนธรรมแก่ ครู นักเรียน โรงเรียนศรีบุญยานนท์ โรงเรียนช่างกถนนทบุรี โรงเรียนการช่างนนทบุรี ครูอำเภอเมืองนนทบุรี ที่หอประชุมโรงเรียนศรีบุญยานนท์

เมื่อกล่าวจบแล้ว นายเชื้อ ต้าริมาน รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นประธานได้กล่าวตอบ มีใจความสำคัญว่า วัฒนธรรมเปรียบเสมือนโครงร่างแห่งความเจริญของชาติ ความสำคัญไม่ใช่มีอยู่เฉพาะในประเทศของเราเท่านั้น นานาอารยประเทศต่างได้ตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมทั้งสิ้น ซึ่งมีหลายประเทศได้จัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมขึ้น บางประเทศก็จัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรม ตลอดจนส่งคนไปเผยแพร่วัฒนธรรมยังประเทศอื่น หรือเรียกว่าทูตทางวัฒนธรรม นับว่าเป็นกิจการสำคัญที่ทุกประเทศกำลังเร่งพัฒนาอย่างรีบด่วน แต่คงว่างานส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นงานสำคัญที่กำดั่งดำเนินกันอยู่ทั่วโลก วัฒนธรรมไทยเรานั้น มีดีถ้าคุณค่าและมีประโยชน์อยู่มากมาย เราจึงควรภาคภูมิใจ และควรรักษาสืบส่งต่อส่งเสริม ไม่ปล่อยให้อิทธิพลของวัฒนธรรมชาติอื่นมาครอบครอง ซึ่งถ้าเราช่วยกันส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติอย่างจริงจัง โดยมุ่งปรับปรุงรักษาดีที่ดั่งงามประจำชาติของเราให้อยู่คู่กับชาติได้สำเร็จ นอกจากจะบังเกิดความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางวัตถุและจิตใจแล้ว ยังจะเป็นมรดกตกทอดไปสู่คนรุ่นหลังชั่วกัลปาวสานอีกด้วย

ต่อจากนั้น นายแปดก สันธิรักษ์ หัวหน้ากองวัฒนธรรม ได้บรรยายวัฒนธรรมแก่ผู้มาประชุม มีผู้เข้าฟังประมาณ ๕๐๐ คน

อนึ่ง หลังจากนายเชื้อ ต้าริมาน รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวปราศรัยแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ได้เชิญท่านรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไปตรวจกิจการของโรงเรียนอนุบาลจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสร้างไว้ในบริเวณหลังศาลากลางจังหวัด และปรากฏว่า โรงเรียนนี้มีการขยายงานหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้มีการสร้างอาคารขึ้นใหม่ ๆ ภายในรอบ ๓ ปีนี้ ถึง ๓ หลัง

เป็นเงินกว่า ๓๕๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งการตกแต่งบริเวณก็เป็นระเบียบเรียบร้อยงดงามดี ท่านรองปลัดกระทรวง ฯ ได้กล่าวชมเชยกิจการของโรงเรียนนี้ และได้ให้คำแนะนำอันประกอบด้วยคุณค่าหลายประการ ในการตรวจเยี่ยมโรงเรียนนี้ นางบุญเสริม พุ่มหิรัญ ครูใหญ่เป็นผู้นำตรวจโดยตลอด

ต่อจากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดได้นำรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ชมกิจการของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และห้องสมุดประชาชน ประจำจังหวัดอีกด้วย ท่านรองปลัดกระทรวงได้สนใจมากและได้ซักถามบรรดาเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเกี่ยวกับกิจการของสถานที่นั้นหลายประการ และได้ชมอยู่ประมาณครึ่งชั่วโมงเศษ พร้อมกับได้แนะนำให้ทางจังหวัดขยายกิจการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และให้ความหวังว่า กระทรวงศึกษาธิการอาจพิจารณาให้ความช่วยเหลือในการจัดห้องสมุดประชาชนแห่งนี้ให้เป็นตัวอย่างที่สมบูรณ์จริง ๆ และได้ชมเชยความคิดริเริ่มในการจัดทำพิพิธภัณฑสถานของจังหวัดนี้ว่า คงจะเป็นตัวอย่างที่ดีที่จังหวัดอื่น ๆ จะพึงพิจารณาจัดให้มีขึ้นในโอกาสต่อไป

ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายกเหล่ากาชาดจังหวัด ออกเยี่ยมเยียนสถานสงเคราะห์

เมื่อวันที่ ๓๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ นายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี พร้อมด้วยนางสุรีย์ ปายะนันท์ นายกเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี ได้ออกไปเยี่ยมเยียนสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ ในจังหวัด คือ 'สถานสงเคราะห์เด็กพิการ ของมูลนิธิธิดานุเคราะห์คนพิการ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระราชชนนี ซึ่งมีนางเมธี อาวุช แม่บ้านสถานสงเคราะห์แห่งนี้ เป็นผู้นำชมกิจการและชี้แจงถึงวิธีให้การบำบัดรักษาแก่เด็กพิการ ซึ่งส่วนมากเกิดจากโรคโปลิโอให้ทราบโดยละเอียด ปรากฏว่ากิจการของสถานสงเคราะห์ กำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย นอกจากจะมีเด็กไทยมารับการสงเคราะห์แล้ว ยังมีเด็กพิการด้วยโรคโปลิโอจากประเทศลาวมารับการบำบัดรักษา ณ สถานสงเคราะห์เด็กพิการแห่งนี้อีกด้วย ต่อจากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี และนายกเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี จึงได้ไปเยี่ยมและชมกิจการของศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอด ของมูลนิธิธิดานุเคราะห์คนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ซึ่งอยู่ถัดจากนั้นไป โดยมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกอาชีพ เป็นผู้นำชมและชี้แจงกิจการต่าง ๆ ให้ทราบ ศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดแห่งนี้ มีการฝึกอาชีพแบ่งออกเป็นแผนก ๆ คือ ช่างเย็บหนัง, ช่างไม้, ช่างโลหะเชื่อมประสาน รวมทั้งการจักสานด้วย กิจการกำลังดำเนินไปด้วยดี

ในการออกไปเยี่ยมเยียนครั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ได้มอบเงินการกุศลของคณะกรรมการจังหวัดจำนวน ๓,๐๐๐ บาท เป็นงวดที่ ๑. ให้แก่มูลนิธิธิดานุเคราะห์คนพิการ เพื่อใช้จ่ายในกิจการของสถานสงเคราะห์เด็กพิการด้วย.

การประชุมสภาจังหวัดนนทบุรี

ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ได้เรียกประชุมสภาจังหวัดนนทบุรี สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี ๒๕๐๗ มีกำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เป็นต้นไป และสภาจังหวัด ได้ประชุมกันเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสภาจังหวัด โดยมีนายทอง นิยมะดีนรุ เป็นประธานสภา ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๐๗ และร่างข้อบัญญัติโอนเงินในงบประมาณรายจ่าย (ฉบับที่ ๑) ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๐๗ และเรื่องอื่น ๆ

ในการประชุมครั้งนี้ นายต่ออาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี พร้อมด้วยนายอำเภอต่าง ๆ และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ได้เข้าร่วมประชุมด้วย ที่ประชุมได้พิจารณางมศรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติทั้งสองฉบับ และหลังจากได้พิจารณาแปรญัตติแล้ว ในโอกาสต่อมา ได้มีการประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ สภาได้มีมติเป็นเอกฉันท์ อนุมัติร่างข้อบัญญัติดังกล่าว และผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ได้เห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติทั้งสองฉบับแล้ว ข้อบัญญัติฉบับนี้จะใช้บังคับในราวต้นเดือนมีนาคม ๒๕๐๗ เป็นต้นไป

ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๐๗ มีรายรับรายจ่าย ดังนี้

(ก) รายรับ ๔๒๗,๓๑๕ บาท

(ข) รายจ่าย ๔๐๕,๘๔๘ บาท

และมีรายการใช้จ่ายเงินเพื่อทุนบำรุงท้องที่ดังต่อไปนี้

๑. ส่วนจังหวัด

(๑) ค่าสมทบสร้างถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย เงิน ๒๓๓,๑๔๘ บาท

รายการนี้ทางจังหวัดได้ตั้งจ่ายไว้ตามงบประมาณประจำปีแล้วเป็นเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ แต่ยังไม่พอแก่ความจำเป็น จึงได้ตั้งงบประมาณเพิ่มเติมอีก

(๒) ค่าติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มเติม จากห้าแยกอำเภอปากเกร็ดไปตามถนนแจ้งวัฒนะ เงิน ๑๒,๐๘๗ บาท

(๓) ค่าติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มเติม จากสามแยกแคราย ถนนติวานนท์ ไปตามถนนงามวงศ์วาน เงิน ๗,๗๐๔ บาท

(๔) ค่าติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มเติม ถนนคิวนานที่และซอยอื่น ๆ ๕๕,๐๐๐ บาท
 ทั้ง ๓ รายการนี้ ทางจังหวัดได้ตั้งจ่ายไว้ตามงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๗ แล้ว
 รวมเป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท แต่ยังไม่เพียงพอแก่ความจำเป็น จึงได้ตั้งจ่ายเพิ่มเติมไว้อีก

(๕) ค่าสมทบสร้างห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดเงิน ๓๓,๐๐๐ บาท
 รายการนี้ ทางจังหวัดได้ตั้งจ่ายไว้ในงบประมาณประจำปีแล้ว เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
 แต่ยังไม่พอแก่ความจำเป็น จึงได้ตั้งเพิ่มเติมไว้อีก

๒. ส่วนอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมืองนนทบุรี

ค่าสร้างที่ทำการสร้างทางและใช้เป็นที่พักตำรวจด้วย เงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

อำเภอบางใหญ่

ค่าสร้างทางและสะพานข้ามคลอง ในทางสายบางรักใหญ่—บ้านใหม่ เงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

รายการนี้ ได้โอนเงินเพิ่มเติมให้อีก ๒๐,๐๐๐ บาท จึงรวมเป็นเงินที่ตั้งจ่ายไว้ทั้งสิ้น

๕๐,๐๐๐ บาท

อำเภอบางบัวทอง

ค่าสมทบต่อเติมอาคารห้องสมุดประชาชนประจำอำเภอ เงิน ๓,๐๐๐ บาท

อำเภอไทรน้อย

ค่าสมทบต่อเติมอาคารที่ว่าการอำเภอ เงิน ๕,๐๐๐ บาท

อำเภอปากเกร็ด

ค่าสมทบสร้างสำนักงานผดุงครรภ์ ตำบลท่าอิฐ เงิน ๕,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ยังได้ตั้งรายจ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ยานพาหนะ และค่าเช่าที่พักจำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท
 เพื่อให้สมาชิกสภาจังหวัดไปปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการบริหารงานท้องถิ่นที่จังหวัดสงขลาด้วย

ส่วนข้อบัญญัติโอนเงินในงบประมาณรายจ่าย (ฉบับที่ ๓) ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช
 ๒๕๐๗ นั้น ได้โอนเงินค่าสร้างสะพานข้ามคลองบางด้ทอง ๓๐,๐๐๐ บาท ค่าขุดคลองส่งน้ำสายใหม่
 จากตำบลบางรักใหญ่ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าเครื่องหมายตอบแทน ๕,๐๐๐ บาท รวม ๓๕,๐๐๐ บาท ไป
 สมทบสร้างทางสายบางกรวย—ไทรน้อย เพื่อให้เสร็จตามโครงการ

ในการประชุมสภาจังหวัดครั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ได้แจ้งให้สภาจังหวัดทราบ
 ในการสร้างถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย แม้จะได้ตั้งเงินจ่ายไว้ตามงบประมาณประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๐๗ แต่งงบประมาณเพิ่มเติมแล้วก็ตาม ก็ยังไม่พอจ่ายที่จะสร้างให้ถึงการไฟฟ้าอันนี้ได้ คงมีเงินตามงบประมาณพอที่จะสร้างได้เพียงระยะทาง ๓,๔๘๐ เมตร ยังเหลือระยะทางอีก ๓,๗๒๐ เมตร จึงได้เสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการคลังแล้ว คณะกรรมการการคลังอนุมัติให้จังหวัดทำสัญญาผูกพันงบประมาณประจำปี ๒๕๐๘ ได้ เป็นเงิน ๕๗๐,๐๐๐ บาท เพื่อสร้างถนนสายนี้ให้ถึงการไฟฟ้าอันนี้ ตามระเบียบการผูกพันงบประมาณของกระทรวงมหาดไทย

การประชุมสภาจังหวัดสมัยวิสามัญ สมัยที่ ๓ ประจำปี ๒๕๐๗ ได้ปิดสมัยประชุม ตั้งแต่ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗

การส่งเสริมงานเกษตร

การประกวดพันธุ์ข้าวส่วนจังหวัดนนทบุรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๗

เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๐๗ ที่วัดเขมาภิรตาราม จังหวัดนนทบุรี ได้จัดให้มีการประกวดพันธุ์ข้าวส่วนจังหวัด ประจำปี ๒๕๐๗ ที่วัดเขมาภิรตาราม เนื่องในงานนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ โดยมีนายชื้น รัตนรังคะ ปลัดจังหวัดนนทบุรี เป็นประธาน

เมื่อถึงเวลา ๑๔.๐๐ น. นายจำรัส ตักรวัตร ศึกษาธิการจังหวัด ประธานกรรมการดำเนินงาน ได้อ่านรายงานว่าเป็นด้วยจังหวัดนนทบุรี เป็นจังหวัดที่มีการทำนาเป็นอาชีพหลักของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ จังหวัดจึงได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ชาวนาได้มีข้าวที่มีคุณภาพดี และผลผลิตสูงทำพันธุ์ปลูกให้แพร่หลายยิ่งขึ้น จึงได้จัดให้มีการประกวดพันธุ์ข้าวขึ้น ร่วมในงานนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ วัดเขมาภิรตารามประจำปี ๒๕๐๗ เพื่อเพิ่มความครึกครื้นแก่งานนี้ และเป็นการเชิดชูเกียรติแก่ชาวนาอันเป็นกำลังของชาติด้วย การประกวดพันธุ์ข้าวครั้งนี้ เป็นการประกวดพันธุ์ข้าวส่วนจังหวัดนนทบุรี ประจำปี ๒๕๐๗ โดยประกวดเฉพาะข้าวเจ้าเพียงประเภทเดียว มีรางวัลให้ผู้ชนะการประกวดรวม ๖ รางวัล คือ

รางวัลที่หนึ่ง	มี ๑ รางวัล	เงินสด	๕๐๐ บาท
รางวัลที่สอง	มี ๒ รางวัล	รางวัลตะ	๒๕๐ บาท
รางวัลที่สาม	มี ๓ รางวัล	รางวัลตะ	๑๐๐ บาท
รวมเป็นเงินรางวัลทั้งสิ้น			๑,๓๐๐ บาท

นอกจากนี้ผู้ชนะการประกวดพันธุ์ข้าวด้วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ทุกรางวัล จะได้รับประกาศนียบัตร เป็นเกียรติอีก ๓ ฉบับ สำหรับพันธุ์ข้าวที่ชนะการประกวดครั้งนี้ จะได้ส่งไปประกวดด้วนเขต เพื่อคัดเลือกส่งเข้าประกวดด้วนรวมทั่วประเทศที่กระทรวงเกษตร ต่อไป

คณะกรรมการดำเนินการประกวดพันธุ์ข้าวด้วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ประจำปี ๒๕๐๗ ได้รับพันธุ์ข้าวที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ไว้รวมทั้งสิ้น ๓๒๓ ราย จากอำเภอเมืองนนทบุรี ๔ ราย อำเภอปากเกร็ด ๒๓ ราย อำเภอบางใหญ่ ๒๔ ราย อำเภอบางกรวย ๑๖ ราย อำเภอบางบัวทอง ๔๓ ราย และอำเภอไทรน้อย ๑๓ ราย

ในการดำเนินการประกวดพันธุ์ข้าวด้วนจังหวัดฉะเชิงเทราครั้งนี้ นอกจากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นประธานกรรมการ ท่านปลัดจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นกรรมการ และพนักงานข้าวจังหวัดนนทบุรี เป็นกรรมการและเลขานุการแล้ว ยังได้เชิญท่านผู้มีเกียรติและทรงคุณวุฒิ ชำนาญในเรื่องพันธุ์ข้าว มาร่วมเป็นกรรมการตัดสินอีกด้วยหลายท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้ คือ

๑. นายสอาด ปายะนันท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา ประธานกรรมการ
๒. นายชื่น รัตนรังคะ ปลัดจังหวัดฉะเชิงเทรา กรรมการ
๓. นายสมประสงค์ เกาฏีระ ผู้แทนโรงสีข้าวไทยจิตอารี กรรมการ
๔. นายบุญแดง แซ่ต้อ ผู้แทนโรงสีไฟสิงห์ชัย กรรมการ
๕. นายสังวาลย์ คำแพร ประธานกรรมการสหกรณ์ชาวนาบางบัวทอง จ.ฉ.ช. กรรมการ
๖. นายปรีชา ลุประสงค์ ประธานกรรมการสหกรณ์ชาวนาราชบุรีนิคม จ.ฉ.ช. กรรมการ
๗. นายวิฑูรย์ สุขมงคล พนักงานข้าวจังหวัดฉะเชิงเทรา กรรมการและเลขานุการ

เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการได้ตัดสินการประกวด ผลปรากฏว่ามีผู้ได้รับรางวัลดังนี้ คือ

รางวัลที่หนึ่ง ได้แก่ นางสาวช้อย แก่นโน หมู่ที่ ๓ ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย
พันธุ์ข้าวชื่อ ข้าวคาแห้ง

รางวัลที่สอง ได้แก่ นายเด็ก แจ่มเหมือน หมู่ที่ ๘ ตำบลดำเนิน อำเภอบางบัวทอง
พันธุ์ข้าวชื่อ ข้าวคาแห้ง

รางวัลที่สาม ได้แก่ นายบุญชู รอดแก้ว หมู่ที่ ๘ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
พันธุ์ข้าวชื่อ ข้าวคาแห้ง

รางวัลที่สี่ ได้แก่ นายผาด ช้างจันทร์ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง
พันธุ์ข้าวชื่อ ข้าวไฟโรจน์

รางวัลที่สาม ได้แก่ นางสอน ด่วงงาม หมู่ที่ ๔ ตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย
พันธุ์ข้าวชื่อ ข้าวตาแห้ง

รางวัลที่สาม ได้แก่ นายเถา ทางโต๊ะ หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด
พันธุ์ข้าวชื่อ ข้าวตาแห้ง

โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ได้ไปเป็นประธานทำการแจกรางวัล แก่ผู้ชนะการประกวด
เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๐๗ เวลา ๒๐.๐๐ น. การประกวดครั้งนี้ได้รับผลดีตามความมุ่งหมายของ
ทางราชการ

การแสดงนิทรรศการและสาธิตของหน่วยยุวกสิกร

ระหว่างวันที่ ๔-๓๐ มกราคม ๒๕๐๗ จังหวัดได้ให้สมาชิกยุวกสิกรของจังหวัด จัดแสดง
นิทรรศการและสาธิตในงานสมโภชน์พระบรมสารีริกธาตุ วัดเขมาภิรตาราม โดยการนำของนายนคร
เพชรไทย กสิกรรมจังหวัดนนทบุรี สมาชิกยุวกสิกรหน่วยต่าง ๆ ได้นำกิจกรรมมาร่วมแสดงในงาน
ครั้งนี้ —

๑. แสดงสาธิตเรื่อง “การขยายพันธุ์ไม้” โดย สมาชิกยุวกสิกร หน่วยเขมาภิรตาราม
  ๒. แสดงสาธิตเรื่องการปลูกไม้กระถาง โดย สมาชิกยุวกสิกร หน่วยปากเกร็ด
  ๓. แสดงสาธิตเรื่องการเซ็ทแมลง โดย สมาชิกยุวกสิกร หน่วยสตรีวัดพิศุภผลา
  ๔. แสดงสาธิตเรื่องการเพาะเห็ดฟาง โดย สมาชิกยุวกสิกร หน่วยศรีบุญยานนท์
  ๕. แสดงสาธิตเรื่องการประกอบอาหาร โดย สมาชิกยุวกสิกร หน่วยกลาโหมอุทิศ
- กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งนำมาแสดงครั้งนี้ ได้รับความสนใจจากเยาวชนและประชาชนทั่วไปเป็น
อย่างดี

การช่วยเหลือปราบศัตรูพืช

เนื่องด้วยได้เกิดหนอนบู่ (Trabala vishuon Left) และหนอนร่าน (Porasalepide Corn)
ขึ้นในเขตตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย และตำบลบางดีทอง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
จังหวัดจึงได้รายงานขอความช่วยเหลือไปยังกรมกสิกรรม กระทรวงเกษตร ให้ตั้งเจ้าหน้าที่ปราบ
ศัตรูพืชมาช่วย กรมกสิกรรมจึงได้ตั้ง นายสุคำ เสงวีเรือน และนายเกรียงไกร อักษรมี พนักงาน
ปราบศัตรูพืช กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมกสิกรรม มาช่วยทำการกำจัด ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม
๒๕๐๗ ถึงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ รวม ๓๐ วัน ในกรณี เจ้าหน้าที่ได้นำยาและเครื่องมือปราบ

ศัตรูพืชออกทำการฉีดทำลายหนอนดังก้าวในเขต ๒ ตำบล ได้ ๘ ราย เป็นเนื้อที่ ๓๒ ไร่ ดินยาไป ๘ กิโลกรัม และขณะนั้นศัตรูพืชดังกล่าวนี้ได้สงบเรียบร้อยแล้ว

ในเรื่องศัตรูพืชที่เกิดขึ้นนี้ ใครขอขงแจ้งให้ชาวสวนทราบด้วยว่า เนื่องด้วยจังหวัดมีเจ้าหน้าที่ดำเนินงานส่งเสริมกสิกรรมเพียงผู้เดียว ไม่สามารถจะออกไปตรวจคามท้องที่ทั่วถึง บางครั้งจึงไม่ทราบว่ามีการศัตรูพืชเกิดขึ้น ฉะนั้น โอกาสต่อไป หากมีศัตรูพืชดังกล่าวเกิดขึ้นทำลายพืชผลในเขตหมู่บ้าน ตำบลใด พิจารณาเห็นสมควรจำเป็นที่จะต้องขอความช่วยเหลือ ก็ขอให้แจ้งผ่านทางกำนันผู้ใหญ่บ้าน ไปยังอำเภอ เพื่อรายงานให้จังหวัดทราบ จังหวัดจะได้หาทางช่วยเหลือให้ทัน่วงทีต่อไป

ข่าวส่วนอำเภอ

อำเภอเมืองนนทบุรี

การบำรุงท้องที่

๑. ได้ดำเนินการก่อสร้างสะพานข้ามคลองยายปลูก ตามแผนถนนนนทบุรี ๑ - ทิวาหนัก เสร็จเรียบร้อยแล้ว ในวงเงิน ๑๘,๔๐๐ บาท

๒. ได้ทำการลงหินลูกรังถนนซอยวัดบางศรีเมือง กว้าง ๔ เมตร ยาว ๒๘๐ เมตร ใช้ลูกรัง ๑๕๗ ลูกบาตรเมตร ดินเงิน ๘,๕๖๗ บาท เสร็จเรียบร้อยตามโครงการแล้ว

๓. ทำการปรับปรุงถนนซอยวัดพุทธนิมิตปรางค์ปราโมทย์ โดยใช้รถแทรกเตอร์ของจังหวัด ดำเนินงาน ได้ถนนกว้าง ๔ เมตร ยาว ๕๒๐ เมตร เสร็จเรียบร้อยแล้ว

๔. ได้ออกไปติดต่อกับเจ้าอาวาสวัดประชารังสรรค์ และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง เพื่อขอความร่วมมือให้ตัดที่ดินคัดถนนเข้าวัดประชารังสรรค์ จากถนนสายบางกรวย-ไทรน้อย และตัดถนนจากวัดประชารังสรรค์ไปวัดโบสถ์คือนพรหม โดยจะทำถนนกว้าง ๘ เมตร ยาวประมาณ ๑,๕๐๐ เมตร ขณะนี้รถแทรกเตอร์ของจังหวัดกำลังทำการอยู่

๕. ได้ออกไปประชุมราษฎรในหมู่ที่ ๗ ตำบลบางกร่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตัดถนนเข้าสู่ตลาดบางคูเวียง เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ตั้งแต่เวลา ๑๔-๑๕ น. ผลของการประชุมในวันนั้น ปรากฏว่าการตัดถนนสายนี้ยังมีอุปสรรคบางประการ เกี่ยวกับแนวทางที่จะตัดต่อไปเป็นหัวแหลม ไม่สะดวกในการทำสะพานเชื่อมต่อกัน จึงได้พิจารณาแนวทางใหม่

๖. ได้ประชุมกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เมื่อวันที่ ๓๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ พิจารณาวางโครงการตัดถนนซอยในตำบลบางกร่าง และตำบลบางศรีเมือง เชื่อมกับถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย ที่ประชุมมีมติให้วางโครงการตัดถนนซอยต่อไปนี้ คือ

- (๑) จากถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย เข้าสู่โรงเรียนวัดแคใน ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร
- (๒) จากสามแยกถนนรถไฟเจ้าพระยาอรรพวงษ์เดิม ไปทางเหนือ ผ่านตำบลบางศรีเมือง—บางกร่าง ไปบรรจบถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย ตรงตรอกวัดบางกร่าง ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร
- (๓) ตัดถนนแยกจากถนนรถไฟเจ้าพระยาอรรพวงษ์ เข้าวัดเฉลิมพระเกียรติ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร
- (๔) ตัดถนนแยกจากถนนรถไฟเจ้าพระยาอรรพวงษ์ ตงแม่น้ำเจ้าพระยา ตรงข้ามตลาดขวัญ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร
- (๕) จากสามแยกถนนรถไฟเจ้าพระยาอรรพวงษ์ ไปทางใต้ ไปบรรจบกับถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย ตอนเหนือวัดรวก ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร
- (๖) กำจัดดำเนินการก่อสร้างสะพานเดินเท้า ในหมู่ที่ ๓ ตำบลบางเขน มีขนาดกว้าง ๑ เมตร ยาว ๓๐ เมตร สูง ๒.๕๐ เมตร โดยนายฉวี ฉิมทิน เป็นผู้รับเหมา ภายในวงเงิน ๕,๐๐๐ บาท

ช่วยเหลือการอาชีพ

๑. ได้ทำการติดต่อกับเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ทำการปิดทำนบกั้นน้ำเค็มตามปากคลองซอยต่าง ๆ ซึ่งขณะนั้นเจ้าหน้าที่กรมชลประทานกำลังมาดำเนินการอยู่แล้ว
๒. ได้ออกตรวจสภาพความเป็นอยู่ของราษฎร และแนะนำให้ทำการปลูกพืชไร่ และกล้วยหอม เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตรายได้ของครอบครัวให้มากยิ่งขึ้น

การเร่งรัดภาษีบำรุงท้องที่

เนื่องจากการใช้จ่ายเงินในด้านการบำรุงท้องที่ และการพัฒนาการต่าง ๆ ต้องใช้เงินงบประมาณ จึงได้เร่งรัดให้เจ้าหน้าที่แผนกสรรพากรออกไปทำการเร่งรัดภาษีบำรุงท้องที่ ในท้องที่ตำบลต่าง ๆ ปรากฏว่าผลของการเร่งรัดได้เงินภาษีเป็นจำนวนเงิน ๓๑,๓๖๐.๓๐ บาท นับว่าได้ผลดียิ่ง

อำเภอปากเกร็ด

การปรับปรุงผังเมือง

๓. การก่อสร้างอาคารสถานที่อันมีชั้นหนึ่งของอำเภอได้แล้วเสร็จครั้งโครงการตามสัญญาที่ผู้รับจ้างได้ทำไว้ต่อจังหวัดแล้ว กำลังดำเนินการขอกบุญจัดสร้างต่อไปเพื่อให้แล้วเสร็จตามแบบแปลนโครงการนี้ต้องใช้เงินทั้งสิ้น ๓๔๐,๐๐๐ บาท

๒. ได้จัดการถมดินข้างตลาดสดเสร็จแล้ว ขณะนี้กำลังวางแผนเพื่อเตรียมการสร้างอาคารพาณิชย์แบบตึกแถว ๒ ชั้นของสุขาภิบาล ขนานกับตึกแถวอาคารพาณิชย์ด้านที่สร้างเสร็จแล้ว

๓. การก่อสร้างตึกแถวอาคารพาณิชย์ของวัดบ่อ ตรงข้ามอาคารพาณิชย์ของสุขาภิบาลแล้วเสร็จ ขณะนี้ทางวัดกำลังทำการรื้ออาคารห้องแถวไม้ เพื่อสร้างเป็นตึกค่อไปอีก ๓ คูหา

๔. กำลังดำเนินการตงหินดูกรังถนนเข้าโรงเรียนปากเกร็ด ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอ เพื่อให้เดินเข้าออกได้สะดวก ไม่เฉอะแฉะในฤดูฝน

งานวันครูปี ๒๕๐๗

งานวันครูปี ๒๕๐๗ ทางอำเภอได้รับอนุมัติจากจังหวัดให้ดำเนินการจัดเอง โดยไม่ต้องไปรอมจัดที่จังหวัดเช่นทุกปีมา อำเภอจึงได้จัดพิธีวันครูชนที่หอประชุมโรงเรียนปากเกร็ด เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๗ เริ่มพิธีตั้งแต่เวลา ๑๐ น. โดยมี นายสอาด ศิริพัฒน์ นายอำเภอปากเกร็ด เป็นประธานในพิธี ในการจัดงานครั้งนี้ ทางอำเภอได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานวันครูอำเภอปากเกร็ดปี ๒๕๐๗ ขึ้นคนหนึ่ง โดยมีนายอำเภอปากเกร็ด เป็นประธานในพิธี นายจ่าง เทเวณดิน ครูใหญ่โรงเรียนปากเกร็ด เป็นประธานจัดงาน นายสงวน เกาะแก้ว ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ รักษาราชการแทนศึกษานิเทศก์อำเภอ เป็นรองประธานจัดงาน ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ครูใหญ่โรงเรียนราษฎร์ทุกโรงเรียนในสังกัดอำเภอ เป็นกรรมการ งานได้ดำเนินไปตามหมายกำหนดการด้วยความเรียบร้อย สัมความมุ่งหมายของทางราชการทุกประการ มีครูมาร่วมงานทั้งสิ้น ๒๒๒ คน

อำเภอบางกรวย

การจัดงานวันครู

เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๗ เป็นวันครู ทางอำเภอได้จัดงานพิธีวันครูชนที่หอประชุมอำเภอบางกรวย โดยมี นายสมบุรณ์ นนทชะลิวี นายอำเภอ เป็นประธาน พิธีเริ่มต้นด้วยพระสงฆ์

จำนวน ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ เสร็จแล้วมีการประดับยศให้แก่ครูผู้ได้รับการเลื่อนชั้น พระสงฆ์
 ชะยันโต เวตา ๑๑ น. ถวายภัตตาหารเพล เวตา ๑๒ น. คณะครูและข้าราชการอำเภอ คำวอ
 ร่วมรับประทานอาหารที่หอประชุม เวตา ๑๓ น. ประธานกล่าวความสำคัญของครู เสร็จแล้วครูอาดูได้
 นำสวดระลึกถึงพระคุณบูรพาจารย์ ครูอาดูได้ประจำการกล่าวนำคำปฏิญาณ ๑๔ น. มีการรื่นเริง
 เช่น แก้อัดดนตรี แชร้ออตล์ แข่งวิ่งบาศ ซักกะเย่อ งานได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและได้รับ
 ความร่วมมือจากข้าราชการทุกแผนก บัณฑิตงานเวตา ๑๖.๐๐ น.

พิธีเปิดแพ็คลูกเสือ

เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ที่โรงเรียนวัดสระแก้ว ได้ทำพิธีเปิดแพ็คลูกเสือ โดยมี
 นายสมบุรณ์ นนทชะลิวี นายอำเภอบางกรวย เป็นประธานในพิธี นายอดิศักดิ์ ชูดีจันทร์ เป็นประธาน
 ในการจัดงาน งานนี้มีลูกเสือจากโรงเรียนต่าง ๆ เช่น โรงเรียนวัดศรีประวัดี มาร่วมงานด้วย มี
 ผู้ปกครองนักเรียนนำอาหารมาเลี้ยงลูกเสือและผู้มาร่วมงาน เป็นจำนวนมาก เวตา ๑๘ น. มีการเดิน
 รอบกองไฟ งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เสร็จสิ้นเวลา ๒๐.๓๐ น.

การประชุมมุขศิษย์เก่าโรงเรียนวัดสุนทรธรรมิการาม

เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เวตา ๑๖ น. โรงเรียนวัดสุนทรธรรมิการาม ได้มีการ
 ชุมนุมศิษย์เก่า และร่วมตั้งสรวรรค์ระหว่างครูและผู้ปกครอง เพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุงกิจการของ
 โรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป หลังจากนั้นได้มีการรับประทานอาหารร่วมกัน ในตอนกลางคืนมีดนตรี
 ของคณะชุมนุมคิดปิ่น ในงานนี้มีผู้มาร่วม และท่านผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมงานด้วยจำนวนมาก
 งานเสร็จสิ้นเมื่อเวลา ๒๔ น.

การเร่งรัดเงินภาษีบำรุงท้องที่

งานเร่งรัดเงินภาษีบำรุงท้องที่ของอำเภอบางกรวย ในขณะนี่ยังคงดำเนินการเร่งรัดจัดหัวเงิน
 ค่อไป เจ้าหน้าที่สรรพากรและกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ออกไปทำการเร่งรัดตามตำบล ปรากฏว่า ในเดือน
 มกราคม เก็บเงินได้ ๔๘,๘๓๕.๐๐ บาท รวมผลการเร่งรัดตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๐๖ ถึงเดือนมกราคม
 ๒๕๐๗ รวม ๔ เดือน เป็นเงิน ๒๓๘,๗๒๘.๗๐ บาท จากยอดเงินคงเรียกที่จังหวัดคงมาเป็นเงิน
 ๒๕๑,๐๒๘.๑๐ บาท คงค้างดำเนินการจัดเก็บต่อไปอีก ๓๒,๒๘๘.๕๐ บาท นับว่าการเร่งรัดจัดเก็บของ
 อำเภอเป็นที่น่าพอใจ

การบริการด้านอนามัย

ที่ทำการอนามัยอำเภอบางกรวย ได้ดำเนินการในด้านป้องกันและบำบัดโรคให้แก่ประชาชนในรอบเดือนดังนี้

บริการด้านการรักษา เจ้าหน้าที่ได้ให้การรักษาพยาบาลภายในสถานอนามัยแก่ประชาชนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๒๘ คน

การป้องกันโรค เจ้าหน้าที่ได้ออกให้การดูซึ่ศึกษาและให้ภูมิคุ้มกันแก่ประชาชน คือ

ฉีดวัคซีนป้องกันอหิวาตกโรคจำนวน ๒๔๐ คน

ฉีดวัคซีนป้องกันคอตีบ ๓๘ คน

การสงเคราะห์แม่และเด็ก

ทำคลอด ๕ คน ออกเยี่ยมแม่และเด็ก ๓๘ ครั้ง

อำเภอบางใหญ่

ส่งเสริมการทำนาปีละ ๒ ครั้ง

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๐๗ นายอินทรีย์ เพชรต้นทัต นายอำเภอบางใหญ่ และนายเด็ค อัครวิคน์ ปลัดอำเภอศรี นายเสถียร สัตตะประดิษฐ์ พนักงานข่าวอำเภอ และนายมีสุนทรยาคร กำหนดตำบลบ้านใหม่ ได้ร่วมกับราษฎรอีก ๒๐ คน ทำการขุดดินถมถนนหน้าทิศของคาเมือง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการทำนาปีละ ๒ ครั้ง คิดค่าใช้จ่ายเป็นเครื่องอุปกรณและค่าแรงงานรวมทั้งหมด ประมาณ ๓,๐๐๐ บาท ในกรณี โรงน้ำแข็งห้างหุ้นส่วนบางใหญ่ จำกัด ได้ช่วยเหลือน้ำแข็ง ๓ ชอง นายอำเภอบางใหญ่ช่วยบุหรีตราพระจันทร์ ๒ ห่อใหญ่ พร้อมด้วยเครื่องดื่ม นายมีสุนทรยาคร จัดหาอาหารเลี้ยงกตางวัน ๓ มื้อ

เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการกรมพัฒนาที่ดินรวม ๓ นาย ได้ออกไปแนะนำการใช้ปุ๋ยได้นาในการทำนาปีละ ๒ ครั้งที่บ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ โดยมีนายไพศาลพานิชตระกูล สหกรณ์จังหวัด นายวิฑูรย์ สุขมงคล พนักงานจังหวัด ร่วมไปด้วย ในกรณีนายอินทรีย์ เพชรต้นทัต นายอำเภอบางใหญ่ กับคณะ ได้ร่วมกันอำนวยความสะดวกจนเป็นที่เรียบร้อย

วันครู ปี ๒๕๐๗

เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๗ ทางอำเภอได้จัดงานวันครู ประจำปี ๒๕๐๗ โดยมีนายอินทรีย์ เพชรรัตน์ทิต นายอำเภอ เป็นประธาน และว่าที่ ร.ต. สวัสดิ์ ดวงจันทร์ คึกษาธิการอำเภอ เป็นรองประธานจัดงาน พิธีเริ่มเมื่อ เวลา ๙ น. เมื่อพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์จบแล้ว ว่าที่ ร.ต. สวัสดิ์ ดวงจันทร์ คึกษาธิการอำเภอ ได้กล่าวรายงานการจัดงานเด่นต่อประธาน จบแล้ว ประธานได้กล่าวตอบและอ่านสารัตถ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จนถึง เวลา ๑๐.๑๕ น. ครูอาวูได้กล่าวนำระลึกถึงบูรพาจารย์ และกล่าวคำปฏิญาณ เวลา ๑๓ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์

เมื่อเสร็จพิธีแล้ว เวลา ๑๔ น. ได้มีการแข่งขันเกมกีฬาต่าง ๆ ระหว่างครูของแต่ละกลุ่มโรงเรียน และหลังจากการแข่งขันแล้ว เวลา ๑๗. น. ประธานได้แจกรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศในการแข่งขันกีฬา เสร็จแล้วกล่าวปิดงาน

การจัดงานวันครูปีนี้ ได้รับความร่วมมือจากบรรดาพ่อค้า ประชาชน คณะครู และข้าราชการทุกฝ่ายของอำเภอเป็นอย่างดี

การหาเงินส่งเสริมการศึกษา

เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๐๗ คณะครูโรงเรียนวัดพระเงิน (อิสราวิทยอุปถัมภ์) พร้อมด้วยกรรมการศึกษา และท่านเจ้าอาวาส ได้ร่วมกันจัดงานชุมนุมศิษย์เก่าและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อหาเงินซ่อมแซมอาคารเรียน โดยมีนายอินทรีย์ เพชรรัตน์ทิต นายอำเภอ และว่าที่ ร.ต. สวัสดิ์ ดวงจันทร์ คึกษาธิการอำเภอ ได้ไปร่วมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดงาน การจัดครั้งนี้ได้เงินทั้งสิ้น ๖,๖๓๗.๒๐ บาท

อำเภอบางบัวทอง

การจัดงานประจำปี เก็บเงินบำรุงพระศาสนาและโรงเรียน

ด้วยในระหว่างวันที่ ๑๓ ถึงวันที่ ๑๗ มกราคม ศกนี้ ฝ่ายคณะสงฆ์ประจำอำเภอ โดยมีท่านพระครูนันทปริชา เจ้าอาวาสวัดตะหาร เป็นประธาน กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายอำเภอ ได้ร่วมกันจัดงานประจำปีชนที่วัดตะหาร เพื่อหาเงินบูรณะบริเวณวัดและสมทบทุนสร้างโรงเรียน ได้เงินรวมทั้งสิ้น ๒๒,๔๘๗ บาท ๖๕ สตางค์

การประชุมกรรมการศูนย์เยาวชนบางบัวทอง

คณะกรรมการศูนย์เยาวชนบางบัวทอง ได้เปิดการประชุมปรึกษาหารือเพื่อดำเนินการเป็นครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ศกนี้ โดยมีนายประธาน วสุวัต นายอำเภอบางบัวทอง เป็นประธาน

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างข้อบังคับของศูนย์ ฯ จนจบร่าง เพื่อประกาศใช้เป็นข้อบังคับต่อไป และได้พิจารณาข้อเสนอกของผู้นำศูนย์แต่ละสาขา คือ สาขาคนตรีและการบันเทิง นายสนิท พานทอง ครูใหญ่โรงเรียนพระแม่สถิต เป็นผู้นำศูนย์, สาขาการกีฬา นายประชา ตระประเวศน์ ครูพดศึกษาโรงเรียนมัธยมวิสามนัญศึกษา (บางบัวทอง) เป็นผู้นำศูนย์, สาขาห้องสมุด น.ส. จันทรี จินายน ครูโรงเรียนบางบัวทอง เป็นผู้นำศูนย์, สาขาบริการชุมชน นายไพฑูรย์ สุนทร ครูใหญ่โรงเรียนนันทวรวิทย์ศึกษา เป็นผู้นำศูนย์ สาขาปาลูกตา และไคว่าท์ นายเจริญ วงษ์พันธ์ ครูใหญ่โรงเรียนบางบัวทอง เป็นผู้นำศูนย์, สาขาทัศนาวร นายมานพ บางนารถ ครูใหญ่โรงเรียนเทศบาล เป็นผู้นำศูนย์, สาขาศิลปศึกษา นายไถ่ ประถมศรี ครูโรงเรียนเทศบาล เป็นผู้นำศูนย์ ที่ประชุมได้มีมติให้ทำพิธีเปิดศูนย์เยาวชนบางบัวทอง ในเดือนเมษายน ๒๕๐๗ นี้

การประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาและครูใหญ่โรงเรียนเทศบาล

ด้วยในระหว่างวันที่ ๑๓ ถึง ๑๕ มกราคม ๒๕๐๗ เทศบาลบางบัวทอง ได้จัดส่งนายมานพ บางนารถ ครูใหญ่โรงเรียนเทศบาล กับนายจรศักดิ์ รักเดช เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของเทศบาล ไปประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาและครูใหญ่โรงเรียนเทศบาล ทวีราชอาณาจักร วันที่ ๑ ณ พระที่นั่งนงคราญสโมสร สวนสุนันทา พระนคร เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงงานด้านการศึกษาของเทศบาล และชี้แจงข้ออุปสรรค เพื่อหาทางแก้ไข

การส่งเสริมอาชีพของราษฎร

ด้วยในเดือนมกราคม ศกนี้ นายวิเชียร สังข์ทอง พนักงานชั่วคราวอำเภอ ได้ทำการส่งเสริมอาชีพของราษฎรภายในเขตอำเภอ ดังนี้

(๑) จัดทำแปลงสาธิต ปลูกพืชหมุนเวียนในนาข้าว ๑ แห่ง ที่หมู่ ๓ ตำบลบางบัวทอง เนื้อที่ ๓ ไร่ปลูกพืช ๔ อย่าง คือ แตงโม ถั่วฝักยาว พักเขี้ยว และถั่วดีด

(๒) ได้ออกทำการประชุมชี้แจงชาวนาให้รู้จักใช้ประโยชน์ของฟางข้าว ในการเพาะเห็ดฟาง ซึ่งอำเภอได้ส่งเสริมเป็นปกติติดต่อกันทุกปีมา ได้มีผู้ทำการเพาะเห็ดฟางรวม ๑๒ ราย ๓๓ กอง คาดว่าในเดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณการเพาะเห็ดฟางจะเพิ่มขึ้น

(๓) ได้ประชุมชาวนา รวม ๔๒ ราย ที่โรงเรียนสุเหร่าโรงสด เรื่องการจัดตั้งกลุ่มชาวนา เพื่อให้สอดคล้องกับการทำนาปีละ ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๐๗

การส่งเสริมการทำนาปีละสองครั้ง

เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ นายประธาน วสุวัต นายอำเภอบางบัวทอง ได้ไปเป็นประธานในพิธีเปิดเครื่องยนต์สูบน้ำ ซึ่งได้รับมอบจากบริษัทผู้ชาวไทย เพื่อทำการสูบน้ำเข้านาในการทำนาปีละสองครั้งที่บ้านโรงกระโจมน ตำบลบางบัวทอง พิธีเริ่มด้วยการรดดวงฮีดตาม เสร็จแล้ว นายอำเภอบางบัวทอง คล้องพวงมาลัยเครื่องยนต์ และกดปุ่มเดินเครื่องเป็นปฐมฤกษ์ แล้วให้โอวาทแก่ชาวนาที่มาร่วมชุมนุม เป็นเสร็จพิธี

การอบรมวัฒนธรรมไทยที่หอประชุมเทศบาล

เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีนายแปดก สันธิรักษ์ หัวหน้ากองวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้าคณะ ได้มาบรรยายวัฒนธรรมแก่ข้าราชการพนักงานเทศบาล ครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน ที่หอประชุมเทศบาลเมืองบางบัวทอง มีผู้เข้ารับฟังทั้งสิ้นประมาณ ๔๐๐ คน ในคอนกตางคืนวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ ได้มีการฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับวัฒนธรรมให้ประชาชนชมด้วย

กรรมการประกวดความสะอาดในเขตเทศบาล มาตรการความสะอาด

และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ด้วยเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ นายชั้น สุวรรณทัต และนายเฉลิม วิชัยวัฒน์ ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นกรรมการประกวดความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตเทศบาล ได้มาตรวจความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง นายประธาน วสุวัต นายกเทศมนตรี พ.ศ.ต. พร้อม นิคมภักดิ์ นายอมร อารยคุปต์ เทศมนตรี และนายวิเชียร ชรรณรักษ์ ปลัดเทศบาล ได้ให้คำชี้แจง และนำตรวจสถานที่โดยทั่วถึง เสร็จแล้วคณะกรรมการฯ จึงเดินทางกลับ

การจัดงานวันระลึกคล้ายวันสถาปนากองอาสารักษาดินแดน

เมื่อวันที่ ๓๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ อำเภอบางบัวทอง ได้จัดให้มีการชุมนุมสมาชิกอาสารักษาดินแดน ที่หอประชุมเทศบาล เริ่มด้วยการอ่านคำสดุดีของ พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการกองอาสารักษาดินแดน จบแล้ว สมาชิกอาสารักษาดินแดน กล่าวคำปฏิญาณ นายประธาน วสุวัต นายอำเภอบางบัวทอง ในฐานะผู้บังคับกองร้อยกองอาสารักษาดินแดน ให้โอวาท จบแล้วสมาชิกอาสารักษาดินแดนร้องเพลงมาร์ชอาสารักษาดินแดนเป็นอันเสร็จพิธี

อำเภอไทรน้อย

การจัดทำเรือในบริเวณเขตสุขภาพ

เนื่องจากบริเวณเขื่อนท่าเรือบริเวณหน้าท่าว่าการอำเภอไทรน้อย ในเขตสุขภาพปทุมธานี ยังไม่มีการถมดิน พื้นที่ไม่เรียบร้อยแต่ดูไม่สะอาดตา เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๐๗ นายอำเภอไทรน้อย ในฐานะประธานกรรมการสุขภาพ จึงได้จ้างคนงานขนเก้าอี้แกมมาถมบริเวณเขื่อนซึ่งจะจัดเป็นท่าเรือบริเวณเขตสุขภาพ หน้าท่าว่าการอำเภอไทรน้อย ซึ่งขณะนั้นกำลังดำเนินการอยู่อย่างรีบเร่ง

การส่งเสริมการปลูกพืชไร่ แดงโม

ด้วยในท้องที่ตำบลไทรน้อย หมู่ที่ ๘ อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้มีการส่งเสริมอาชีพให้ราษฎรปลูกพืชไร่ คือแดงโมชัน รวม ๓ ราย คิดเฉลี่ยเป็นเนื้อที่ประมาณ ๘๓ ไร่ เศษ คือ นายเจ้ เหลืองเจริญ นายเท่ง แซ่คู และนายโพธิ์

เพื่อส่งเสริมการอาชีพปลูกแดงโมของราษฎรให้ได้รับผลดียิ่งขึ้น นายอำเภอไทรน้อยจึงได้ออกไปชี้แจงแนะนำ ส่งเสริมการปลูกแดงโมด้วยตนเอง ราษฎรทำตามคำแนะนำ และได้ให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการ ปรากฏว่าได้ผลผลิตเป็นที่น่าพอใจ และมีผู้มาขอรับไปจำหน่ายมาก นับว่าเป็นการส่งเสริมอาชีพพืชไร่ที่ได้ผลสัมฤทธิ์มุ่งหมายของทางราชการ

อย่าอยู่นิ่งเฉยโดยไม่ทำงาน

ท่านถาม ? – เราตอบ

ถาม

ผู้ใช้นามว่า “ไม่ชอบไฟไหม้” ถามมาว่า

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ รวดเที่ยงวัน เกิดไฟไหม้ชนที่อาคารชั้น ๓ ของสถานชานาขนาดของเทศบาลเมืองนนทบุรี หน้าตลาดสด แต่ระดับเพลิงของเทศบาลสามารถดับได้ทันภายใน ๓๐ นาที ผมได้เห็นท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย, ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด, นายอำเภอเมืองนนทบุรี, ผู้กำกับตำรวจ, ปลัดเทศบาล และเจ้าหน้าที่ของจังหวัดและเทศบาลไปช่วยอำนวยความสะดวกดับเพลิงพร้อมเพรียงกันดี ระดับเพลิงก็มีสัมรรถภาพดี คล่องแคล่ว ทันเหตุการณ์ แต่พอรุ่งขึ้นหนังสือพิมพ์หลายฉบับลงข่าวไม่มีใครเหมือนกัน บางฉบับก็ว่าเพลิงเกิดขึ้นเพราะไฟฟ้าช็อต บางฉบับก็ว่าเกิดขึ้นเพราะผู้จัดการจุดเทียนบูชาพระ บางฉบับก็ว่าทรัพย์สินคือตัวอาคารเสียหายประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ทรัพย์สินอื่นนอกจากนั้นไม่เสียหาย บางฉบับก็ว่าเสียหายเกือบ ๓๐๐,๐๐๐ บาท แกรมทรัพย์สินที่รับจำหน่ายยังเสียหายด้วย ที่ร้ายกว่านั้นยังมี ๑ หรือ ๒ ฉบับลงข่าวว่า เพลิงไหม้ครั้งนี้ มี *เบื้องหลัง* เข้าทำนองว่ามีโกง ๆ กิน ๆ อะไรเหล่านั้น ผมจึงอยากรวมว่าความจริงเป็นอย่างไรรึแน่ ? ช่วยไขข่าวที่แท้ ๆ ให้หายข้องใจทีละอะครับ ยังสงสัยต่อไปด้วยว่า เหตุใดทางการจึงไม่แถลงให้ประชาชนทราบเสียเลย ?

ตอบ

ขอตอบว่า — เรื่องไฟไหม้นั้นจริง แต่เหตุที่เกิดขึ้นจะเป็นเพราะไฟฟ้าช็อต หรือเพราะผู้จัดการสถานชานาขนาดจุดธูปเทียนแล้วไฟไหม้ขึ้นโดยประมาท หรือไม่ก็ยังไม่แน่ ขณะนั้นพนักงานสอบสวนกำลังดำเนินการสืบสวนสอบสวนอยู่ โดยเฉพาะกรณีเช่นนี้ จะต้องรอฟังผลการพิสูจน์จากผู้ชำนาญของพิสูจน์ ๆ กรมตำรวจเสียก่อน จึงจะยืนยันได้แน่นอน

การแถลงข่าวเรื่องนี้ ผมได้ทราบว่ ทางจังหวัดได้รายงานข้อเท็จจริงโดยละเอียดไปยังศูนย์บ็องกันอาชญากรรมและกระทรวงมหาดไทยแล้ว แต่การที่ทางส่วนกลางไม่ได้แถลงข่าว อาจจะเป็นเพราะไม่เห็นมีกรณีใดควรแก่การแถลงก็เป็นได้ แม้กรณีนี้ก็ควรเชื่อคำแถลงข่าวของเทศบาล ที่ได้โรเนียวปิดไว้โดยเปิดเผยนั้นได้ว่า อัคคีภัยครั้งนี้ อาคารเสียหายเพียงประมาณ ๕,๐๐๐ บาท ต้นเหตุ

กำลังพิสูจน์อยู่ และไม่มีทรัพย์สินใด ๆ นอกจากหนี้เดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพย์สินที่รับจำนำ ก็ไม่ได้ได้รับความเสียหายเลย เบื้องหลังเบื้องหน้าอะไรก็ไม่มี

เป็นธรรมดาของหนังสือพิมพ์เหล่านี้แหละครับ บางฉบับที่เขาตี ๆ ก็เสนอข่าวได้ตรง ๆ ที่ชายไม้ใคร่ออก ก็ข่าวยกเมฆเด่นส่ง ๆ ให้มันค้นค้นไปตามสมควร ดูแค่เรื่องการชุกพระภุชงค์ เจริงท่าจนกรุพังซีครับ ไม่มีใครตายเลยแม้แต่คนเดียว ยิ่งลงข่าวกันได้เป็นคุเป็นตะว่าตายตั้ง ๗ คน แกรมี่แมงวันคอมบ้าง มีกลิ่นเหม็นขึ้นมาบ้าง ท่านที่มีความรู้จรรยาทั่วดินฟ้ามหาสมุทรบางคน ก็ยังประมวลข่าวว่าเอา... ต่าเอา เข้าทำนองว่า อย่างนี้ถ้าฉันเป็นตำรวจ, อ้าเภอ, หรือจังหวัดเอง จะต้องระวังรักษาเหตุการณ์ให้ได้ และจะต้องช่วยเหลือคนตาย ๖ คน ๗ คนโดยด่วน ในที่สุดผลปรากฏว่าไม่มีคนตายเลย เพื่อนก็เลยกลับไปดืมคาฝันต่อไป ไม่มีการแถลงแก่ข่าว ไม่มีการขอโทษที่ถือว่าเขาฟรี ๆ เป็นธรรมดาของหนังสือพิมพ์ประเภทนั้น อย่าไปถือเขาเลยครับ ยิ่งการระวังรักษาเหตุการณ์ด้วยแล้ว ชีกร้านพอเห็นคนร้อย ๆ พัน ๆ มีปืนถนัดมือ ลูกกระเบิดมือเข้า ก็ชีกร้านดิ่งฝุ่นตระหลบ แม้ตำรวจทหารเองยังควบคุมไว้เกือบไม่อยู่ คราวนี้ก็เหมือนกัน ถ้าไม่ลงข่าวว่ามีเบื้องหลัง คนก็ไม่อยากให้อ่าน เรื่องส่วนตัวคนอื่นคนชอบอ่านกันนัก โคนเขาตัวตัวเองเข้าเมื่อไร นั่นแหละจึงจะเป็นพื้นเป็นไฟขึ้นมา ผมเองยังมองไม่เห็นว่ามีสถานการณ์น่าปวดหัวจะมีอะไรอยู่ เบื้องหลัง นอกจาก ส้ม ฮี ฮี ! ไม่เชื่อคุณลองไปดูเอาเองเถอะ

ถาม

ผู้ใช้นามว่า “ชาวสวนเมืองนนท์” ถามมาว่า —

น้ำเค็มกำลังมาจนถึงเมืองนนท์แล้ว ป็นียังไม่เห็นทางการจังหวัด อ้าเภอ ปิดท่าหนบเหมือนเช่นเคย ทางชลประทานเองก็ยังไม่ปิดคลองใหญ่ ๆ เช่น คลองบางกรวย เมื่อไรทางการจะเริ่มปิดเตี้ยที่ครับ ?

ตอบ

เริ่มแล้วครับ คลองบางกรวยก็ปิดแล้ว คลองเล็กคลองน้อยก็กำลังปิดอยู่ ขณะที่ยื่นตอบคุณนี้ เป็นวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เวลา ๑๕.๐๐ น. ผมยังเห็นเขาปิดอยู่ที่หลังวัดนครอินทร์ และคลองอื่น ๆ อีกหลายคลอง ไม่ค่อยร้อนใจนะครับ ขอขอบคุณที่เคื่อนมา อาจจะเป็นเพราะหนังสือเคื่อนของคุณดังมานานแล้วก็เป็นได้ ขอขอบคุณเป็นอย่างมากอีกครั้งหนึ่ง ที่อุทิศคำให้เคื่อนมาเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ คนดี ๆ อย่างคุณนี้ ผมเกิดมาเป็นผู้หญิงเป็นรักตายเลย

ถาม

ผู้ใช้นามว่า “ไม่ชอบฝุ่น” ถามมาว่า —

ได้ข่าวจากท่านสมาชิกสภาจังหวัดहतายท่านว่า สภาจังหวัดกำลังดำริริเริ่มจะรื้อรางถนนสายบางกรวย — ไทรน้อย ตั้งแต่ท่าสภาจังหวัดหน้าศาลากลางไปจนถึงบางบัวทอง ดั่งนี้จริงหรือไม่ เพราะบางตอนถนนคดผ่านสวนส้ม เวลารถวิ่งมาก ๆ ฝุ่นธุกรังปลิวไปจับคันรถไม้ เลยเฉา ๆ ไป ผมเองก็ชอบถนนสายนี้มาก เพราะอำนวยความสะดวกสบายอย่างไม่มีที่เปรียบ ตั้งแต่ครั้งปู่ย่าตายายบ้านผมพักตะวันตกก็ไม่เคยเจริญเหมือนอย่างนี้ แต่ไม่ชอบอย่างเดี๋ยวคือฝุ่น เหตุใดสร้างเสร็จแล้วจึงไม่รีบรื้อรางเสียทีเล่าครับ ผมคิดว่าควรปรับปรุงถนนสายนี้ให้ดีขึ้นได้อีกเยอะแยะ ชาวที่เข้ามาตั้งข้างคัน เป็นชาวจริงไหม ? หรือว่าคุยกันเล่นพอให้พวกผมสบายใจ

ตอบ

สมาชิกสภาจังหวัดท่านเสนอจริง ๆ ครับ คือ เสนอให้ปรับปรุงสภาพของถนนที่รอยธุกรังอยู่ในปัจจุบันให้เป็นถนนลาดยาง เพราะเหตุว่า ถนนสายนี้มีรถวิ่งมาก เฉพาะรถประจำทางมีถึง ๔๒ คัน วิ่งกันทั้งวัน ฝุ่นกระหืดบ พอหน้าฝน ถ้าฝนตกหนัก รถวิ่งไม่ได้ประมาณ ๑-๒ เดือน วิ่งได้บ้างไม่ได้บ้างอีก ๑-๒ เดือน รวมวิ่งไม่ได้เต็มที่เสีย ๔ เดือน ทำให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนถ้ารื้อรางเสียได้ จะได้ใช้สัญจรได้ตลอดปี

เรื่องนี้ ทางจังหวัด อำเภอ หรือประชาชนที่ไหน ๆ ก็เห็นด้วยเหมือน ๆ กันทั้งนั้นแหละครับว่า มันเป็นเรื่องจำเป็นจริง ๆ ผมเองเห็นว่า นอกจากจะรื้อรางแล้วยังแล้ว ยังเห็นว่าควรเทศบาลรีด ฝุ่นด้วยซ้ำ แต่มาคิดชัดอยู่เรื่องเดียวแท้ คือ **เรื่องไม่มีเงิน**

นอกจากเรื่องปรับปรุงรื้อรางแล้ว ผมและประชาชนอีกหลายคน ก็ยังเห็นควรทำอีกหลายอย่าง อาจจะต้องกับความเห็นของคุณก็ได้ เช่น —

๑. ควรขยายถนนให้กว้าง อย่างน้อยเป็นทางจราจรสัก ๔ ช่องทาง เพื่อให้รถสวนกันได้สะดวก และให้สัมพันธ์ที่เป็นถนนเชื่อมอำเภอสำคัญ ๆ ถึง ๔ อำเภอ

๒. ควรยกระดับถนนบางตอนให้สูงขึ้นกว่านี้

๓. ควรสร้างค่อไปให้เชื่อมกับพระนครโดยด่วน

๔. ควรสร้างสะพานข้ามคลองพระพิมลที่บางบัวทอง เพื่อให้ติดต่อกับอำเภอไทรน้อยได้

สะดวกยิ่งขึ้น

๕. ควรโรยหินเพื่อราดยางให้ถึงอำเภอไทรน้อย เพราะงานดินและสะพานเสร็จมานานแล้ว
๖. ควรทำสะพานข้ามแม่น้ำ ให้ถนนเชื่อมกับตัวเมืองหน้ที่ได้สะดวก
๗. ควรตัดถนนซอยจากวัดต่าง ๆ ตำบลต่าง ๆ และโรงเรียนต่าง ๆ มาเชื่อมกับทางสายนี้ เพื่อว่า เมื่อทางสายใหญ่ติดต่อกับพระนครได้แล้ว ทุกตำบลหมู่บ้าน จะได้ไปพระนครได้สะดวก เหมือนกับเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระนครเอง

๘. ควร — ฯลฯ —

ความเห็นที่ว่า อย่างใดควรไม่ควรนั้น มักจะตรงกันครับ แต่ความเห็นที่ว่าหาเงินที่ไหนมาสร้างนั้น **ไม่มีใครจะตรงกัน** อย่างเช่นความเห็นทั้ง ๖—๗ ข้อข้างคั้นนี้ ทราบว่า ทางจังหวัดก็เห็นด้วยทุก ๆ ข้อ และได้ดำเนินการไปแล้วดังนี้ —

๑. การขยายถนนมีโครงการอยู่แล้ว เมื่อสร้างถนนเชื่อมเข้ากับพระนครเมื่อใด การจราจรจะมากขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องรีบขยายถนน แ่งงานนี้ต้องทำเป็นขั้น ๆ ไป เพราะ เงิน ยังมีไม่พอ ในขั้นนี้มีเงินพอเพียงเท่าที่จะทำไปเชื่อมกับพระนครก่อนเท่านั้น

๒. ระดับถนนบางคนได้ยกสูงขึ้นแล้ว ตั้งแต่ปลายฤดูฝนปีก่อน ถ้าน้ำไม่ท่วมมากจริง ๆ ก็คงไม่ท่วมแน่ แต่ถ้าน้ำหลากมากเป็นพิเศษ แม้แต่ทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ๆ เช่น ถนนมิตรภาพสายพิษณุโลก — หล่มสักก็เอง ก็ยังถูกน้ำท่วมเสียหายมาก อย่างไรก็ตาม ด้มควรอย่างยิ่งที่จะต้องยกระดับถนนสายนี้ให้สูงขึ้น แต่ในขณะนี้ยังไม่มี เงิน พอ

๓. ด้มควรอย่างยิ่งที่จะให้ถนนสายนี้เชื่อมกับพระนครโดยด่วน เวลานี้ได้จ้างเหมาผู้รับเหมาดำเนินการถมดินอยู่แล้ว ถ้าเร่งจัด ๆ เข้า ก็คงจะถมดินได้ตลอดถึงเชิงสะพานพระราม ๖ ก่อนฤดูฝนปีหน้า ในขณะนี้ ได้สร้างสะพานคอนกรีตบางกรวย — พระราม ๖ แล้วเสร็จไปแล้ว ๘ สะพาน จ่ายเงินหมดแล้ว และกำลังสร้างอยู่อีก ๓ สะพาน โดยเชื่อเงินเขาก่อน ได้ฝังท่อขนาดเด็กเสร็จไปแล้ว ๓๗ แห่ง โดยจ่ายเงินเสร็จแล้ว และกำลังฝังท่อเด็กเพิ่มอีกประมาณ ๕๐ แห่ง และท่อใหญ่อีก ๕ แห่ง เฉพาะงานดินในระยะทาง ๓.๒๐๐ กิโลเมตรนี้ จะต้องจ่าย ๘๐๐,๐๐๐ บาท ขณะนี้มีเงินตารางบประมาณจ่ายให้เขาได้เพียง ๓๗๐,๐๐๐ บาท ยังจะต้องจ้างโดยวิธีเชื่อ คือ ผูกพันไปจ่ายเองบประมาณปีหน้าอีก ๔๓๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ เพราะไม่มี เงิน พอ

๔. สะพานข้ามคลองพระพิมด ควรสร้างตั้งแต่ปีที่แล้ว แต่มีอุปสรรคที่การวิธถอนอาคารบริเวณสะพานยังแล้วเสร็จไม่บริบูรณ์ และเทศบาลจะต้องลงทุนทำเขื่อนและถนนคอนกรีตก่อน จึงจำเป็นต้องไปพิจารณาจัดทำในปีหน้า เพราะปีนี้ไม่มี เงิน พอ

๕. ควรตั้งหินตุกรังให้ถึงอำเภอไทรน้อยแน่ แต่ถนนคอนกรีตยาว ๑๕ กิโลเมตร ต้องใช้หินอย่างน้อยราว ๑๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ราคาหินตุกรังลูกบาศก์เมตรละ ๖๒ บาท จะต้องใช้เงินราว ๙๖๘,๐๐๐ บาท ค่าแรงงานและค่าบรรทุกอีกต่างหาก คิดคร่าว ๆ จะต้องใช้เงินอีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงจะพอ จึงต้องรอดูต่อไปเป็นลำดับสุดท้าย เพราะยังไม่มี เงิน พอ

๖. ควรทำสะพานข้ามแม่น้ำให้เร็วที่สุดจริง เพราะจะได้ย้ายเทพราชชนทั้งจากเมืองนนท์และพระนคร ไปอยู่ทางปากกระวันตกได้มากขึ้น บ้านเมืองจะได้เจริญก้าวหน้าเร็วขึ้น ทางจังหวัดได้รายงานขอไปยังรัฐบาลแล้ว และกระทรวงมหาดไทยก็ได้ตอบรับหลักการเห็นชอบด้วยทุกประการ แต่ ๆ พณ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มาตรวจเยี่ยมประชาชนคราวที่แล้ว ได้กรุณาชี้แจงว่าท่านเองก็เห็นด้วยตามความเห็นของจังหวัดอย่างยิ่ง แต่สะพานนี้จะต้องใช้เงินค่าสร้างราว ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงจำเป็นต้องรอดูไปอีกประมาณ ๕-๖ ปี เพราะรัฐบาลเองก็ยังไม่มี เงิน พอ

๗. การตัดถนนซอยจากตำบลหมู่บ้าน, วัด, โรงเรียนต่าง ๆ มาเชื่อมกับถนนสายนั้น เป็นการสมควรอย่างยิ่ง ในขณะนี้ทำเสร็จไปแล้ว ๖ สาย คือ สายวัดรอก, วัดปราสาท, วัดบางศรีเมือง, วัดพุทธปรางค์ปราโมทย์, วัดบางไผ่ และวัดไทรน้อย กำลังตั้งรถแทรกเตอร์ของสภาจังหวัดไปทำอีก ๒ สาย คือ สายเข้าวัดโบสถ์ดอนพรหม และวัดประหารรังสรรค์ เสร็จโครงการนี้แล้วจะได้ตั้งให้รถแทรกเตอร์ให้ทำต่อไปเชื่อมกับบางคูเวียงที่วัดโบสถ์ วัดแคนอก และวัดเฉลิมพระเกียรติ นอกจากนั้น จะใช้วิธีพัฒนาชุมชน คือ ประชาชนช่วยแรงกัน อีกมากกว่า ๑๐ สาย เช่น ทางซอยสายเข้าวัดบางอ้อยช้าง, วัดลำโรง, วัดจันทร์ ฯลฯ

อนึ่ง ในการสร้างถนนสายจากสามแยกบางรักใหญ่ — บ้านใหม่ ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร ซึ่งรถชุดของสภาจังหวัด กำลังดำเนินการอยู่นั้น ก็ยังมีโครงการจะตัดถนนซอยแยกไปเชื่อมกับท้องที่ตำบลต่าง ๆ ริมคลองบางใหญ่ และคลองมหาสวัสดิ์ อีกนับสิบสาย

ที่นี้ ขอทวนมาตอบเรื่องราคาขี้เถ้าก่อนหน้าครั้ง ในการสร้างถนนจากบางกรวย ไปเชื่อมสะพานพระราม ๖ นี้ ความจริงมีระยะทางยาวเพียง ๓.๒๐๐ กิโลเมตรเท่านั้น แต่ต้องผ่านคลองมาก จึงต้องสร้างสะพานมากถึง ๑๒ สะพาน แลมหาดินในส่วนไม่ได้เสียด้วย และต้องขนดินไถด แทนที่เสียค่าดินลูกบาศก์เมตรละ ๓-๔ บาท กัดบักต้องเสียถึงลูกบาศก์เมตรละประมาณ ๑๘-๑๘ บาท ฉะนั้นการสร้างทางคอนกรีต จึงต้องใช้เงินอีก ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท จึงจะเสร็จในปีนี้ คงงบประมาณไว้แล้ว ๔๓๐,๐๐๐ บาท ต้องทำงานดินโดยวิธีเชื่อมผูกพันไปจ่ายในปีหน้าอีก ๕๗๐,๐๐๐ บาท และจะต้องใช้เงินปีหน้าตั้งหินตุกรังอีก ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ฉะนั้น การที่จะพิจารณาการรูดยางถนนสายนี้ จากทำหน้าที่ค่าตากวางจังหวัดถึงอำเภอ บางบัวทอง จึงต้องคิดแล้วคิดอีกอย่างรอบคอบ เพราะระยะทางตอนนี้อยาวประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ค่า รูดยาง ชั้นเดียว จะสิ้นเงินกิโลเมตรละ ๑๕,๐๐๐ บาท ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร คิดเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท เพียงแต่ทำถนนไปเชื่อมกับพระนครเงินก็ยังไม่พอ ฉะนั้น ถ้าจะต้องจ่ายค่ารูดยาง อีกต้องด้านบาทเศษ เราจะเอาเงินที่ไหน ผมขอฝากเป็นการบ้านให้คุณช่วยกันคิดดูด้วย **เป็นการบ้าน ข้อที่ ๑.**

ยิ่งกว่านั้น ถ้าไม่รูดยางตอนนี้ ก็จะต้องซ่อมใหญ่ เพราะ ๒ ปีที่แล้วมาตุ้มร่วงรอยรูดมาก จนบางตอนเหลือแค่ผิวดินแทนผิวหินตุ้มกรัง เมื่อปีที่แล้วชำรุดน้อยกว่านี้ ยังต้องซ่อมตุ้มกรังและหินตุ้ม หกไป ๑๒๐,๐๐๐ บาท ในปีนี้ ถ้าไม่รูดยางจะต้องเสียค่าซ่อม ๒๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอย่างน้อย จะ เอาเงินที่ไหน ขอฝากคุณไปคิดเป็นการบ้านข้อ ๒.

ถ้าจะทำได้วิธีเชื่อ คือ ผู้พึงงบประมาณตามข้อเสนอนของสภาจังหวัด ซึ่งท่านสมาชิกทุก ท่านมีมติเห็นชอบด้วยเป็นเอกฉันท์นั้น ก็จะต้องใช้เงินแก่ผู้รับเหมาให้เสร็จภายใน ๒ ปี ตามระเบียบ ของกระทรวงมหาดไทย ในปีหนึ่ง ๆ สภาจังหวัดมีงบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะต้องใช้หนี้เดิม และดอกเบี้ยเงินกู้ทั้งหมดทำถนนปีละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท จะต้องใช้จ่ายประจำปีละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ค่าบด ค้าง ๆ จะต้องใช้เงินบางเดือนเอามาชดเชย, ทำสะพานเล็ก ๆ, ทำทางเดินเท้า, ทำโรงเรียน และ สถานื่อนามัย ฯลฯ ตามท้องที่เสียไม่ต่ำกว่าปีละ ๕๐๐,๐๐๐ - ๗๐๐,๐๐๐ บาท แถมยังผูกพัน งบประมาณ จะต้องใช้เงินหนี้ค่าสร้างถนนตอนบางกรวย - พระราม ๖ ในปีหน้าอีก ๕๗๐,๐๐๐ บาท จะต้องงเงินเพิ่มเติมในเส้นทางตอนนี้อีก ๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมภาระค่า ๆ ที่ต้องใช้ในปีหน้า ประมาณ ๑,๙๗๐,๐๐๐ บาท คงเหลือเงินสำหรับดำเนินการรูดยางหรือใช้หนี้ค่ารูดยาง เพียงไม่ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถ้าหากจะทำกรูดยางถนนสายจังหวัด - บางใหญ่ - บางบัวทอง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทจริง ก็ ต้องผ่อนส่งเขาปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะเอาเงินที่ไหน ผมขอมอบปัญหาให้ไปคิดเป็นการ บ้านข้อ ๓. ถ้าคุณคิดได้ ผมจะเสนอให้เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

อย่างไรก็ตาม ผมเชื่อแน่ว่า งานรูดยางถนนตอนนี้ น่าจะเป็นงานสำคัญที่สุดของจังหวัด เพราะเป็นประโยชน์ เป็นความต้องการ และเป็นชีวิตจิตใจของประชาชนจำนวนแสน ๆ คน ทาง จังหวัดคงจะแก้ปัญหาหาเงินไม่ช้า และคงจะมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งในเร็ววันแน่ ต้อง ทายหวยเบอร์กันดีสักทีใหม่เด่าครับ ว่าจะออกอย่างไร ? ผมขอฝากคุณไปคิดหรือตงเคา ดู **เป็นการบ้านข้อสุดท้ายด้วย. □**

สังคมนนทบุรี

■ ๒ ก.พ. ๒๕๐๗ มีการประกอบพิธีเปิดศูนย์ชุมนุมผู้ดัดจริตวัฒนธรรมไทย ณ หอประชุมจังหวัด โดยท่านรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ “เชื้อ สาริมาน” เป็นประธานในพิธี คุณชั้นรัตนรังคะ ปลัดจังหวัดนนทบุรี เป็นผู้กล่าวรายงานเด่นคือประธาน ... .. ท่านรองปลัดกระทรวงกล่าววว่า “วัฒนธรรมไทยเรานั้น มีสิ่งล้ำค่า และมีประโยชน์อยู่มากมาย เราจึงควรภาคภูมิใจ” เมื่อกล่าวจบแล้ว คุณแปลก สนธิรักษ์ หัวหน้าของวัฒนธรรม ก็ได้ให้การบรรยายแก่ผู้มาประชุม ... .. ท่านพ่อเมือง “สอาด ปายะนันท์” ได้นำท่านรองปลัดกระทรวง ฯ ไปชมกิจการของโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี โดย คุณบุญเสริม พุ่มหิรัญ ครูใหญ่ เป็นผู้ชี้แจงกิจการก้าวหน้าต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ทราบ ... .. ค่อยจากนั้น ก็ได้นำไปชมกิจการของพิพิธภัณฑ์และห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด ท่านรองปลัดกระทรวงมีความสนใจและชมเชยความคิดริเริ่มในการจัดพิพิธภัณฑ์มาก ดังที่นายนี้ตั้งคือ ท่านรองปลัดกระทรวงได้กรุณาแนะนำ และให้ความหวังว่าทางกระทรวงศึกษาธิการ อาจจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือในการจัดห้องสมุดประชาชนของจังหวัดให้เป็นตัวอย่างที่ดีสมบูรณ์จริง ๆ ■ ๑๓ ก.พ. ๐๗ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมด้วย คุณสุรีย์ ปายะนันท์ นายกเหล่ากาชาดจังหวัดนนทบุรี ออกไปเยี่ยมเยียนสถานสงเคราะห์เด็กพิการ และศูนย์ฝึกอาชีพคนตาบอดที่ปากเกร็ด ในการออกไปเยี่ยมเยียนครั้งนี้ ท่านพ่อเมือง ได้มอบเงินการกุศลที่ผู้มอบให้ทางจังหวัด เป็นจำนวน ๑,๐๐๐ บาท แก่สถานสงเคราะห์เด็กพิการ ในนามของคณะกรรมการจังหวัดนนทบุรีด้วย

■ ๑๗ ก.พ. ๒๕๐๗ ที่หอประชุมสภาจังหวัด ได้มีการประชุมสภาจังหวัด เพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม และโอนเงินในงบประมาณถึง ๒ ฉบับ โดยมี คุณทอง นิมมะสินธุ์ เป็นประธานสภาจังหวัด ... .. ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมด้วยนายอำเภอ และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ได้เข้าร่วมการประชุมเพื่อชี้แจงกิจการต่าง ๆ ให้สัภาพทราบด้วย ... .. คุณพิเชียร อิมสุวรรณ ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเดชานุกรสภา ปฏิบัติงานได้อย่างเรียบร้อย ... .. สภาตงมติเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติทั้งสองฉบับเป็นเอกฉันท์

■ เมื่อ ๑๖ ก.พ. ราว ๆ เทียงวัน ได้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่อาคารชั้น ๓ ของสถานชานนุบาลเทศบาลเมืองนนท์ ท่ามกลางความตื่นตระหนกของชาวบ้านวันตลาด แต่ด้วยความสามารถของ

พนักงานดับเพลิงของเทศบาลเมืองนนท์ จึงดับไฟได้ทันท่วงที มีแต่เสียหายเพียงบางส่วนของอาคาร ประมาณเพียง ๕,๐๐๐ บาทเท่านั้น อย่างอื่นไม่มีเสียหาย ทรัพย์สินที่ “แวมมอ” และคุณ ๆ เขา มาฝากไว้ยังอยู่ดีดีไม่ต่างพร้อย ถ้าหากมีเพียง ๒ ประการ ถ้าไม่เกิดจากไฟฟ้าช็อต ก็ประมาณ เบื้องหน้า เบื้องหลังอะไรคงไม่มี ... .. ๖ พลน ๖ พล. ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย ได้รู้คมาเพื่อบัญชาการดับเพลิงอย่างรีบด่วน ... .. บรรดาเจ้าหน้าที่ของจังหวัด และเทศบาลมาร่วมบริการอย่างพร้อมเพียงเช่น ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด พ.ต.อ. ยุทธ เกษรมาลา ผู้กำกับการตำรวจ คุณชั้น รัตนรงค์ นายเทศมนตรี คุณบรรจง บิยะมาน ปลัดเทศบาล เมืองนนท์ คุณประคิษฐ โลหะเนตร ช่างโทเทศบาล คุณปฐม สุทธิวาหนฤทธิ นายอำเภอ เมืองนนทบุรี ร.ต.อ. สุนทร เพ็ญศิริธร ผบ. กองเมือง ๖ เป็นต้น ทำให้ชาวบ้านร้านค้าตาดอยู่นอก อุ่นใจไปตาม ๆ กัน ... .. “แวมมอ” ขอปรบมือให้กับความสามารรถรวดเร็วของหน่วยดับเพลิง เทศบาลเมืองนนท์ อย่างจริงใจ ที่มีสมรรถภาพดับเพลิงได้อย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์

เมื่อปลายเดือน ก.พ. นี้ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด และคณะได้ออกเยี่ยมเยียนราษฎร ตรวจการตั้งเสริมอาชีพ ตรวจโรงเรียน และสถานื่อนามัย ตามท้องที่อำเภอต่าง ๆ ต่อจากเดือนที่แล้ว คือ ... .. วันที่ ๒๔ ก.พ. พร้อมด้วย คุณจรัส สักกรวัตร ศึกษาธิการจังหวัด และ คุณเวไนย จินตวรรณ ศึกษาธิการอำเภอเมืองฯ ออกตรวจโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียน ประชาบาลในเขตอำเภอเมืองฯ หตยโรงเรียน ... .. วันที่ ๒๕ ก.พ. พร้อมด้วยท่านศึกษาธิการ จังหวัด คุณประสาน จันทรประเสริฐ ดำรงวิเทศศึกษาบิดาโทประจำที่ทำการอนามัยจังหวัด และ คุณวิฑูรย์ สุขมงคล พนักงานชั่วคราว ออกตรวจในท้องที่อำเภอบางบัวทอง โดย คุณประสาน วสุวัต นายอำเภอบางบัวทอง เอรธมารอรับที่หน้าศาลากลางจังหวัดแต่เช้าตรู่ การเดินทางในวันนั้น เป็นไปอย่างทุลักทุเล เพราะคณะที่ไปตรวจ ต้องการจะไปตรวจตามคตองชอยต่าง ๆ นั้นน้อย เรือจึงคิดแห้ง เล่นเอาคณะพรรคต้องลงจากเรือไปออกแรงฮีบ ๆ ฮูเรเช่นเรือเป็นระยะ ๆ ไป อ่อนอก อ่อนใจ กว่าเจทานชาวดกลางวันได้ก็ตกเข้าไปถึงบ่าย ๓ โมง ... .. ๒๖ ก.พ. ออกตรวจคอในเขต อำเภอเมืองฯ

บทกวีของท่านผู้พิพากษาหัวหน้าศาล “ดิเรก นาทิพย์” เดิมประจำเดือนมีนาคม ทำเอา ประดาแฟน ๆ กล่าวชมไปตาม ๆ กัน ว่าท่านช่างสรรค้เอามาแต่ง พร้อมไปด้วยรต์เปรี้ยวหวานมันเค็ม อ่านแล้วต้องอ่านซ้ำอ่านให้จำได้ แต่ที่ทองจันใจคือบทที่จำด้วย “นุ่งกางเกงมาตาดอร์ ... ..” ท่านผู้เขียนครับ ขอเรียนว่าแฟน ๆ กำลังเรียกร้องครับ ■ การไปสอบชั้นเอกที่กรุงเทพฯ ๒

ของท่านคลังใหญ่ “**อานนท์ บุญอากาศ**” คราวนี้ คงมีหวังเต็มที่ เพราะท่านคลังของเราไม่ยอม
 กลับมาบ้าน ไปนอนค้างอ้างแรมที่ตำบลดำรงที่กรุงเทพฯ ๗ ศตอดเวตาสอบ ... .. แล้ว ๆ ว่า
 ท่านคลังของเราบ่นว่า หมูนี่ “**แมวมอง**” โจมตีใหญ่ พุทโธ! ท่านก้อ ถ้าใครเขาสงสัยอะไร ก็
 บอกไปชี้ครึบว่า “**แมวมอง**” นี้ช่างชู้เชื่อไม่ได้ ถ้าเขียนอะไรลงไปต้องให้เขาตีคุณ **■ คุณนอบ**
ยุกตะนันท์ ธรรมพากรจังหวัด บอกว่าเรื่องภาษีบำรุงท้องที่ไม่ต้องห้วง จะตั้งเร่งรัดไม่ให้คิดให้ค้าง
 แกรมยังมีหวังจะได้ยอดขึ้นปรึอาจจะเกิน ๓๐๐ เปอร์เซ็นต่อก็คงด้วยซ้ำไป ... .. ผมเชื่อมือแล้วครับ
 เพราะนอกจากท่านจะมีสัมหัตต์ชั้นดีตามอำเภอต่าง ๆ แล้ว ท่านยังมีผู้ช่วยที่แผนกมีดี ๆ นุ่ม ๆ
 อย่างอุ้นหนา เล่นเอาแผนกอื่น ๆ อิจฉาไปตาม ๆ กันอีกด้วย **■ คุณชุ่มพล บุญยรัตน์**
 ปลัดอำเภอโทช่วยราชการจังหวัด ชอบไปคัดผมที่ร้าน “**สตาร์บาร์เบอร์**” แถว ๆ วัดมเหยงคณ์
 เป็นประจำ บอกว่า “**บริการเขาดี**” **■ คุณปราโมทย์ สุขมาก** เดิมยื่นตราจังหวัด หมูนี่
 ต้องปฏิบัติงานอย่างเห็นดเห็น้อยยิ่งกว่าเคย เพราะยังไม่มีผู้ช่วยเดิมนคราจังหวัด กำดั่งดั่ง “**แมวมอง**”
 ออกเสาะหา นัยว่าจะคัดเด็กเอาเดิมนคราอำเภอใดอำเภอหนึ่ง **■ คุณเขาวรัตน์ ศันสยะวิชัย**
 จำจังหวัด นอกจากจะเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและเรียบร้อยอย่างหาตัวจับยากแล้ว ยังมี
 อุปนิสัยใจคอดี เป็นที่รักใคร่ของบรรดาเพื่อนร่วมงานทุกคนอีกด้วย ทั้ง ๆ ที่ได้ถูกเจ๊บใหม่ ๆ แค่นี้
 บอกเพื่อนฝูงทั่ว ๆ กันว่า ผมตะบัตร์แข่งคนหนึ่งจริง ๆ เว้นแต่ยังไม่ได้ต้องใช้บัตรดักครึ่งเดียวเท่านั้นเอง
■ คุณทอง ธีระวุฒิ คนหนุ่มของแผนกการปกครองจังหวัด ผู้มีอนาคตอันก้าวหน้า เป็นผู้
 ปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็ง ช่วยราชการไม่ว่างงานหนักงานเบา จนได้รับคำชมเชยจากจำจังหวัด
■ คุณวิศาล เถลิงกิจ ช่างประจำจังหวัดหนุ่มได้ดของเรากำดั่งม้งานหนักเกี่ยวกับการทำถนน
 จากบางกรวย—โรงไฟฟ้ายันฮี ซึ่งจะคงดำเนินงานอย่างรีบด่วน เห็นบ่นว่า งานขนาดด้านกว่าบาท
 เช่นนี้ ถ้าไม่หมั่นออกตรวจเด็มอ ๆ เป็นเพลิงพลัง้าแน่ อย่างไรก็ตาม ก็ไม่ยอมให้เลี้ยวชีวิตวิทยาลัษเทคนิค
 จนได้ **■** แล้ว ๆ ว่า ดอกไม้งามแห่งแผนกการเงินสภาจังหวัด “**คุณอนุ แก้ววิเชียร**” จะถูก
 เต็ดคมเดี่ยแล้วในเร็ว ๆ นี้ หมูนี่โชคค็คือ ตุกราชนำว้ชาติไทย **■ คุณวิไลวรรณ ศรีตระกูล**
 แห่งแผนกการปกครองจังหวัด บอกว่า เรื่องอย่างว่ายังไม่คิด เพราะยังติดการศึกษา จะขอเอาปริญญา
 กศ.บ. ให้ได้เดี่ยก่อน **■ คุณมนเทียร พุ่มไม้ทอง** แห่งแผนกการปกครองจังหวัด คิดบ้านาญ
 มาสองปีแล้วบอกว่ายังไม่พอ แต่จะไม่รอให้ครบเกษียณ จะขอรับราชการต่อไปเพียงถึงอายุครบ ๖๐ ปี
 ก็จะไม่ลาออก ... .. แหม! ไม่น่าจะใจน้อยไปเลย เขากำดั่งจะปรับปรุงให้เป็นชั้นตรีในเร็ว ๆ นี้แล้ว

■ แอ่ว ๆ ว่า **คุณชูศักดิ์ ศรีวิเศษ** แห่งแผนกการปกครองจังหวัด กำลังได้รับการทาบทามให้ไปเป็นพระเอกหนัง โดยมี **คุณอำพน สุนทรจินดา** เป็นตัวประกอบ

■ เมื่อ ๓๓ ก.พ. ๖๗ **คุณปฐม สุทธิวาหนฤทธิ** นายอำเภอเมือง ฯ ได้ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับการพัฒนา ที่ประชุมมีมติวางโครงการตัดถนนซอยในเขตอำเภอเมือง ฯ เพื่อเชื่อมกับถนนสายบางกรวย—ไทรน้อย ถึง ๕ สาย เพื่อความสะดวกสบายของประชาชน ■ **คุณลาภ แก้วศิริ** ปลัดอำเภอโท กำลังมีโครงการที่จะรักษาโรคพื้นให้หายขาดในเร็ว ๆ นี้ ... .. ใครเห็นดีขอให้ช่วยสนับสนุนกันว่าเอาบุญส่งสารคนเป็นโรคพื้นแะโรคหัวใจ ■ **คุณจิตติ อุ่นจันทร์** ปลัดอำเภอศรีภากำลังร่วมกับเจ้าหน้าที่ชลประทาน ทำการปิดคลองต่าง ๆ เพื่อป้องกันน้ำเค็มเข้าทำลายสวนผลไม้ของประชาชนอย่างรีบด่วน ■ **คุณเจลีเยว มณีภักดิ์** สุ่มหีบัญชีอำเภอโท คุณทีมแผนกสรรพากรอำเภอ เปิดห้องทำงานในวันหยุดราชการและในคอนกต่างคืนเด่ม ๆ โดยมี **คุณเลิศชาย ชิตสุข** สุ่มหีบัญชีศรี เป็นผู้ช่วยเหลืออย่างเข้มแข็ง ■ **ด่วน จ.ส.อ. ไสว ทรงโยธิน** ดัดดีอำเภอ กำลังเตรียมงานเกี่ยวกับกักรตรวจคัดเด็กกทหารซึ่งจะมาถึงในเดือนเมษายนนี้ อย่างเร่งรีบ ■ เมื่อวันที่ ๒๔ ก.พ. นี้ เห็น **คุณเวไนย จินตวรรณ** ศึกษาธิการอำเภอโท ร่วมไปตรวจโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมือง ฯ พร้อมกับท่านพ่อเมือง และท่านศึกษาธิการจังหวัด ■ **คุณโสภณ ยังพะกุล** บุรุษหนุ่มเจ้าดำราญแห่งแผนกการปกครองอำเภอเมือง ฯ กำลังได้ชื่อว่า เป็นผู้ปฏิบัติงานได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว ■ บรรดาแฟนทางอำเภอเมือง ฯ กำลังชมเชย **คุณพริ้มเพรา พลกนิษฐ์** ว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็งและบริการต่อประชาชนเป็นอย่างดี

■ **คุณสอาด ศิริพัฒน์** นายอำเภอปากเกร็ด กำลังเร่งรัดวางแผนเพื่อสร้างอาคารพาณิชย์ที่ข้างตลาดสดอีก ๒ บด็อกอย่างเร่งรีบ นอกจากนั้นยังกำลังบอกบุญอย่างเป็นทางการเอิกเกริก เพื่อหาเงินอีกราว ๆ ๓๗๐,๐๐๐ บาท นำมาสร้างสถานีอนามัยขึ้นหนึ่งปากเกร็ด สัมทบกับเงินสภาจังหวัดที่สร้างเสร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง ... .. แอบได้ยินท่านนายอำเภอเรียนกับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดว่า ราว ๆ เมษายน—พฤษภาคมปีนี้ ใครจะขอเชิญเปิดถนนสายใหม่ จากอำเภอไปทางเหนือ ยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร อันเป็นผลของการพัฒนาในรอบปี ... .. *มือแน่จริง ๆ ครับ* ■ **คุณกวี บำเพ็ญบุญย์** ปลัดอำเภอโท ก็กำลังช่วยเหลือท่านนายอำเภอ ในการขายบัตรส่งมาคุณงานส่งกรานด์เพื่อหารายได้ใช้จ่ายในการกุศลของจังหวัด ในจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท อย่างฮุดฮุด ■ **คุณมณี วิทยาคม** ปลัดอำเภอ ก็ดูแลอยู่กับการเร่งรัดงานพัฒนาของสุขาภิบาลอย่างรีบรุด ถึงเงินหยุดงานก็ยังเดินเพราะพี่ปลัดใช้วิธี “แปะ” เอาไว้ก่อน ■ **คุณแสวง ชำตะนาวิน** อนามัยอำเภอ เป็นผู้เอาใจได้

ต่อการตรวจสอบสุขภาพของบรรดาข้าราชการชายที่อำเภอ และบริการอย่างเต็มอกเต็มใจเสมอ ... ..

ยังถึงจะรักกันจริง **■ คุณวงษ์ คุ้มฉิมขันธ์** ปลัดอำเภอตรี เป็นผู้ปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็ง แอบได้ยื่นท่านนายอำเภอปากเกร็ดด่าว่าชมเชยว่า เรื่องการบริการประชาชนแล้ว “ปลัดวงษ์” เป็นยอด **■** มีผู้กล่าวกันว่า **คุณบุญธรรม มีประเสริฐ** ปลัดอำเภอตรี ตกปากเวลาอะไรไหนจนอายุอาชานมาถึงปานนี้ยังไม่มั่ว นอกจากนั่งทูลอยู่ โดยไม่ยอมสู้กับอดีตอื่นใดอีกด้วย

■ คุณสมบูรณ์ นนทชะสรี นายอำเภอบางกรวย กำลังเร่งรัดงานทำถนนให้ทันฤดูโรงงานไฟฟ้ายันนี้เป็นกรวดน โดยมิ **คุณอำพัน คล้ายขัง** ปลัดอำเภอโท ช่วยเหลือออกไปควบคุมทุกวัน

■ คุณสวัสดิ์ มหามิตร ปลัดอำเภอ กำลังรอฟังข่าวที่จะได้รับเลื่อนชั้นเป็นชั้นตรีด้วยความกระวนกระวายใจ เพราะชั่วคราวมาหลายปีแล้ว **■** ๓ ก.พ. ๑๗ มีพิธีเปิดแพ็คลูกเสือโรงเรียนวัดสระแก้ว โดย **คุณสมบูรณ์ นนทชะสรี** เป็นประธาน **คุณวสันต์ ฐิติจันทร์** ศึกษาธิการอำเภอ เป็นแม่งาน

■ ๓ ก.พ. ๑๗ ทางคณะข้าราชการอำเภอ และครู ได้จัดงานเลี้ยงส่ง **คุณวสันต์ ฐิติจันทร์** ซึ่งย้ายไปดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอเมืองพิษณุโลก และต้อนรับ **คุณบัญญัติ ส. จันวงษ์** ซึ่งมาดำรงตำแหน่งแทน ที่สนามโรงเรียนวัดชดอ อย่างสมศักดิ์ศรี ... .. *ขอให้ไปดีและมาดี* **■** **คุณชาย**

สุนทรนนท์ สุ่มหับขันธ์โท เร่งรัดภาษีบำรุงท้องที่ จาก ๒ แสนเศษ เหลือเพียง ๓ หมื่นกว่า ๆ เท่านั้น นี่ยังจะกวัดให้ชนหน้าอำเภอบางใหญ่ให้จงได้ **■** ได้ข่าวจากประดาคุณครูบางกรวยว่า

คุณจำเนียร เพชรวิเศษ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ เป็นผู้เฝ้างานเอกสารคนหนึ่ง **■** **คุณสุทธิพร จรเจริญ** สรรพสามิตอำเภอบางกรวย เป็นผู้ที่มีฝีมือเดื่องซื่อดีดื้อชา ในบรรดานักปราบสุราทั้งหลาย **■** **คุณสุคติ โปธิอุบล** ผดุงครรภ์สาว แห่งสถานีอนามัยบางกรวย เป็นผู้ปฏิบัติงานได้อย่างเข้มแข็ง และบริการต่อประชาชนเป็นอย่างดี

■ **คุณอินทรีย์ เพชรสันทัด** นายอำเภอบางใหญ่ กำลังเร่งรัดงานชุดคลองส่งน้ำสายใหญ่ และทำถนนขนานไปตามแนวคลอง ผ่านสามตำบล เริ่มตั้งแต่บางรักใหญ่ในเขต อ. บางบัวทอง ถึงตำบลบ้านใหม่ ยาว ๑๕ กิโลเมตร และพร้อมกันนั้นก็กำลังเร่งรัดการทำนาปีละ ๒ ครั้ง อย่างรีบเร่ง โดยมี **คุณเลิศ อัครรัตน์** ปลัดอำเภอตรี เป็นผู้ช่วยที่เข้มแข็ง **■** เมื่อ ๒๗ ก.พ. นี้ **คุณสวัสดิ์ ดวงจันทร์** ศึกษาธิการอำเภอโทบางใหญ่ ได้เป็นแม่กองจัดงานของ ยุวพุทธิกสมาคมบางใหญ่ เนื่องในวันมาฆบูชา มีการประกวดการจัดดอกไม้ — ภาพเขียน — คอมพิวเตอร์ — เวียดนาม และแคว่ ๆ ว่า ท่านศึกษาหนุ่มของเรา จะเป็นได้ใหญ่ จัดบริการที่หน้าจรเขียงใหม่ ในเดือนเม.ย. นี้ จำกัดจำนวนเพียง ๕๐ ท่าน ค่าบริการ ๒๐๐ บาทถ้วน แถมเตียงตุ๊กตาอยู่หลังบนนอนเดี่ยว

■ เมื่อ ๒๕ ก.พ. นี้ ท่านนายอำเภอ อินทรีย์ เพชรสันทัศน์ และ ร.ต.ท. เวก สองเมือง แห่ง ผ.บ. บางใหญ่ ได้ร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดงานสัมมนาคุณบุญคุณ ถึงเอี่ยม ดอกไม้งาม ประจำอำเภอ และ คุณสมคิด พ่วงพร้อม ช่างประจำสุขาภิบาลบางม่วง ... .. ขอให้ยู่ดีกินดี

■ ส่วนดอกไม้งามอีกดอกหนึ่ง คือ คุณพูนศรี บินกาญจนโต ก็คงจะถูกเค็ดในไม้ช้า เพราะ แอ้วว่ามีทหารเรือหะมาเกาะเกาะ ทิ้งหมันไปหมันมาได้ช้าด

■ คุณประพนธ์ ศุภจตุรัส ปลัดสุขาภิบาลบางม่วง หมั่นออกตรวจความสะอาดตามตลาดเสมอ ๆ จนได้รับสมญาว่า “เจ้ากรมขยะ”

■ ในระยะนี้ คุณจำเนียร แยมภสิกร อนามัยอำเภอ กำลังฝึกเปรี๊ยะ ออกท้องที่ท้องทางตรวจงานด้านอนามัยเป็นการใหญ่

■ เพื่อร่วมมือประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการส่งเสริมการทำนาปีละ ๒ ครั้ง

■ คุณเสถียร สีตะประภิชญ์ พนักงานข่าวอำเภอ จึงออกไปท่อม ๆ อยู่แถวตำบลบ้านใหม่ เสมอ ๆ

■ คุณกิติ อังกูระ เสมียนตราอำเภอ ผู้มีเรือพ่วงถึง ๓ โทด เป็นผู้ที่ขยันขันแข็งทั้งงานหุดวงและงานราษฎร

■ เมื่อวันที่ ๒๕ ก.พ. ๐๗ เห็น คุณประสาน วสุวัต นายอำเภอบางบัวทอง พร้อมด้วยคุณวิเชียร แยมคำ ศึกษาธิการอำเภอบางบัวทอง และ คุณจำลอง เวลาดี อนามัยอำเภอ นำคณะตรวจราชการของ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย ท่านศึกษาธิการจังหวัด คุณวิฑูรย์ สุขมงคล พนักงานข่าวจังหวัด และ คุณประสาน จันท์ประเสริฐ ดำรงวัตรสุขาภิบาลโท ประจำจังหวัด ออกเยี่ยมเยียนราษฎร ตรวจการอาชีพ ตรวจโรงเรียน และสถานที่อนามัยตามท้องที่ต่าง ๆ ของอำเภอ ได้ยินท่านผู้ว่าราชการจังหวัดชมเชยว่า ภายใน ๓ ปี อำเภอนี้ชุดคดองใหม่ ๆ ได้ถึง ๓๐ คดอง นับว่าสามารถแท้ ๆ ยิ่งแถมชุดคดองคดองเดิม ๆ ได้อีกหลายสิบคดองด้วย ... .. ผ่านไปทางบ้านโรงกระโจม ก็ได้เห็น คุณอรธพล ศุภสวัสดิ์ “ปลัดท้องนา” กำลังตรวจอยู่ในบริเวณที่ส่งเสริมการทำนาปีละ ๒ ครั้ง ... .. พอเคยค่อมมาอีกสักหน่อย ก็พบ คุณปลัดดำรงศักดิ์ พูนนาค กำลังเตรียไปเตรียมาอยู่แถวกลางทุ่งนาที่ทอดยาวทำนาปีละ ๒ ครั้ง อีกโครงการหนึ่งเช่นเดียวกัน ... .. ช่างขยันแท้ ๆ

■ หลังจากไปประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่บริหารงานศึกษา และครูใหญ่โรงเรียนเทศบาลทั่วราชอาณาจักร ที่กรุงเทพฯ รู้ดีว่า คุณขจรศักดิ์ รักเดช และ คุณมานพ บางนารถ ฝึกชน่อักโข

■ เมื่อ ๗ ก.พ. ๐๗ คณะกรรมการตรวจความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตเทศบาล คือ ร.ต. บัณ สุวรรณทรพร และ คุณเฉลิม วิชัยวัฒน์ ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ได้ไปตรวจในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง โดยมี คุณประสาน วสุวัต นายเทศมนตรี พร้อมด้วย คุณอมร อารยคุปต์ และ พ.ต.ต. พร้อม นิคมภักดี เทศมนตรี

เป็นผู้นำตรวจ ได้ยื่นคณะกรรมการพิจารณา ถ้าโครงการพัฒนาเมืองที่นี้เสร็จเรียบร้อยเมื่อใด เป็นต้อง
ได้ทีหนึ่งแน่ ■ และเมื่อ ๘ ก.พ. ๑๗ หน่วยส่งเสริมวัฒนธรรมไทย นำโดย คุณแปลก สนธิรักษ์
หัวหน้ากองวัฒนธรรม ได้ไปบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ให้ข้าราชการอำเภอบางบัวทองฟัง
ที่หอประชุมเทศบาลเมืองบางบัวทอง

■ เมื่อวันที่ ๑๘,๒๐,๒๒ ก.พ. นี้ คุณสารี วุฒิเวทย์ นายอำเภอไทรน้อย พร้อมด้วย
คุณแมน ศรีสวัสดิ์ ปัดคำเภอ ได้ออกไปประชุมราษฎร ตำบลหนองเพรางาย ตำบลไทรน้อย และ
ตำบลไทรใหญ่ เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพการทำนา ■ คุณไพโรจน์ ปรียารัตน์ ปัดคำเภอ
ตรี รัฐศาสตร์บัณฑิตชั้นหนึ่ง จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เดินทางมารับงานที่อำเภอไทรน้อย
แล้ว ■ คุณจิรศักดิ์ สวัสดิ์ ศึกษาธิการอำเภอไทรน้อย ได้เรียกประชุมบรรดาครูบาทั้งหลายให้
เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนเป็นการใหญ่

■ คุณสุภาพ จันทวัฒน์ ทันทานามัยสาว แห่งสถานีอนามัยชั้นหนึ่งเทศบาลเมือง
นนทบุรี เป็นผู้ที่มีความสุภาพดีมีชื่อ นอกจากนั้น ยังบริการต่อคนไข้ด้วยความนิ่มนวลอ่อนหวาน
เลยทำให้คนไข้แถวอำเภอเมือง ๆ คนหนึ่ง คือไม่ยอมหาย บอกว่าปวดฟันอยู่ร่ำไป .... ผมว่า ถึง
แม้คุณหมอจะถอนฟันออกจนหมดปาก ก็ยังไม่ยกกะหาย เพราะสงสัยว่า ตะแคงจะกลายเป็น
โรคหัวใจไปเสียแล้ว หรือใจครับ ? ■ มีผู้มาติดต่อสอบถามว่า คุณ ๆ สาว ๆ สวย ๆ
แห่งแผนกสรรพากรจังหวัดนนทบุรี แต่ตอนงคมีนามว่าอย่างไร เพื่อจะได้รู้จักเอาไว้ .... “แมวมอง”
ตองแอบ ๆ ดิบดูแล้ว จึงขอแนะนำเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ เอาเฉพาะที่โสภณาแต่งกายาเนติฉินท์
ให้คุณ ๆ ท่าน ๆ ที่สนใจ ได้ทราบดังนี้ อนึ่งหนึ่ง — นามว่า วันทურიย์ พันธุรักษ์ ใคร ๆ ก็รู้จัก
เพราะเป็นชาวเมืองนนท์ แถวคลองบางซ้อ คนที่ตองถัดมา ทำคิม ๆ คือ ม.ล. วรุตติริ เภษมศรี เป็นคนดี
เอางานเอาการ อีกคนหนึ่งงานก็เก่งเป็นเลิศ ชื่อ เกิดศิริ พลับพลึง ใครเห็นใครตัง คือ ประยูร
วงศ์เคย ส่วนคนที่ ๕ เป็นน้องใหม่ ใจโตเนติฉินท์ ชื่อ ลวีวรรณ แสนสืบ ... .. ขอแนะนำแต่เพียง
เท่านั้นครับ.

“แมวมอง”

บรรณาธิการแถลง

บรรดาแฟน ๆ “นันทบุรีสัมพันธ์” ต่างพากันมาทวงถามอยู่บ่อย ๆ ว่า หนังสือเสร็จหรือยัง ทำไมถึงออกช้ากว่ากำหนด ซึ่งขณะนี้เราขอรับผิดชอบทุกประการที่ต้องออกช้าอยู่เสมอ ๆ ทั้งนี้เพราะติดหนี้รายใหญ่มาตั้งแต่เร่งทำหนังสือรายงานประจำปีเล่มเบ้อเริ่ม เพื่อให้ออกมาเป็นฉบับแรกของจังหวัดต่าง ๆ แต่เราก็ยังภาคภูมิใจว่า บรรดาท่านผู้อ่านยังคงให้ความสนใจในหนังสือของเรา โดยคอยทวงถามต่อว่าอยู่เสมอ ๆ อย่างคงเส้นคงวา อันเป็นแรงใจให้คณะผู้จัดทำต้องไขลานตัวเอง เร่งให้เสร็จ ๆ ไปเสียก่อนที่ท่านจะโมโหมากกว่านี้

สำหรับฉบับประจำเดือนมีนาคม นั้น คณะเราขอรับรองว่าจะต้องออกภายในเดือนมีนาคม แน่ ซึ่งคงจะถึงมือท่านหลังจากฉบับนี้ไม่กี่วันอย่างแน่นอน เพราะเราได้เร่งจัดทำที่เดียวควบสองฉบับพร้อมกัน โดยเฉพาะฉบับประจำเดือนมีนาคม นี้ เราได้จัดทำเป็นฉบับพิเศษ โดยได้ขออนุญาต ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด นำเรื่อง “การปกครองท้องถิ่นในประเทศต่าง ๆ” ซึ่งท่านได้เขียนไว้ มาเสนอแต่ท่าน และเราใคร่ขอเกริ่นให้ท่านทราบว่า หนังสือเล่มนี้เป็นเอกสารในทางปกครองเล่มแรก ที่ทางกรมมหาดไทยในสมัยนั้น จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อให้เป็นเอกสารสำหรับนักปกครองทั่วประเทศ และมหาวิทยาลัยได้แนะนำให้เป็นเอกสารประกอบการศึกษาของนักศึกษาชั้นปริญญาโทมาแล้ว จึงมีสาระควรแก่การสนใจของท่านผู้อ่าน และเป็นประโยชน์ในงานปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่มาก คณะเราขอขอบพระคุณท่านผู้เขียน ซึ่งได้กรุณาอนุญาตเพื่อเป็นวิทยาทานในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ในเล่มนี้ ก็มีเรื่องต่าง ๆ ทั้งบทความและสารคดี ที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิงแก่ท่านอย่างเช่นเคย และอย่างอุ้นหนาฝากิ่ง ขอเชิญท่านโดยตลอด

อนึ่ง ใคร่ขอยืนยันว่า ถ้าไม่มีอุปสรรคอย่างใดเป็นพิเศษแล้ว “หนังสือนันทบุรีสัมพันธ์” ฉบับธรรมดา ประจำเดือนเมษายน นั้น คงจะออกถึงมือท่านผู้อ่านได้ ภายในวันที่ ๕ เมษายน แน่.

บรรณาธิการ

คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ “นนทบุรีสัมพันธ์”

คณะกรรมการที่ปรึกษา

- นายสอาด ปายะนันท์
- นายสวัสดิ์ เสาदानนท์
- พ.ต.อ. ยุทธ เกษรมาลา
- นายนอบ ยุทธะนันท์
- นายจรูญ ไตรลาศ
- นายถวิล ชรรณินทร์
- นายอานนท์ บุญอากาศ
- นายไพศาล พาณิชตระกูล
- นายแพทย์ วิรัช โรจนวงษ์
- นายสมพร ศิลปรัสมิ์
- นายวิฑูรย์ สุขมงคล
- นายนคร เพชรไทย
- ร.อ. อัมพร บุญวานิช
- นายชนัน รัตนรังคะ
- นายปฐม สุทธิวาทนฤพุมิ
- นายประสาน วสุวัต
- นายสอาด ศิริพัฒน์
- นายสมบูรณ์ นนท์ชะสรี
- นายอินทรีย์ เพชรสันทัด
- นายสารี วุฒิเวทย์

- ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี
- อัยการจังหวัดนนทบุรี
- ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี
- สรรพากรจังหวัดนนทบุรี
- เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี
- สรรพสามิตจังหวัดนนทบุรี
- คลังจังหวัดนนทบุรี
- สหกรณ์จังหวัดนนทบุรี
- ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนนทบุรี
- สัตวแพทย์จังหวัดนนทบุรี
- พนักงานข่าวจังหวัดนนทบุรี
- กสิกรรมจังหวัดนนทบุรี
- สัสดีจังหวัดนนทบุรี
- นายกเทศมนตรีเมืองนนทบุรี
- นายอำเภอเมืองนนทบุรี
- นายอำเภอบางบัวทอง
- นายอำเภอปากเกร็ด
- นายอำเภอบางกรวย
- นายอำเภอบางใหญ่
- นายอำเภอไทรน้อย

คณะกรรมการประจำกองบรรณาธิการ

- นายชนัน รัตนรังคะ
- นายจรัส สักวรร
- นายแพทย์ อัมพร วิเศษแพทยา

- ปลัดจังหวัดนนทบุรี
- ศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
- อนามัยจังหวัดนนทบุรี

เจ้าหน้าที่ประจำกองบรรณาธิการ

- นายพิเชียร อัมสุวรรณ
- นายเชาวรัตน์ คันสยะวิชัย
- นายบรรพต อัมพวานนท์

- ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรี
- จำจังหวัดนนทบุรี
- ปลัดอำเภอโท อำเภอไทรน้อย

วัตถุประสงค์

“นนทบุรีสัมพันธ์” มีวัตถุประสงค์ เพื่อ:-

- ▲ โฆษณาเผยแพร่ผลงานที่ฝ่ายปกครองดำเนินการอยู่ในจังหวัดนี้ ให้ประชาชนทราบ
- ▲ ชี้แจงแถลงข่าวให้ประชาชนทราบ เพื่อความเข้าใจอันดี ตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย
- ▲ ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ระหว่างทางราชการกับประชาชน
- ▲ รับฟังความคิดเห็น ข้อติชม ในการบริหารงานของทางราชการ หรือการบริการ ที่ทางราชการปฏิบัติแก่ประชาชน
- ▲ ส่งเสริมความรู้แก่ประชาชน.

ระเบียบการ

- สำนักงาน : ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี
- กำหนดออก : เดือนละ ๓ เดือน
- การเผยแพร่ : แจกแก่หน่วยราชการต่าง ๆ โรงเรียนทุกโรงเรียน และวัดทุกวัด ในจังหวัดนนทบุรี โดยไม่คิดมูลค่า
- การติดต่อ : กองบรรณาธิการ แผนกมหาดไทยจังหวัดนนทบุรี หรือ ณ ที่ว่าการอำเภอ ทุกอำเภอในจังหวัดนนทบุรี.